

perialistisia valtoja ja niiden tukemia nukkehallituksia vastaan onnellisemman tulevaisuuden luomiseksi Vietnamin kansalle.

Esitämme,

että Sosialidemokraattisen Nuorison Keskusliiton liittokokous

— vaatii sotatoimien ja erityisesti Pohjois-Vietnamin alueen pommitusten välitöntä lopettamista,

— vaatii Yhdysvaltain ja muiden vieraiden joukkojen välitöntä poistamista Vietnamista,

: — tuomitsee Yhdysvaltain Etelä-Vietnamin taantumukselliselle nukkehallitukselle antaman tuen,

— vaatii sellaisen rauhankonferenssin koollekutsumista, johon osallistuisivat kaikki sodan osapuolet, Kansallinen vapautusrintama, Vietkong, mukaanluetuna,

— vaatii vapaiden vaalien toimeenpanemista Vietnamin ja itsemääräämisoikeuden myöntämistä Vietnamin kansalle sisäisissä ja ulkoisissa asioissaan,

— ilmaisee tukevansa Vietnamin Kansallista vapautusrintamaa, Vietkongia.

Liittotoimikunnan lausunto:

Yhtyen pääosilta alustuksessa esitettyihin näkökohtiin liittotoimikunta ehdottaa, että liittokokous hyväksyisi Vietnamin kysymystä koskevan julkilausuman, jossa liittotoimikunta tekee liittokokoukselle esityksen.

LIITTOTOIMIKUNTA

Esitys n:o 29.

Meidän koulujärjestelmämme on sisäisen uudistuksen tarpeessa. Se, mikä todella täytyy muuttaa, on koululaisten suhtautuminen kouluun. Nykyisen järjestelmän puitteissa oppilaat eivät tunne itseään osaksi koulua. Tätä asiaa tuskin muuttaa peruskoulu-uudistus.

Jokaisessa koulussa tulisi olla koulun oppilaista valittu johto. Tätä toimenpidettä seuraisi epäilemättä se, että oppilaat tuntisivat koulun itselleen läheisemmäksi. Johto voisi valvoa ja suojata oppilaiden etuja ja sitä kautta luoda luottamuksen mielialaa, mikä on välttämätöntä koulutyön menestykselle.

Demokraattisilla perusteilla valitun johdon käyttöönoton pitäisi muuttaa myös opettajien suhtautumista omaan työhönsä, tekemällä heistä suuremmassa laajuudessa työläisiä ja vähentämällä heidän asennettaan ihmisinä, jotka äärettömässä hyvydessään luovuttavat jotakin tiedoistaan.

Yhtä tärkeätä kuin lisääntyvä demokratia koulussa on tarve pätevistä opettajista. Teollisuus ja palveluammatit vetävät korkeimmilla palkkoillaan parhaat opettajavoimat palvelukseensa. Sen vuoksi voisi myös olla aihetta ajatella palkkojen korottamista.

Centralkommitté.

Piirikokous

Liittotoimikunnan lausunto:

Liittotoimikunta viittaa esityksen n:o 9 yhteydessä antamaan lausuntoon.

LIITTOTOIMIKUNTA

Kertomus Sosialidemokraattisen Nuorison Keskusliiton toiminnasta v. 1964

I. YLEISKATSAUS

1. Kansainvälinen kehitys

Kertomusvuosi 1964 oli suurien tapahtumien vuosi, vaikka esim. idän ja lännen välisissä suhteissa saavutettiin vähäisiä, useihin aikaisempiin vuosiin verrattuna merkityksettömiä tuloksia. Alkuvuoden huomattavin tapahtuma oli Ranskan suorittama Kiinan tunnustaminen, mikä toimenpide vapautti jälkimmäisen osittain siitä umpiosta,

missä se oli ollut. Niinpä tätä toimenpidettä seurasi joukko samanlaisia, joihin liittyi myös ponnekkaat ja perustellut vaatimukset Kiinan hyväksymisestä YKn jäseneksi.

Kyproksen kriisi on tätä kirjoitettaessa ainakin väliaikaisesti ohittanut kulminaatipisteensä. Kriisin voimistuminen johtui nähtävästi siitä, että sekä Kreikka että Turkki sekaantuivat tapahtumiin enemmän kuin tarpeellista ja lisäksi suurvallat, erityisesti Neuvostoliitto ryhtyivät tukemaan eri osapuolia aseellisesti. YKn rauhanturvaajajoukot ovat kuitenkin estäneet jatkuvien suurten selkkausten syntymisen.

Toukokuussa kuoli puolueettoman blokin ja kehittymättömän maailman suuri johtaja Intian pääministeri Jawaharlāl Nehru, minkä jälkeen tunnustetuimmiksi puolueettomuuden ideologeiksi tulivat YATn presidentti Gamal Abdel Nasser ja Jugoslavian presidentti Tito.

Kertomusvuoden aikana saatiin uusia todisteita siitä, että maailman kommunistinen liike on syvässä hajaannuksen tilassa. Kuten aikaisemminkin, Kiina johtaa hyökkääviä, Neuvostoliitto sovitteluampia, Romania ja Jugoslavia ovat puolueettomia. Huolimatta niistä puheenvuoroista, joissa on vähätelty tämän tapahtumasarjan merkitystä, kriisi on pysyvä, jatkuvasti kärjistyvä ja kohtalokas kommunistiselle liikkeelle. Se on myös eräällä tavalla pakoittanut NLn yhteistyöhön läntisen maailman kanssa.

Afrikassa tilanne on ollut aikaisempien vuosien tavoin epävakaa. Eräissä Itä-Afrikan valtioissa on ollut sisäistä käymistilaa, ja voidaan olettaa että eräät valtiot ovat astuneet askeleen tai kaksi kansandemokratian suuntaan. Manner on jakautunut yhä selvemmin "pehmeisiin" ja "koviin", jotka näyttävät pitävän toistensa arvostelemisesta enemmän kuin esim. Verwoedin hallituksen vastustamisesta. Näitä piirteitä voidaan kaikesta huolimatta luonnehtia ylimenokauden ilmiöiksi, eikä niille siksi ole annettava liian suurta merkitystä.

Etelä-Amerikka on kehitysalue, joka lukuunottamatta lähinnä Kuuban vuoksi yleensä aiheutuneita jännityksenomaisia tilanteita on pysynyt syrjässä. Sitä näytetään pidettävän unohtamisen arvoisena alueena, joka on jätetty vaille huomiota esim. sellaisissa asioissa kuin kansainvälisten järjestöjen avustustoiminnassa. Huomiota ovat kiinnittäneet etupäässä vain köyhyyden laaja levinnäisyys ja diktaattorien suuri lukumäärä demokraattisesti valittuihin kansanjohtajiin verrattuna.

Asiasta puhutaan sitä enemmän. Jo usean vuoden ajan Kaakkois-Aasiassa vallinnut rajoittunut sotatila on ollut lehtien etusivuilla, eikä perustellusti voida muutosta olettaa tapahtuvan. Tätä nykyä ovat Vietnam ja Malesia polttopisteessä. Laos on siirtynyt taka-alalle. Puuttumatta enempää siihen, että amerikkalaiset tukevat kansan etuoikeutettuun vähemmistöön turvautuvaa hallitusta ja siihen että Kiina kuten myös muut itäblokin maat aseistavat ja tukevat kommunistisia vietgong sissejä, on todettava että tapahtumat Kaakkois-Aasian sotänäyttämöllä ovat luisuneet vaaralliseen tilaan, de Gaullen ehdotus Kaakkois-Aasian neutralisoimisesta ja eräiden valtioiden ehdotus uuden Geneven konferenssin koollekutsumisesta ovat sen vuoksi saaneet uusia perusteluja. Tämän vuotisten tapahtumien valossa tuntuu siltä, että Vietnamista voi ainoastaan syntyä mahdollisen suursodan aihe. Joillakin Berliinin tapahtumilla ei liene oleellista merkitystä.

Euroopassa on suoritettujen vaalien perusteella poliittinen suunta vasemmistolainen, mutta eräissä muissa maissa on toisin. Voidaan ajatella, että on palattu keskipakoisvoiman aikakauteen, missä sosialidemokratia ja porvarillinen ideologia muodostavat vastakkaiset roolit. Meillä on täysi syy olettaa, että sosialidemokraattinen suunta on yleismaailmallinen, eikä tässä yhteydessä ole mitään syytä sivuuttaa Suomea.

Lokakuussa tapahtui kolme huomattavaa tapahtumaa. Ensinnäkin Kiina räjäytti oman atomipomminsa ja niinollen liittyi ydinkerhon jäseneksi. Kiina on propagandistisesti esittänyt ehdotuksen aseriisuntaneuvottelujen aikaansaamiseksi, mutta ei ole osoittanut esim. mielenkiintoa Moskovan osittaista ydinasekoekieltosopimusta kohtaan. Kiinan pommi on uhka Aasian itsenäisille kansoille, mitä vastaan he ovat miltei yksimielisesti nousseet.

Toiseksi lokakuussa Englannissa pidettyjen parlamenttivaalien voiton saavutti kolmetoista vuotta oppositiossa ollut työväenpuolue. Harold Wilsonin puolueen voitto oli äärettömän niukka, mutta siitä huolimatta hallitus on lähtenyt politiikassaan no-

pealle ja ennakkoluulottomalle tielle. On oletettava, että hallitus tulee kasvattamaan etumatkaansa seuraavissa vaaleissa, jotka eräistä vakuutteluista huolimatta saattavat koittaa koska tahansa. Ulkopoliitikassaan hallitus on ollut aktiivinen, joskin se on eräissä suurissa kysymyksissä joutunut myötäilemään USAn ulkopoliittikkaa. Sisäpoliittisesti hallitus on suorittanut tervehdyttäviä toimenpiteitä, mikä on myös huomioitu äänestäjien keskuudessa.

Varsinainen jymyutinen lokakuussa oli pääministeri N. S. Hrushtshevin syrjäyttäminen, minkä toimenpiteen jälkeen NLn johtoon tulivat pääministeriksi A. Kosygin ja puoluesihteeriksi L. I. Brezhnev. He ovat korostaneet, ettei politiikka muutu (vaikka se onkin muuttunut, kuten amerikkalaistenkin politiikka), ja syrjäyttäneet Hrushtshevin täydellisesti julkisesta elämästä. Tämä poliittinen vallansiirto johtui Kiinan-suhteiden kärjistymisestä, maatalouden tilasta ja uuden tyyppisen henkilöpalvonnan muodostumisesta.

2. Sisäpoliittinen kehitys

Maalaisliiton ja siihen liittyneiden porvaripuolueiden politiikka on viime valtiollisista vaaleista lähtien johtanut työttömyyteen, hintojen korotuksiin, sosiaalisen lainsäädännön kehittämisen pysähtyttämiseen jne. Vaalien jälkeen on maata ohjattu Ahti Karjalaisen, Reino Lehdon ja tätä kirjoitettaessa Johannes Virolaisen hallituksen toimesta. Kaikkien politiikka on ollut oleellisesti samanlaista, ja ne ovat yhtäläillä vastustaneet sosialidemokraattisen puolueen kuin myös koko kansanvaltaisen työväenliikkeen elintason parantamiseen tähtääviä pyrkimyksiä.

Tammikuussa 1964 ilmoitti SAJ Lehdon hallitukselle, että se ei voi hyväksyä ns. Ripatin suosituksen mukaista paikkajärjestelyä, koska se ei kompensoi elintarvikkeiden ja vuokrien korotuksia. Sitävastoin SAK suhtautui siihen myönteisesti, millä se jatkoi edellisvuosien palkansaaajien eduista piittaamatonta politiikkaansa. Yhä useimmille kansalaispiireille selvisi, että porvarit olivat syöneet antamansa vaalilupauksen, ja kehitys verrattuna aikaisemman eduskunnan saavutuksiin jäi olemattomaksi. Sos.-dem. eduskuntaryhmän johdolla saavutettiin monia tärkeitä uudistuksia, ja estettiin hintojenkorotuksia.

Porvarillinen politiikka johti vallanhimossa eräässä vaiheessa jopa siihen, että maalaisliitolla oli presidentin, pääministerin ja eduskunnan puhemiehen paikat hallussaan. Porvarillinen politiikka on ollut käytännössä SDP:n totaalista syrjintää. Johtuen SAK:n ja sen jäsenliittojen välistävedosta työväki joutui huomattavalta osalta mukautumaan elintonsa alentamisyhteyksiin. Maaliskuussa kävi ilmeiseksi sosialidemokratian kannatuksen laajeneminen suomenruotsalaisten kansankäräjävaaleissa, minkä olisi luullut aiheuttavan muutosta hallituksen politiikassa.

SDP:n ja TPSL:n kesken oli käyty alkuvuoden ajan yhdistämisneuvotteluja, joiden tarkoitus oli lopettaa jälkimmäisen toiminta. Yritykset näyttivät olevan myötätulessa, kun sopimusluonnos oli hyväksytty molempien puolueiden puoluetoimikunnissa, mutta toukokuussa pidetty TPSL:n puoluekokous valitsi johtonsa henkilöitä, jotka olivat yhdistämistä vastaan ja niin ollen raunioitti sopimusluonnoksen toteuttamisen. Kesäkuussa pidetyssä maalaisliiton puoluekokouksessa Virolainen syrjäytti Sukselaisen, missä kampanjassa K-ryhmä oli erityisesti painottanut seikkaa, että Pravda oli arvostellut Sukselaista tämän oltua yhteydessä Ruotsissa asuviin emigrantteihin. Syyskuussa Virolainen muodosti porvarillisen kokoomushallituksen, jossa maalaisliitolla on määräysvalta.

Lokakuussa pidetyissä kunnallisvaaleissa kansa sanoi sanottavansa. Sos.-dem. puolue saavutti ennennäkemättömän vaalivoiton, äänimäärän lisäys oli yli 150.000, kun taas kommunistien ja porvareiden kannatus väheni selvästi. SDP tuli suurimmaksi puolueeksi ja sai enemmän ääniä kuin mikään muu puolue itsenäisyytemme aikana suoritetuissa vaaleissa. SDP:n äänimäärä oli 565.000. Mikäli olisi ollut eduskuntavaalit, paikkaluku olisi ollut noin 55.

Vaalien seurauksena SKP ja sitä pitkin matkaa seurannut pieni simonistinen puolue aloittivat kampanjan esittäen, että vaalien tulos merkitsee kansan tahtoa vasemmiston yhteistyöhön. Ennen vaaleja nämä kaksi puoluetta olivat SDP:n kärkkäimpiä arvostelijoita, mutta kuten sanottu, suunta muuttui päinvastaiseksi. SDP on suhtautunut asiallisen pidättyvästi kaikkiin tämänlaisiin tarjouksiin. Samanaikaisesti tämän kanssa alkoi keskustelu SKP:n sisällä, missä yhteydessä vaadittiin puolueenjoht-

toa, erityisesti Pessiä ja Aaltosta eroamaan. Hyvin selvää tämä liikehdintä on ollut nuoremman jäsenistön keskuudessa, ja se on ainakin jossain määrin saanut mielenpitoitään esiin vaikka vanha polvi hallitseekin puoluetta täysin suvereenisesti.

Kertomusvuosi on ollut huono tuloksiltaan mitä tulee hallituksien politiikkaan. Siksi sosialidemokraatit tulevat todennäköisesti laajentamaan kannatustaan ja korjaamaan väärän suunnan. Oikeuksien puolustamisessa näyttelee tärkeää osaa SAJ, minkä voima on oleellisesti kasvanut. Rohkea ja päättäväinen aloiterikas oppositio-politiikka on kantanut hedelmää.

3. Nuorisopoliittinen tilanne

Vuoden 1963 päättyessä oli kriisi Suomen Nuorisojärjestöjen Edustajistossa kehittynyt niin vakavaksi, ettei mahdollisuuksia toiminnan jatkamiseen ja erimielisyyksien ratkaisemisen käytännöllisesti katsoen enää ollut olemassa. SNE:n 20. 12. 1963 pidetyssä ylimääräisessä vuosikokouksessa oli järjestön hallitus saanut pyynnöstään eron, mutta velvoitettiin hoitamaan asioita vuoden 1964 tammikuussa pidettävään jatkokokoukseen saakka. Uuden hallituksen asettaminen ei tuonut asiaan ratkaisua enempää kuin poliittisten nuorisojärjestöjenkään pidättäytyminen SNE:n toiminnasta. Kriisin loppuvaiheessa voitiin aikaisempaakin selvemmin todeta, että SNE:stä eronneen ja osittain toiminnasta sivuun jättäytyneen kommunistien, simonistien ja maalaisliittolaisten muodostaman opposition yksinomaisena tarkoituksena oli heille vastenmieliseksi muodostuneen yhteistyöelimen täydellinen hävittäminen. Ns. epäpoliittisten nuorisojärjestöjen omaksumalla kompromissilinjalla ei ollut mitään onnistumisen mahdollisuuksia, sillä oppositio muutti säännöllisesti vaatimuksiaan aikaisempien tultua jäsenistön hyväksymiksi.

Ulkopuolinen painostus, johon liittyi ulkopoliittista syrjintää, valtiovallan toimenpitein tapahtunutta taloudellista kiristystä jne. mursi vuoden alkukuukausina SN:n jäsenjärjestöjen yksimielisyyden pyrkii ylläpitämään yhteistyöjärjestöjen toimintaa tilanteen edellyttämässä laajuudessa niin, että 28. 2. pidetyn vuosikokouksen ainoana olennaisena kysymyksenä oli SNE:n purkamiseen liittyvät toimenpiteet. Järjestö purkautui virallisesti huhtikuussa 1964.

SNE:n purkautumisen olennaisin seuraus oli nuorisojärjestöjen kotimaisen ja kansainvälisen yhteistoiminnan siirtyminen muiden elinten, pääasiassa valtion nuorisotyölautakunnan hoidettaviksi. Tällaista kehitystä olivat SNE:n opposition muodostaneet järjestöt niille edullisten poliittisten konjunktuurien varassa pyrkineet jo parin vuoden ajan aikaansaamaan.

SNK on vuoden aikana esiintynyt julkilausumin ja muin toimenpitein useissa nuorisoa koskevissa kysymyksissä. Syyskesällä pyrittiin aikaansaamaan vasemmiston poliittisten nuorisojärjestöjen yhteisesiintymisiä hallituksen suorittamia, vuoden 1962 maatalouslakiin perustuvia hinnankorotuksia vastaan. Yhteistyötä ei kuitenkaan syntynyt SDNL:n halutessa vaieta korotuksiin johtaneen lain synnystä, johon kommunistinen eduskuntaryhmä oli ratkaisevalla tavalla vaikuttanut. SNK:n poliittisen toiminnan kärki on yleensäkin kohdistunut maalaisliittolaisten johtamaan hallituspolitiikkaan, joka on monella tavoin heikentänyt nuorten henkilöiden taloudellista ja sosiaalista asemaa.

II. LIITTOKOKOUS

Liittomme toinen varsinainen liittokokous pidettiin Savonlinnassa, Savonlinnan Sos.-dem. Työväenyhdistyksen Kisalinnassa kesäkuun 26—28 päivinä. Kokoukseen osallistui yhteensä 255 henkeä, joista 156 valtuutettua kokousedustajaa 147 perusjärjestöstä.

Kokoukseen osallistui edustava kutsuvierasjoukko, joista mainittakoon SDP:n puheenjohtaja Rafael Paasio ja sihteeri Kaarlo Pitsinki sekä ulkomaisesta edustuksesta Horst Seefeldt IUSY ja Jungsozialisten sekä die Falken, Arvid Jacobsen ja Ivar Leve-raas Norjan veljesjärjestö AUF, Thage Peterson ja Bo Toresson Ruotsin veljesjärjestö SSU. Valtion edustajana kunnioitti kokousta läsnäolollaan Valtion Nuorisotyölautakunnan sihteeri Taisto Kärkkäinen.

Viljo Virtasen kieltäytyessä asettumasta enää liiton puheenjohtajaehdokkaaksi valitsi liittokokous yksimielisesti seuraavaksi kolmivuotiskaudeksi liiton uudeksi puheenjohtajaksi kansanedustaja Väinö Vilponiemen Porista.

III. LIITTONEUVOSTO

Sääntömääräinen liittoneuvoston kokous pidettiin Helsingissä, Sos.-dem. Puolueuimiston neuvotteluhuoneessa huhtikuun 19. päivänä. Kokous pidettiin Tampereen liittokokouksen valitsemalla jäsenkokoonpanolla ja osallistui siihen 14 liittoneuvoston jäsentä sekä 2 liittotoimikunnan jäsentä ja 4 liiton toimitsijaa.

Sääntömääräisten asioiden lisäksi kokous käsitteli liittokokouksen valmisteluun liittyviä asioita ja keskusteli liiton puheenjohtaja Viljo Virtasen alustuksen pohjalta nuorisopoliittisesta tilanteesta. Kokous antoi myös julkilausuman, jossa se totesi, ettei hallituksen ja porvarillisen eduskunnan harjoittama politiikka ole "kansamme enemmistön tahdon mukaista ja ettei eduskunnan nykyinen kokoonpano vastaa valitsijain kantaa", päätyen vaatimukseen ennen aikaisten eduskuntavaalien suorittamiseksi. Edelleen julkilausumassa korostettiin aktiivisen sosialidemokraattisen kunnallislispolitiikan merkitystä kuljettaessa kohti "rikkaampaa ja onnellisempaa elämää" ja esitettiin vetoamus suomalaiselle nuorisolle kunnallisvaalityöhön ja -vaaleihin osallistumiseksi.

Savonlinnassa pidettyyn liittokokoukseen saakka työskenteli liittoneuvosto seuraavassa kokoonpanossa:

Centralkommitté:	Per-Erik Ström, var. Hans Olander
Etelä-Saimaa:	Sulo Holopainen, var. Heikki Teittinen
Helsinki:	Vesa Markkanen, var. Voitto Nieminen
Hämeenlinna:	Toivo Kuronen, var. Aimo Hautala
Joensuu:	Ossi Ronkainen, var. Lauri Törnqvist
Keski-Suomi:	Antti Autio, var. Kalle Lampinen
Kuopio:	Keijo Suksi, var. Heikki Hämäläinen
Kymenlaakso:	Matti Ripattila, var. Pirkko Pirinen
Lappi:	Hannes Uksila, var. Esko Sääskilähti
Mikkeli:	Niilo Virkkunen, var. Pentti Kilpeläinen
Oulu:	Rauno Ervasti, var. Ville Huotarinen
Pori:	Raimo Jokinen, var. Eero Grönroos
Tampere:	Oiva Hakolinna, var. Kalevi Liiti
Vaasa:	Reino Toiviainen, var. Aarre Kari
Varsinais-Suomi:	Harri Laveri, var. Liisi örling

Rauno Sillanpää, Helsinki, var. Matti Virtanen, Helsinki
Pertti Rae, Kymenlaakso, var. Erkki Kuoppala, Kymenlaakso
Kalevi Koponen, Hämeenlinna, var. Aaro Eloranta, Hämeenlinna
Aaro Airas, Mikkeli, var. Esko Ravinen, Mikkeli
Heimo Ekonen, Pori, var. Aarre Ojalehto, Pori
Martti Siitonen, Oulu, var. Veijo Kallio, Lappi
Leo Savonen, Tampere, var. Antti Suominen, Varsinais-Suomi
Aarre Pajunen, Keski-Suomi, var. Eino Palonen, Vaasa
Jouko Toikkanen, Kuopio, var. Matti Keronen, Joensuu
Mauno Hirvisaari, Etelä-Saimaa, var. Tryggve Lohikoski CK

Liittoneuvosto kokoontui Savonlinnan liittokokouksen valitsemassa kokoonpanossa ylimääräiseen kokoukseen Helsinkiin Paasiravintolan I-kabinettiin marraskuun 29. päivänä. Kokoukseen osallistui 21 liittoneuvoston varsinaista jäsentä, 2 varajäsentä, 4 liittotoimikunnan jäsentä ja 5 liiton toimitsijaa.

Kokous valitsi liittoneuvoston puheenjohtajaksi seuraavaksi kolmevuotiskaudeksi Keijo Suksen Kuopiosta ja varapuheenjohtajaksi Heimo Taskisen Helsingistä.

Keskeisimmiksi kokousasioiksi muodostuivat liiton vuoden 1965 toimintasuunnitelman ja talousarvion käsittelyt. Lisäksi kokouksessa käsiteltiin poliittisen jaoston laatima muistio, jossa tarkasteltiin sosialidemokraattien ja kommunistien yhteistyöhön liittyviä kysymyksiä. Kokous antoi kaksi julkilausumaa, joista toinen sisälsi vetoomuksen suomalaiselle nuorisolle tulla mukaan toteuttamaan liittokokouksen hyväksymiä ohjelmia, ja toinen kannanottoja rauhan puolesta tehtävästä työstä.

Savonlinnassa pidetyssä liittokokouksessa sai liittoneuvosto uuden kokoonpanon seuraavaksi kolmivuotiskaudeksi:

Central-Komiteé:	Nils Höijer, var. Bengt Pihlström
Etelä-Saimaa:	Osmo Kaartinen, var. Aimo Hautala
Helsinki:	Jaakko Kuusela, var. Voitto Nieminen
Hämeenlinna:	Raimo Hyytiäinen, var. Viljo Lindstedt
Joensuu:	Urho Loikkanen, var. Eila Oksman
Keski-Suomi:	Toivo Saloranta, var. Pertti Mäkinen
Kuopio:	Keijo Suksi, var. Risto Meklin
Kymenlaakso:	Kalevi Pärnänen, var. Pirkko Pirinen
Lappi:	Pauli Heinonen, var. Veijo Kallio
Mikkeli:	Eero Niemelin, var. Esko Pöllänen
Oulu:	Jorma Lähti, var. Liisa Simonen
Pori:	Kauko Saari, var. Juhani Halonen
Tampere:	Leo Tamminen, var. Kalevi Liiti
Vaasa:	Aarre Kari, var. Reino Toiviainen
Varsinais-Suomi:	Pertti Tuominen, var. Karin Hakala

sekä
Lauri Sivonen, Helsinki, var. Eeva-Liisa Paski, Tampere
Matti Ripattila, Kymenlaakso, var. Pertti Rae, Kymenlaakso
Pertti Salo, Pori, var. Antti Järvinen, Pori
Per-Erik Ström, C-K, var. Olavi Saarinen, C-K
Ari Saarelainen, var. Juhani Airas
Heimo Taskinen, Helsinki, var. Mauno Hirvisaari
Uki Voutilainen, Joensuu, var. Aarno Tahvanainen .Tampere \
Ville Huotarinen, Oulu, var. Matti Huotarinen, Oulu
Niilo Johansson, var. Jyrki Helle

IV. LIITTOTOIMIKUNTA

Liittotoimikunta kokoontui kertomusvuoden aikana Tampereen liittokokouksen valitsemassa kokoonpanossa kahdeksan (8) kertaa. Kokouspöytäkirjoihin merkittiin tämän liittotoimikunnan kokouksissa yhteensä 129 pykälää. Jäsenet osallistuivat kokouksiin seuraavasti: Viljo Virtanen, puheenjohtaja 8, Pauli Burman, varapuheenjohtaja 4, Rauha Jalava 5, Marja Lehtonen (Kangas) 1, Antero Friman 4, Juhani Järvinen 2, Holger Pelin 8, Bengt Pihlström 0, Martti Pöysälä 7, Pertti Salo 4, Seppo Solin 6, Heimo Taskinen 6 ja Martti Vasama 6 kertaa.

Savonlinnan liittokokous valitsi uuden liittotoimikunnan seuraavaksi kolmivuotis-kaudeksi. Uudessa kokoonpanossa kokoontui liittotoimikunta kertomusvuoden aikana viisi (5) kertaa ja pöytäkirjoihin merkittiin yhteensä 86 pykälää. Uuden liittotoimikunnan kokoonpano ja jäsentenkokouksiin osallistuminen ilmenee seuraavasta:

Väinö Vilponiemi, puheenjohtaja 5, Pauli Burman, varapuheenjohtaja 2, Antero Friman 2, Martti Kallio 3, Antti Käpyaho 2, Aulis Leppänen 3, Tryggve Lohikoski, Teppo Meriluoto 5, Keijo Näsi 3, Arvo Salo 3, Terttu Tuomi 4, Liisa Vasama 4 ja Niilo Virkkunen 2 kertaa.

Aikaisempaa tapaa noudattaen on liittotoimikunnan kokouksiin osallistuneet liiton toimihenkilöt, jotka ovat toimineet esille tulleiden asioiden esittelijöinä. Liittotoimikunnan kokouskutsu on lähetetty myös liittoneuvoston puheenjohtajille toivomuksella, että hekin osallistuisivat liittotoimikunnan kokouksiin.

V. JAOSTOT JA TOIMIKUNNAT

Savonlinnan liittokokouksessa valittu liittotoimikunta nimesi apuelimekseen alia-mainitut jaostot ja toimikunnat ja valitsi niihin seuraavat jäsenet:

- Liittotoimikunnan työvaliokunta:** Väinö Vilponiemi pj., Pauli Burman varapj., Taisto Tontti siht., Aulis Leppänen, Teppo Meriluoto, Liisa Vasama, Martti Pöysälä varsinaisina sekä Arvo Salo, Keijo Näsi ja Terttu Tuomi varajäseninä.
- Talousjaosto:** Väinö Vilponiemi pj., Martti Pöysälä siht., Pauli Burman ja Holger Pelin.
- Kansainvälisten asiain jaosto:** Pauli Burman pj., Martti Pöysälä siht., Lauri Sivonen, Arvo Salo ja Tryggve Lohikoski.
- Ohjelmaosasto:** Martti Vasama pj., Alpo Halinen siht., Jaakko Kuusela, Arvo Salo, Martti Pöysälä ja Terttu Tuomi.

- e) **Poliittinen jaosto:** Aulis Leppänen pj., Martti Pöysälä siht., Väinö Vilponiemi, Erkki Raatikainen, Olavi Hurri, Teppo Meriluoto, Tryggve Lohikoski ja Taisto Tontti.
- f) **Sosiaalijaosto:** Urpu Vihavainen pj., Taisto Tontti siht., Väinö Vilponiemi, Aarre Manninen, Liisa Vasama, Uki Voutilainen, Heimo Taskinen, Seppo Väisänen, Kalevi Pihanurmi, Anssi Kärkinen, Voitto Hellsten ja Martti Pöysälä.
- g) **Koulutus- ja valistusjaosto:** Aimo Kairamo pj., Taisto Tontti siht., Keijo Näsi, Martti Vasama ja Martti Pöysälä.
- h) **Koululaisjaosto:** Martti Vasama pj., Seppo Salminen siht., Pekka Autti, Rauno Matikainen, Osmo Apunen, Tuomo Tirkkonen ja Pertti Hynynen.

Kaikkien toimikuntien ja jaostojen työ on tapahtunut liittotoimikunnan alaisuudessa. Näiden pysyvien toimikuntien lisäksi on kertomusvuonna toiminut erityisjaostoja, joidenka työ on päättynyt niille annettujen tehtävien tultua suoritetuksi.

Toimistovaliokunta, johon ovat kuuluneet liiton toimistossa työskentelevät koontui kokouksiinsa keskimäärin joka toinen viikko.

VI. LIITON TOIMIHENKILÖT

Liiton sihteerinä ovat kertomusvuonna toimineet Aulis Leppänen 29. 2 saakka ja Martti Pöysälä 1. 3 lähtien, järjestösihteerinä Taisto Tontti, taloudenhoitajana Holger Pelin, ohjelmaohjaajana Alpo Halinen ja järjestöohjaajana Seppo Salminen. Liiton toimistonhoitajan tehtävät on hoitanut Marita Tapaninen ja toimistoapulaisina Sinikka Siitonen 15. 12 saakka ja Raija Alhainen 18. 12 lähtien.

Liiton piirijärjestöjen ohjaajina ovat kertomusvuonna toimineet seuraavat henkilöt:
 Etelä-Saimaan ja Kymenlaakson piireissä koko vuoden ajan Tenho Tuomainen
 Helsingin piirissä Jorma Ohman 1. 2 saakka
 Joensuun piirissä Mauri Kukkonen koko vuoden ajan
 Mikkelin piirissä Toivo Stenberg koko vuoden ajan
 Porin piirissä Alpo Kivimäki koko vuoden ajan
 Varsinais-Suomen piirissä Karin Hakala 15. 6 saakka ja Vilho Pirttialo 16. 6 lähtien vuoden loppuun.

VII. LIITON TOIMISTO JA KIRJEENVAIHTO

Liiton toimisto on sijainnut koko kertomusvuoden ajan Helsingin Työväentalossa, Paasivuorenkatu 5 h 15, missä sillä on ollut käytössään neljä huonetta.

Liiton toimistosta on vuoden aikana postitettu yhteensä 8344 erilaista lähetystä ja vastaanotettu 1560 lähetystä.

VIII. SUHTEET MUIHIN JÄRJESTÖIHIN

Toimintavuoden aikana on liitto pitänyt kiinteää yhteyttä koko kansanvaltaisen työväenliikkeen kokonaisuuteen. Erityisesti on mainittava yhteistyö Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen ja Suomen Ammattijärjestön ja sen nuorisajaoston kanssa. Edellämäinittujen järjestöjen lisäksi voidaan sanoa yhteistyön syventyneen ja laajentuneen vuoden aikana myös Sosialidemokraattisten Naisten Keskusliiton, Nuorten Kotkain Keskusliiton, Sosialidemokraattisen Raittiusliiton, Työväen Urheiluseurojen Keskusliiton, edistysmielisen osuuskauppaliikkeen ja Sosialidemokraattisen Opiskelijanuorison Keskusliiton kanssa. Yhteistyö näiden järjestöjen kanssa on ollut rakentavaa ja monin tavoin liiton toimintaa rikastuttavaa ja kehittävää.

Yhteistyö Työväen Sivistysliiton kanssa tiivistyi vuoden aikana, josta konkreettisenä seurauksena oli liiton jäsenistön TSL:n kautta tapahtuvan opintotoiminnan voimakas laajeneminen. TSL:n hallitukseen liiton edustajana on kuulunut Aulis Leppänen. Yhteistyö työväenlehdistön kanssa on mahdollistanut liiton laajan toiminnan informoinnin ja esittelyn. Sosialidemokraattisten lehtien suhtautuminen liitosta toimitetun tiedotusmateriaalin julkaisuun on ollut myönteinen.

Yhteistyö työväenliikkeen opistojen kanssa on ollut kertomusvuoden aikana jatkuvan kehityksen alainen. Huomion arvoista on ollut se, että Työväen Akatemian vuosikursseilla on opiskellut liittomme jäseniä aikaisempaa runsaampi lukumäärä. Väinö Voionmaan opistossa opiskeleville liittomme jäsenille on aikaisempaa käytäntöä noudattaen annettu apurahoja. Tämän opiston hallitukseen on liiton edustajana kuulunut edelleen Olavi Hurri.

Liittomme aloitteesta lokakuun 22 päivänä perustettu Kansanvaltaisten työväenjärjestöjen nuorisotyön neuvottelukunta on ollut omiaan lisäämään yhteistyön mah-

dollisuuksia työväenliikkeen suorittaman nuorityön eri saroilla. Liittomme edustajina neuvottelukunnassa ovat olleet Väinö Vilponiemi ja Martti Pöysälä.

Kertomusvuoden marraskuun 4. päivänä perustettiin Kuntoliikunnan Keskusliitto ry., joka toimii valtakunnallisena liittona. Liittomme esiintyy ko. liiton perustamisasiakirjojen allekirjoittajana. Kuntoliikunnan Keskusliiton hallitukseen kuuluivat liittomme edustajina Väinö Vilponiemi ja Martti Pöysälä.

Edellämainittujen järjestöjen lisäksi on liittomme kuulunut varsinaisena jäsenenä seuraaviin yhteisöihin:

Kansalaisjärjestöjen Raittiustoiminnan Keskusliitto, Suomen Retkeilymajajärjestö, Pohjola-Norden Yhdistys, Työväen Matkailuliitto, Suomen Nuorisojärjestöjen Edustajisto (sen purkautumiseen saakka) ja Väinö Tannerin säätiö. Näiden järjestöjen toimeenpanoelimissä tai edustajakokouksissa ovat liittoa edustaneet seuraavat henkilöt:

Kansalaisjärjestöjen Raittiustoiminnan Keskusliiton edustajakokouksessa Holger Pelin. Suomen Retkeilymajajärjestöjen vuosikokouksessa Seppo Salminen. Pohjola-Norden Yhdistyksen vuosikokouksessa Taisto Tontti. Työväen Matkailuliiton edustajakokouksessa Taisto Tontti. Suomen Nuorisojärjestöjen Edustajiston hallituksessa Taisto Tontti. Väinö Tannerin säätiön hallituksessa Aulis Leppänen.

IX. KANSAINVÄLISET SUHTEET

Liiton kansainvälisten asiain hoito on rakentunut kertomusvuoden aikana jäsen-suhteille Pohjolan Sos.-dem. Nuorisoliiton ja Sosialistisen Nuorison Maailmanliittoon (IUSY). Erityisesti on mainittava yhteistyö pohjoismaisten veljesjärjestöjen kanssa.

X. PIIRIJÄRJESTÖT JA JÄSENISTÖ

1. Piirijärjestöjen edustajakokoukset

Seuraavasta ilmenee liiton jäsenpiirijärjestöjen vuoden 1964 piirikokousten aika, paikka ja kokouksessa läsnäollut liiton edustaja:

Piirijärjestö	Paikka ja aika	Liiton edustaja
Tainionkoskella 1. 8	Etelä-Saimaa	Viljo Virtanen
Helsingissä 15. 8	Helsinki	Martti Pöysälä
Forssassa 8. 3	Hämeenlinna	Pauli Burman
Enossa 15. 8	Joensuu	Alpo Halinen
Jyväskylässä 22. 8	Keski-Suomi	Seppo Solin
Iisalmessa 15. 8	Kuopio	Keijo Suksi
Kuusankoskella 1. 8	Kymenlaakso	Alpo Halinen
Karibassassa 1 29. 8	Lappi	Martti Vasama
Karibassassa I 22. 8	Mikkeli	Viljo Virtanen
Nivalassa 22. 8	Oulu	Seppo Salminen
Porissa 15. 8	Pori	Heimo Taskinen
Tampereella 15. 8	Tampere	Juhani Järvinen
Salossa 21. 8	Varsinais-Suomi	Taisto Tontti
Seinäjoella 8. 8	Vaasa	Seppo Salminen
Hangossa 21.-22. 8	CK	• Holger Pelin

2. Uuden jäsenpiirijärjestön perustaminen

Savonlinnassa pidetyn liittokokouksen päätöksen mukaisesti suoritettiin toimintavuoden lokakuun 28. päivänä Helsingin piirin Sos.-dem.- Nuorisopiirijärjestön toimialueen kahtiajakaminen siten, että em. piirijärjestön toimialueeksi jäi Helsingin kaupunki. Välittömästi piirijaon jälkeen 28. 10 kokoontuivat Uudenmaan alueella toimivat perusjärjestöt perustamaan uutta piirijärjestöä, joka perustavassa kokouksessa sai nimekseen SNK:n Uudenmaan piiri.

3. Piirijärjestöjen toimihenkilöt

	Puheenjohtaja	Sihteeri
Etelä-Saimaa	Osmo Kaartinen	Matti Veijalainen
Helsinki	Raimo Oksanen	Riitta Vepsä
Hämeenlinna	Viljo Lindstedt	Jorma Heikkinen
Joensuu	Uki Voutilainen	Mauri Kukkonen
Keski-Suomi	Pentti Mäkinen	Kauko Tiihonen!

Kuopio	Pentti Karvonen	Ritva Hyvärinen
Kymenlaakso	Kalevi Pärnänen	Pentti Viljanen
Lappi	Hannes Uksila	Esko Sääskilahti
Mikkeli	Eero Niemelin	Arvi Parviainen
Oulu	Ville Huotarinen	Väinö Aalto
Pori	Jukka Tuomi	Kauko Saari
Tampere	Aarno Tahvanainen	Leo Tamminen
Uusimaa	Teppo Meriluoto	Riitta Vepsä
Vaasa	Matti-Pekka Mäenpää	Heikki Mäkelä
Varsinais-Suomi	Pertti Tuominen	Teppo Koivumäki
CK	Bengt Pihlström	Nils Höijer

4. Piirijärjestöjen neuvottelukokoukset

Yhteistoiminnassa liiton ja piirijärjestöjen piiritoimikuntien kanssa järjestettiin toimintavuoden aikana piirien perusjärjestöjen edustajille sekä kevät-että syysneuvottelukokouksia, joissa pääteemoina käsiteltiin nuorison puoluejäsenkysymystä liittokokoukseen valmistautumista, perusjärjestöjen poliittisen toiminnan tehostamista ja liiton äänenkannattajan levikkityön tehostamista. Kaikkiin neuvottelukokouksiin osallistui liitto edustajansa kautta. Alla luettelo järjestetyistä kokouksista.

Piirijärjestö	Paikka ja aika	Liiton edustaja
Hämeenlinna	Tainionkoskella 25—26. 4.	Alpo Halinen
Etelä-Saimaa	Nuutajärvellä 2—3. 5.	Taisto Tontti
Keski-Suomi	Äänekoskella 6—7. 5.	Seppo Salminen
Kymenlaakso	Radansuussa 30—31. 5.	Alpo Halinen
Pori	Kyläsaarella 23—24. 5.	Martti Pöysälä
Varsinais-Suomi	Turussa 30—31. 5.	Taisto Tontti
Etelä-Saimaa— Kymenlaakso— Helsinki	Imatralla 19—20. 9.	Martti Pöysälä Seppo Salminen
Hämeenlinna— Tampere	Tyrvännöllä 26—27. 9.	Taisto Tontti
Helsinki	Järvenpäässä 12—13. 9.	Taisto Tontti Holger Pelin
Pori	Säkylässä 12—13. 9.	Martti Pöysälä Seppo Salminen
CK	Karjaalla 5—6. 9.	Martti Pöysälä Taisto Tontti
Mikkeli—Kuopio	Partaharjulla 19—20. 9.	Alpo Halinen
Keski-Suomi	Rovaniemellä 26—27. 9.	Holger Pelin Seppo Salminen
Lappi		Alpo Halinen
Oulu	Haukiputaalla 26—27. 9.	Alpo Halinen
Joensuu	Joensuussa 17—18.10.	Taisto Tontti

5. Piirijärjestöjen kulttuurikilpailut

Piirijärjestöjen kulttuurikilpailut pidettiin Joensuun, Mikkelin, Oulun ja Varsinais-Suomen piireissä samanaikaisesti piirikokouksen kanssa. Seuraavassa luettelo niistä piireistä, joissa kilpailut pidettiin erillisinä tilaisuuksina:

Piiri	Aika ja paikka	Liittotoimikunnan edustaja
Etelä-Saimaa	7—8. 3. Tainionkoski	Holger Pelin
Helsinki	13—14. Karkkila	Martti Pöysälä
Hämeenlinna	4—5. Turenki	Taisto Tontti
Keski-Suomi	11. Säynätsalo	Alpo Halinen
Tampere	4—5. Mänttä	Kaarina Lampinen
Vaasa	18—19. Seinäjoki	Taisto Tontti
Pori	14—15. Vähärauma	Heimo Taskinen

Kulttuurikilpailujen lisäksi järjestivät eräät piirit näytelmä- ja pirteiden puolikkaiden kilpailun perusjärjestöjensä välisenä. Oheisessa taulukossa piirien kulttuurikilpailujen osanottajamäärät lajeitain ja vertailu vuoden 1963 vastaaviin lukuihin.

Piiri

co S J | f cn f << g « co Ä - £ £

Ryhmälajit:

Tanhut	2	2	1	2	1	2	1	1	12	—	7
Kisällittäret	2	3	—	3	3	4	3	3	1	3	3
Kisällit	1	3	2	4	2	3	2	2	—	5	3
Näytelmät	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Puhekuorot	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Laulukuorot	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Soitinyhtyeet	4	4	—	3	1	—	2	4	3	2	3
Lauluyhtyeet	1	2	1	2	1	6	—	2	—	3	1
Ryhmätanssit	1	2	2	—	2	—	1	—	—	—	—
Seinälehdet	4	2	1	3	2	4	1	4	—	5	6
Seuralehdet	2	1	2	2	2	—	2	4	—	5	4
Yhteensä	18	19	10	23	14	18	16	24	6	29	26

Yksityislajit:

Yksinlaulu	3	6	3	4	2	5	7	11	3	37	6
Lausunta	1	3	1	1	1	1	10	4	6	4	7

Soitinmusiikki	1	^	] J	1 J	2	6	1	3	2	4	27
Huumori	£	£	'	'	4	2	11	8	2	8	70
Iskelmälaulu	0	—	—	2	—	6	—	3	13	—	8
Kirjallisuus	*	—	—	—	—	—	—	—	3	4	4
Kuvaamataide	] *		—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valokuvaus	39	22	23	18	14	59	61	21	87	28	62

Yhteensä 4 19 10 23 4 18 16 24 6 29 26 26 229 + 11

6. Perusjärjestöt ja jäsenistö

Kertomusvuoden päättyessä kuului liittoon 309 jäsenjärjestöä, joista 8 oli kertomusvuoden aikana perustettu ja hyväksytty liiton jäsenjärjestöksi.

Piireittäin jakautuivat perusjärjestöjen lukumäärät seuraavasti: Etelä-Saimaa 9, Helsinki 53 (Uusimaa vielä mukana), Hämeenlinna 23, Joensuu 15, Keski-Suomi 23, Kuopio 9, Kymenlaakso 22, Lappi 9, Mikkeli 24, Oulu 20, Pori 32, Tampere 27, Varsinais-Suomi 23, Vaasa 8 ja CK 10.

Jäsenjärjestöjen jäsenmäärissä on ollut todettavissa aaltoilua, mutta yleisesti ottaen on liiton kokonaisjäsenmäärässä tapahtunut huomattavaa nousua kertomusvuoden aikana.

XI. KURSSI- JA KOULUTUSTOIMINTA

1. Liiton järjestämät kurssit:

Liitto järjesti kertomusvuoden aikana kolme kurssia, joihin osanottajat valittiin hakemusten perusteella.

Järjestöohjaajakurssi järjestettiin Pajulahden Urheiluopistolla maaliskuun 15.—21. päivinä. Kurssille osallistui 33 jäsenjärjestöjen jäsentä edustaen 10 piirijärjestöä. Kurssin ohjaajina toimivat Taisto Tontti ja Alpo Kivimäki sekä vierailevina luennoitsijoina Aulis Leopänen, Martti Pöysälä, Alpo Halinen, Pauli Burman ja Olavi Järvelä. Kurssiopetuksessa kiinnitettiin päähuomio virkailijakoulutukseen ja toimintaperiaatteiden selvittelyyn.

Koululaistoiminnan kurssi järjestettiin Väinö Voionmaan opistolla elokuun 24.—29. päivinä. Kurssille osallistui oppikoulun V—VIII-luokilla opiskelevia koululaisia 26 edustaen 16 perusjärjestöä ja

8 piirijärjestöä. Kurssin ohjaajina toimivat Taisto Tontti ja Alpo Halinen, sekä vierailuvina luennoitsijoina Martti Pöysälä, Jouko Alm, Pauli Burman, Väinö Liukkonen, Aulis Leppänen ja Arvo Salo.

Koululaistoiminnan organisointiin liittyvien kysymysten lisäksi kiinnitettiin kurssiopetuksessa päähuomio liittokokouksessa hyväksytyn "70—80" ohjelman selvittelyyn sekä luentojen että ryhmätöitten avulla.

O h j e l m a o h j a a j a k u r s s i
järjestettiin Pajulahden Urheiluopistolla marraskuun 22.—28. päivinä. Kurssille osallistui 19 henkeä edustaen 18 liiton perusjärjestöä ja 10 piirijärjestöä.

Kurssiohjaajina toimivat Alpo Halinen, Olavi Kojo ja Taisto Tontti, sekä vierailuvina luennoitsijoina Leena Ortola ja Helge Sander.

Kurssiopetuksessa kiinnitettiin jazzbaletin, panttomiimin sekä kisälli- ja kisällitär-ohjaajakoulutukseen erityinen huomio.

2. Pohjoismainen kurssi

Pohjoismaisen kurssin järjestämisvuorossa oli kertomusvuonna Ruotsin veljestö SSU. Kurssi järjestettiin Bommersvikissä helmikuun 8.—16. päivinä. Liittomme lähetti kurssille kiintiönsä edellyttämän määrän kurssilaisia, jotka olivat: Martti Pöysälä, Taisto Tontti, Karin Hakala, Ilpo Rossi, Pekka Korvenheimo, Esa Juurola, Kirsti Sala, Mauri Oinonen, Erkki Raatikainen ja Rolf Ekman.

Kurssilla käsiteltiin pääasiassa kansainväliseen yhteistyöhön liittyviä kysymyksiä.

3. Piiri- ja perusjärjestöjen kurssit

Piirijärjestöjen kurssitoiminta on kertomusvuoden aikana ollut aikaisempaa huomattavasti vireämpää. Osan kurseistaan ovat piirijärjestöt järjestäneet liitosta lähetettyjen kurssiohjelmien mukaisesti.

Aikaisempaa käytäntöä noudattaen järjestivät perusjärjestöt osasto-ohjaajille peruskurssin liitosta lähetettyjen ohjeiden mukaisesti.

4. Toimitsijoiden neuvottelukokoukset

Kertomusvuoden aikana järjesti liitto toimitsijoilleen kaksi neuvottelukokousta.

Ensimmäinen kokous pidettiin Tervalammin Uittokodissa tammikuun 19.—22. päivinä. Kokoukseen osallistuivat myös Nuorten Kotkain Keskusliiton toimitsijat. Kokouksessa käsiteltiin SNK:n ja NKK:n yhteistoimintaan liittyviä asioita sekä molempien liittojen tulevaan toimintaan koskettelevia kysymyksiä. Alustajina neuvottelukokouksessa toimivat Aulis Leppänen, Taisto Tontti, Alpo Halinen ja Keijo Näsi.

Toinen neuvottelukokous toimitsijoille järjestettiin Väinö Voionmaan opistolla elokuun 29.—30. päivinä. Kokoukseen osallistuivat myös kaikkien piirijärjestöjen puheenjohtajat. Martti Pöysälän, Taisto Tontin, Holger Pelinin ja Alpo Hälisen alustusten pohjalta käytiin kokouksessa laajat keskustelut, joidenka aikana selvitettiin edessä olevan toimintakauden yhteiset toimintalinjat.

XII. LEIRI- JA RETKEILYTOIMINTA

1. Liiton retkeilypäivät

Liiton retkeilypäivät ja urheilumestaruuskilpailut järjestettiin kertomusvuonna Valkeakosken kaupungissa elokuun 22.—23. päivinä. Päivien järjestelyistä vastasi liiton ohella Valkeakosken Sos.-dem. Nuorisoyhdistys. Retkeilypäiville osallistui n. 1600 nuorisoliittolaista. Urheilukilpailut olivat ennätykselliset sekä osanottonsa että tulostensa osalta.

Urheilukilpailujen tulokset muodostuivat seuraaviksi:

3-ottelu pojat

1. Raimo Kärkkäinen, Karhula	1 800,0
2. Penutti Keskinen, Iittala	1 599,0
3. Pentti Pesonen, Nokia	1 548,0
4. Jukka Helander, Eura	1 564,0
5. Raimo Valtonen, Kerava	1 523,0
6. Taisto Kuivanen, Imatra	1 502,0
7. Timo Järvinen, Valkeakoski	1 473,0
8. Antti Laine, Kiukainen	1 457,0
9. Jorma Hytti, Porvoo	1 272,0
10. Pauli Kähärä, Karhula	1 183,0
11. Timo Suominen, Eura	1 111,0
12. Veikko Partanen, Kerava	821,0

3-ottelu tytöt

1. Kaija Tanhuanpää, Eura 161,4
2. Leena Helander, Eura 119,0
3. Eeva Aaltonen, Eura 85,2

Piirijärjestöjen välinen ruotsalaisviesti

1. Pori 209,9
2. Kymenlaakso 218,4
3. Hämeenlinna 225,1
4. Kuopio 225,4
5. Joensuu 233,4

Uinti pojat 100 m

1. Urpo Helenius, Kerava 105,5
2. Matti Jokinen, Voikkaa 112,2
3. Eero Helenius, Kerava 112,5
4. Jarkko Salmi, Turku 114,9
5. Antti Pinomäki, Port Arthur 123,6
6. Taisto Kuivanen, Imatra 126,4
7. Kalevi Rajala, Iittala 131,0
8. Hannu Stenberg, Eura 137,8
9. Leo Grönstrand, Hamina 148,1
10. Kalle Rantala, Eura 245,0

Uinti tytöt 50 m

1. Pirjo Selin, Turku 44,3

Viestiuinti 4 x 25 m

1. Voikkaan Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y. 102,0
2. Lahden Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y. 107,2
3. Iittalan Sos.-dem. Nuoret r.y. 109,3

Lentopallo pojat

1. Oulunkylän Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y.
2. Idänpään Sos.-dem. Nuoret r.y.

Lisäksi olivat mukana: Kuopio, Heinola, Keikyä, Vuoksen-
niska, Joensuu ja Hamina

Lentopallo tytöt

1. Turengin Sos.-dem. Nuoriso-osasto

Pöytätennis pojat

1. Jorma Musakka, Kuopio
2. Heikki Kajander

Pöytätennis tytöt

1. Ritva Hyvärinen, Kuopio
2. Airi Lähde, Keikyä
3. Sinikka Laitinen, Napiala

Pöytätennis sekanelinpeli

1. Ritva Hyvärinen—Jorma Musakka, Kuopio
2. Airi Lähde—Urpo Heiskala, Keikyä
3. Maire Eronen—Ossi Eronen, Turenki

2. Pohjoismainen leiri Tanskassa

Liittomme jäsenet osallistuivat pohjoismaiselle leirille, joka pidettiin Tanskassa Sönderborgissa heinäkuun 14.—23. päivinä Tanskan veljesjärjestön DSU:n toimiessa leirin järjestäjänä. Liittomme leiriläisvahvuus oli 42 henkeä.

XIII. KIRJOITUS- JA HARRASTEKILPAILU

Kertomusvuoden keväällä järjestettiin kirjoitus- ja harrastekilpailu. Palkitut työt olivat II Liittokokouksen aikana näytteillä Savonlinnassa. Tulokset kilpailussa muodostuivat seuraavanlaisiksi:

Kirjallisuus:

Runot:

1. Tapani Kontula
2. Ritva Toivonen

Lisäksi saivat kunniamaininnan Hannele Suomalainen, Seija Rosten ja Ritva

Penttonen.

Näytelmät:

1. Kalevi Järvensivu
2. Ossi Leikas
3. Juhani Tili

Kuvataide:

Piirroksat:

1. Vuokko Vainikka
2. Liisi Tuutti
3. Hellevi Hietanen

Maalaukset:

1. Vuokko Vainikka
2. Marita Vaajakari
3. Veikko Harkko

öljyväriyöt: sarjassa ei jaettu palkintoja, vaan kunniainintaa: Onerva Vella.

Valokuvaus:

Henkilökuvat:

1. Maija Sorsa
2. Risto Toivonen
3. Osmo Järvinen .

Tilannekuvat:

1. Maija Sorsa

Lisäksi jaettiin kolme kunniainintaa.

Maisemakuvat:

1. Osmo Saarinen
2. Maija Sorsa
3. Esko Heikkinen

Seuralehdet:

1. Lahden Sos.-dem. Nuoriso-osasto
2. Viialan Sos.-dem. Nuoriso-osasto
3. Metsolan Sos.-dem. Nuoriso-osasto

Seinälehdet:

1. Tapiolan Sos.-dem. Kerhon Nuorisojaosto
2. Otanmäen Sos.-dem. Nuoriso-osasto
3. Viialan Sos.-dem. Nuoriso-osasto

Tanssimusiikkiryhtyeiden kilpailu

II Liittokokouksen yhteydessä järjestettiin SNK:n Tanssimusiikkiryhtyeiden kilpailu. Kilpailu suoritettiin kahdessa sarjassa siten, että kitararyhtyeet ja tavalliset yhtyeet muodostivat kumpikin oman sarjansa. Kaikkiaan kilpailuun osallistui kahdeksan kitaraj- ja kuusi tavallista yhtyettä. Tulokset muodostuivat tavallisten yhtyeiden sarjassa seuraavanlaisiksi:

1. Voikkaan Sos.-dem. Nuoriso-osaston rytmikvintetti
2. Alavuden Sos.-dem. Nuoriso-osasto The Hurricanes
3. Vuoksenniskan Sos.-dem. Nuoriso-osasto Lasse Vehviläisen yhtye

Kitararyhtyeiden sarja:

1. Suolahden Työn Nuoret The Four Devils
2. Vuoksenniskan Sos.-dem. Nuoriso-osasto The Shamples
3. Kuusankosken Sos.-dem. Nuoriso-osasto The Souts

XIV. TOIMINTAKILPAILU

Liitto järjesti perusjärjestöille tavoitteellisen toimintakilpailun, joka saatettiin kertomusvuonna päätökseen. Kilpailuun otti osaa kaikkiaan 159 perusjärjestöä, joista ainoastaan seuraavat yltyvät tavoitteeseen:

- Helsingin Eteläinen Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y.
- Tapiolan Sos.-dem. Kerhon Nuorisojaosto
- Heinolan Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y.
- Pieksämäen Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y.
- Savonlinnan Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y.
- Euran Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y.

Porin Sos.-dem. Nuorisoyhdistys r.y.
Viialan Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y.
Salon Sos.-dem. Nuorisoyhdistys r.y.
Harjavallan Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y.
Turun Sos.-dem. Nuorisoyhdistys r.y.

XV. VALISTUSTOIMINTA

Liiton valistustoiminnan keskeisen osan on kertomusvuonna muodostanut liiton äänenkannattaja Nuorin-Siivin -lehti, joka ilmestyi yhdeksän numeroisena. Lehden sisältö pyrittiin saamaan pääosaltaan valistustoimintaa palvelevaksi. Lehden päätoimittajana toimi 31. 3. saakka Aulis Leppänen ja 1. 4. lähtien Martti Pöysälä, toimittussihteerinä Taisto Tontti koko vuoden ajan ja liittotoimikunnan nimeäminä toimitusneuvoston jäsenenä Antero Friman, Rauha Jalava, Väinö Vilponiemi, Osmo Apunen, Pekka Autti, Liisa Vasama, Eero Piimies, Lauri Sivonen, Niilo Johansson, Aulis Leppänen, Esa Juurola, Eero Ollikainen, Helvi Ollikainen, Teppo Meriluoto ja Aimo Taleva, joka toimi lehden taittajana koko vuoden ajan. Lehden tilaushinta oli kertomusvuonna 6 markkaa vuosikerralta.

Keskeisen sijan valistustoiminnassa muodostivat myös Savonlinnan liittokokouksessa hyväksytyt ohjelmat, joista ennen kaikkea mainittakoon "70—80" ja Mitä on SNK 1964—1967 -ohjelmat, joihinka liiton kaikissa organisaatioportaissa tutustuttiin syysloimintakauden aikana erilaisten kurssien ja neuvottelutilaisuuksien yhteydessä.

Jäsenjärjestöille postitettiin vuoden aikana alustusmateriaalia ajankohtaisista poliittisista kysymyksistä, ja T-lehdistölle sekä puoluepiirikokouksille toimitettiin liiton toimintaa tunnetuksi tekemistä ja nuorisoasiain esilläpitämistä tarkoittavaa materiaalia.

Liiton toimistossa työskentelevät toimitsijat suorittivat kertomusvuoden aikana erilaisia valistusmatkoja jäsenjärjestöjen kursseille, neuvottelukokouksiin, keskustelutilaisuuksiin jne. seuraavasti: Aulis Leppänen 18, Martti Pöysälä 69, Taisto Tontti 94, Alpo Halinen 135, Seppo Salminen 122 ja Holger Pelin 29.

Työväen Sivistysliiton kautta tapahtuva jäsenjärjestöjen jäsenten opiskelu ja kerhotoiminta lisääntyi vuoden aikana. Kertomusvuoden päättyessä oli TSL:n kautta opiskelevia SNK:n perusjärjestöjen opintokerhoja kaikkiaan 218, joissa opiskeli yhteensä 2.720 nuorisoliittolaista.

XVI. VAALITYÖ

Sosialidemokraattisen nuorisoliikkeen osuus jo edellisen vuoden puolella laadituissa kunnallisvaaleja koskeissa vaalityösuunnitelmissa oli keskitetty tukemaan Sos.-dem. Puolueen vaalityöorganisaation toimintaa. Näin ollen ei SNK muodostanut kunnallisvaalitaistelua varten omaa vaalityöorganisoimiskoneistoa. Ehdokasasettelu tapahtui myös nuorisoehdokkaitten osalta yhteistoiminnassa SDP:n asianomaisten elinten kanssa. Nuorisoehdokkaitten määrä oli kunnallisvaaleissa varsin suuri. Vaikka tarkkoja tietoja vaalityöstä ja sen tehosta koko maata ajatellen ei ole käytettävissä, on syytä otaksua sen onnistuneen myös SNK:laisten osalta tyydyttävästi. Kokonaisuudessaan sosialidemokraateille erittäin edulliseksi muodostuneen vaalituloksen tarkastelussa voidaan todeta, että valtuustoihin tuli valituksi aikaisempaa runsaammin nuorten edustajia ja että alustavien tutkimusten mukaan nuorten osallistuminen vaaleihin oli paljon aikaisempaa vilkkaampaa.

XVII. KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

IUSY

IUSY:n eurooppalainen konferenssi pidettiin heinäkuun 12.—13. päivinä Sönderborgissa Tanskassa. Kokoukseen, joka käsitteli IUSY:n organisatorisia ongelmia sekä Euroopan poliittisia ja taloudellisia yhteistyökysymyksiä osallistuivat liiton puheenjohtaja ja sihteeri. IUSY:n toimeenpanevan komitean kokouksessa Berliinissä syyskuussa edusti liittoa varapuheenjohtaja Pauli Burman. Muu toiminta IUSY:n piirissä on rajoittunut pääasiassa kirjeenvaihtoon ja jäsenvelvollisuuksien hoitamiseen. Lokakuun 8. päivänä SNK lähetti kirjelmän Burman Moskovan lähetystölle vaatien IUSY:n presidentin Kyi Nyunfin vapauttamista. Aikaisempaan tapaan liitto on tehnyt tunnetuksi IUSY:n elinten päätöksiä ja julkilausumia.

Pohjoismainen yhteistyö

Pohjoismainen yhteistoiminta on pääasiassa keskittynyt mahdollisimman aktiiviseen mukanaoloon vuonna 1963 perustetun Pohjolan Sos.-dem. Nuorisoliiton työhön.

FNSU:n hallitukseen, joka on kertomusvuoden aikana kokoontunut kolme kertaa, ovat kuuluneet SNK:sta Pauli Burman ja Martti Pöysälä. FNSU:n järjestämälle Bommersvikissa 9.—15. 2. pidetylle pohjoismaiselle ohjaajakurssille osallistui liitosta Martti Pöysälän johtama 7-henkinen kurssilaisryhmä. Sönderborgissa pidettiin heinäkuun 14.—24. päivinä pohjoismaiden leiri, jolle osallistui 42 suomalaista. Leirimatkan järjestelyistä vastasi SNK:n Porin piiri. Leirillä vierailivat IUSY:n eurooppalaiseen konferenssiin osaa ottaneet SNK:n edustajat. Huhti-toukokuun aikana pidettiin Norjan, Ruotsin ja Tanskan veljesjärjestöjen liittokokoukset, joista kutakin seuraamassa oli kaksi liittotoimikunnan nimeämää edustajaa. Norjan ja Ruotsin veljesjärjestöt lähettivät edustajansa SNK:n II liittokokoukseen.

SNK:lla on syyskuusta alkaen ollut voimassa sopimus SSU:n kanssa kahden SNK:n jäsenen maksuttomasta osallistumisesta jokaiselle SSU:n osastonohjaajakurssille. Tätä kurssimahdollisuutta on käytetty varsin runsaasti hyväksi.

IUSY:n ja UNESCOin tuella opintomatkansa suorittanut malesialainen Woo Chi Chu oli lokakuussa viikon ajan SNK:n vieraana.

Lisäksi on liitto pitänyt vierinaan eräitä muita IUSY:n jäsenjärjestöjen edustajia, jotka ovat käyneet maassamme.

Muu kansainvälinen yhteistyö

Liitto on aikaisempaan tapaan osallistunut Suomen ja Neuvostoliiton nuorison ystävyy sviikon ja ystävyy spävän valtakunnallisiin ja paikallisiin toimintatapahtumiin. Ystävyy spävän johdosta Neuvostoliitossa vierailleen nuorisovaltuuskunnan matkaan ja matkan aikana järjestettyyn seminaariin osallistui liiton edustajana ohjelmanohjaaja Alpo Halinen. Lokakuussa SNK lähetti Neuvostoliiton Nuorisojärjestöjen Komitealle neuvotteluvaltuuskuntien vaihtoa koskevan kutsun.

Ilahduttavana seikkana on todettava, että kansainväliset yhteydet ja niitten pohjalle rakentuvat vierailut ovat kertomusvuoden aikana kehittyneet myös piiri- ja paikallisella tasolla vilkkaasti.

Kertomus Sosialidemokraattisen Nuorison Keskusliiton toiminnasta v. 1965

I YLEISKATSAUS

1. Kansainvälinen tilanne

Vuosi 1965 oli kansainvälispoliittisessa mielessä varsin levoton ja suurta huolestumista herättävä. Vuosikausia jatkunut Vietnamin sota voimistui oleellisesti maaliskuussa amerikkalaisten aloittaessa laajamittaiset Pohjois-Vietnamin sotakohteiden pommitukset. Vuoden lopulla amerikkalaisten joukkojen vahvuus oli n. 200.000. Vietkongin ja amerikkalaisten kesken tapahtuvassa taistelussa ei saatu kertomuskauden aikana ratkaisua. Kumpikaan osapuoli ei saavuttanut ratkaisevaa yllotetta toisesta. Amerikkalaisten tarkoituksena on ollut sodan asteittainen jyrkentäminen tavoitteena saada Pohjois-Vietnam ja Vietkong neuvottelupöydän ääreen. Kaikki rauhantunnustelut, joita on suoritettu, ovat olleet tuloksettomia.

Kesällä amerikkalaiset ilmoittivat olevansa halukkaita neuvottelemaan rauhanomaisesta ratkaisusta ilman ehtoja. Vastapuoli vuorostaan pysyi käsityksessään, että minkäänlaista mahdollisuutta ratkaisuun ei ole ennen kuin amerikkalaiset joukot ovat poistuneet Etelä-Vietnamista. Vuoden loppupuolella vaikutti siltä, että Pohjois-Vietnamin johto lähestyisi Neuvostoliittoa ja erkanisi Kiinasta. Joulukuussa oli joulupäivinä lyhyt aselepo, jota jatkaakseen amerikkalaiset lopettivat toistaiseksi Pohjois-Vietnamin pommitukset rauhantunnustelujen vuoksi.

Saatettiin olettaa, että amerikkalaiset tunsivat suurempaa huolta siitä, että nk. yleinen mielipide oli kääntynyt voimakkaasti heitä vastaan. Monet heidän toimenpiteistään kiinnittyivätkin siihen, että läntinen liittoutuma saataisiin pysymään edes ku-

takuinkin Washingtonin näkemysten takana. Sota jatkui vuoden vaihtuessa rajoite-
tussa mitassa aiheuttaen siten epävarmuutta ja kurjuutta siviiliväestölle. Etelä-Viet-
namin sisäiset olot ovat olleet varsin epävarmat, vaikka sotilasjohtajat ovatkin näen-
näisesti hallinneet tilanteen.

Toisen kiistakysymyksen Aasiassa muodosti Kashmirin alue. Intian ja Pakistanin
erilaiset käsitykset sen omistussuhteista puhkesivat aseellisiin yhteenottoihin. Lyhyen
sodankäynnin jälkeen tilanne rauhoittui väliaikaisesti, mutta mitään sopimusta siitä
ei kertomusvuonna laadittu. Tilanne saattaa kiristyä uudelleen samanlaiseksi ennen
kuin Kashmirin kysymys ratkaistaan molempia tyydyttävällä tavalla.

Yhdistyneet Kansakunnat selvitsi siitä kriisistä, johon se oli ajautunut jäsenmak-
sukiistan vuoksi. Tämähän oli johtanut 19. yleiskokouksen täydelliseen epäonnistu-
miseen. Yhdysvaltojen ja Neuvostoliiton kesken päästiin kuitenkin sellaiseen ratkai-
suun, että yleiskokous saattoi aloittaa työskentelynsä. Puheenjohtajaksi valittiin Ita-
lian ulkoministeri A. Fanfani.

Sukarnon johtama Indonesia erosi YK:sta. Levottomuudet Indonesian ja Malesian
kesken jatkuivat. Lokakuussa yrittivät kommunistimieiset upseerit Indonesiassa val-
lankaappausta, mikä kuitenkin epäonnistui armeijan voimakkaan väliintulon johdosta.
Presidentti Sukarnon arvovalta väheni, ja valta siirtyi tosiasiallisesti nationalistimieli-
selle armeijan johdolle.

Dominikaanisen tasavallan kriisi heikensi edelleen Yhdysvaltojen asemaa latina-
laisessa Amerikassa. Maassa suoritettiin sotilasvallankaappaus, ja USA lähetti meri-
jalkaväen joukkoja "suojelemaan" amerikkalaisia. Ne perusteet, joita esitettiin tämän
puolustamiseksi, olivat kestäättömiä. Tosiasiassa USAn interventio kohdistui edis-
tyksellisiin demokraatteihin ja yleensäkin siviiliväestöön, eikä se siitä syystä jäänyt
kään ilman tuomiota. Sisäisen sotatilan jatkuessa amerikkalaiset joukot korvattiin
yhteisamerikkalaisilla. Sotilasvallan jatkumisesta huolimatta myös kansanvaltainen
vasemmisto pääsi vaikuttamaan asioiden hoitamiseen. Tilanne rauhoittui vuoden lo-
pulla, jolloin kävi ilmeiseksi, että oikeiston asema oli varsin heikko.

Rhodesian valkoisen vähemmistöhallituksen suorittama laitton itsenäisyysjulistus
vuoden loppupuolella kärjisti Afrikan poliittista tilannetta. Itsenäistyneet Afrikan maat
vaativat vastatoimenpiteitä Englannin työväenhallitukselta, joka ryhtyikin toimiin ku-
kistaakseen Ian Smithin hallinnon ja korvatakseen sen kansan enemmistöön nojau-
tuvalla.

Kreikassa esiintyi sisäpoliittista kiehuntaa. Kuningas Konstantinin ja pääminis-
teri Papandreoun välien selvittely ajautui hallituskriisistä toiseen. Pintapuolisesti rau-
hoittui tilanne vuoden loppupuolella, mutta syyt jäivät.

Englannin työväenhallitus jatkoi uudistustyötään niukan enemmistöasemansa
turvin.

Länsi-Saksan parlamenttivaaleissa sosialidemokraatit etenivät voimakkaasti, vaik-
ka porvarilliset puolueet säilyttivät enemmistönsä. Hallitus muodostettiin liittokansleri
Erhardin johdolla.

Ranskan presidentinvaaleissa de Gaulle sai arvaamattoman voimakkaan vastuk-
sen vasemmiston yhteisestä ehdokkaasta Mitterandista. Toisella kierroksella hän kui-
tenkin sai selvän valtakirjan uudelle 7-vuotiskaudelle.

Norjassa joutui työväenpuolue vetäytymään oppositioon menetettyään muutamia
paikkoja suurkäräjävaaleissa.

2. Sisäpolitiikka

Kertomusvuoden ajan toimi edelleen tri J. Virolaisen porvarillinen enemmistö-
hallitus, jossa maalaisliitto-keskustapuolueen ohella oli mukana kokoomus sekä mo-
lemmat kansanpuolueet. Niiden yhteistyö sujui yksimielisesti maalaisliiton pyrkimys-
ten mukaisesti. Tämä hallituskoalitio jatkoi samaa politiikkaa, kuin mitä porvarilli-
set hallitukset ja eduskunta olivat harjoittaneet kolmen vuoden ajan. Edellisten val-
tiollisten vaalien yhteydessä annetut lupaukset tulivat täydelleen rikotuksi. Verot,
maksut, hinnat ja vuokrat ovat nousseet. Valtiontalous on ajettu umpikujaan, työllis-
yys on heikentynyt ja ulkomaankauppa on kriisitilassa. Asuntotuotanto on ollut riit-
tämätöntä, vero- ja sosialipoliittiset uudistukset ovat jääneet toteuttamatta. Kertomus-
vuoden aikana havaittiin porvarillisen puolueiden kannatuksessa selvää laskua. So-
sialidemokraattien ohella kommunistit vastustivat hallituksen vanhoillista politiikkaa.

Kertomusvuonna suoritettujen E-vaalit olivat selvä osoitus sosialidemokratian uudesta noususta. SDP:n osuuskauppaväen vaaliliitot voittivat ne ylivoimaisesti kommunistien mutta myös porvareiden kustannuksella.

Sosialidemokratian yhdistyspyrkimykset ovat edistyneet myönteisesti. Puolueeseen on palannut TPSL:stä sekä yksityisiä jäseniä että puolueosastoja. TPSL:n johto on hakeutunut kiinteään yhteistyöhön mm. edistysmielisen osuuskauppaliikkeen vaalien yhteydessä SKP—SKDL:n kanssa, ja on päättänyt suositella samaa menettelyä vuoden 1966 eduskuntavaaleissa.

Kommunistisessa liikkeessä jatkui sisäinen käymistila. SKDL:n piirissä arvosteltiin kiivaasti SKP:tä, joka näyttelee järjestön sisällä ratkaisevaa osaa. Kommunistsessa liikkeessä vuorostaan käytiin taistelemaan vanhemman ja nuoren polven välillä, joiden mielipide-erot ovat huomattavat.

Maalaisliitto muutti nimensä Keskustapuolueeksi. Nimenmuutoksen avulla se pyrkii saamaan kannatusta myös asutuskeskuksissa. Suomen kansanpuolue ja vapaa-mieliset yhdistyivät Liberaaliseksi Kansanpuolueeksi. Porvarillisten puolueiden keskuudessa on ollut havaittavissa pelkoa lähestyviä valtiollisia vaaleja kohtaan. Tämän johdosta hallituksen kertomusvuoden aikana jättämät esitykset on tarkoitettu muokkaamaan äänestäjien näkemyksiä hallitusrintamalle myönteisemmäksi.

Sosialidemokraatit jättivät marraskuun lopulla hallitukselle välikysymyksen koskien harjoitettua talouspolitiikkaa. Siihen yhtyivät kommunistit. Hallitus selvisi välikysymyksestä suuren enemmistönä turvin. Pian tämän jälkeen hallitus esitti vaalien ajankohdan siirtämistä heinäkuusta maaliskuuhun. Tämän eduskunta yksimielisesti hyväksyi. Käytännössä se merkitsi sitä, että porvarillinen rintama tunnusti politiikkansa epäonnistuneen.

Kertomusvuoden ajan on ollut toiminnassa nk. Wariksen komitea, joka pyrkii ay-liikkeen eheyttämiseen. Valmistelutyötä on tapahtunut useilla sektoreilla, mutta varsinaisia tuloksia ei ole saavutettu. SAK:n virallinen johto on suhtautunut kielteisesti työhön, ja edellyttänyt yhdistymisen tapahtuvan oman järjestönsä puitteissa. Kansanvaltainen ay-liike SAJ on valmis harkitsemaan demokraattisella pohjalla tapahtuvia ratkaisuja, jotka vievät ay-liikkeen pois sen nykyisestä alennustilasta.

3. Nuorisopoliittinen tilanne

Kertomusvuosi on yleisen nuorisopoliitiikan kannalta tarkasteltuna ollut aikaisempia hiljaisempi. Kun valtakunnallista nuorisotyön yhteisjärjestöä ei SNE:n purkautumisen jälkeen ole ollut, on nuorisopoliittinen toiminta rajoittunut yksityisten järjestöjen ja yhteisöjen sekä tilapäisten yhteenliittymien toimenpiteisiin. Kaikkien nuorisojärjestöjen yhteisenä yrityksenä vietettiin kansainvälisen yhteistyön vuotta, jonka yleisjärjestelyt kulkivat lähinnä Kansalaiskasvatuksen Keskusten ja Suomen YMI:n johtamina.

Eräillä paikkakunnilla on lähinnä porvarillisten ja "epäpoliittisten" järjestöjen toimesta ryhdytty muodostamaan paikallisia nuorisotyön yhteistoimintajärjestöjä. Liittotoimikunta ja eräät SNKn neuvottelukoukukset ovat ottaneet kantaa tähän kehitykseen ja todenneet ettei kiinteiden, mahdollisesti rekisteröityjenkin yhteistyöjärjestöjen perustaminen ole tarkoituksenmukaista, vaan nuorisojärjestöjen paikkakunnallisen neuvonpidon ja vuorovaikutuksen foorumeiksi riittävät vähemmän viralliset ja kiinteät neuvottelukunnat.

Maamme poliittisten nuorisojärjestöjen edustajat ovat pitäneet vuoden aikana muutamia yhteisiä neuvottelukoukkuja yhteisten kysymysten merkeissä. Näitten neuvottelujen tuloksena jätettiin valtioneuvostolle kaikkien poliittisten nuorisojärjestöjen yhteinen aloite rauhantutkimuslaitoksen aikaansaamiseksi. Niinikään esitettiin määrärahan ottamista valtion tulo- ja menoarvioon. Samassa yhteydessä kiirehditettiin vuodeksi 1965 myönnettyjen järjestöjen toiminta-avustusten kiireellistä ja täysimääräistä maksattamista. Vuoden 1966 budjettiin hyväksyttiin esityksen mukaisesti erityismääräraha kansainväliseen toimintaan. SNKn aloitteesta käsiteltiin poliittisten nuorisojärjestöjen edustajien kesken kysymystä yhteisen esityksen laatimiseksi äänioikeusikärajan alentamiseksi 18 vuoteen, mutta yhteiseen esiintymiseen ei lopuksi kuitenkaan päästy. Syynä yrityksen raukeamiseen oli lähinnä kansanpuolueiden ja kokoomuksen nuorisojärjestöjen epärointi ja niiden epämääräinen kanta varsinaisessa ikärajakysymyksessä.

Vuoden 1965 valtiopäivien alkaessa olivat SNKn toimisto ja eräät jaostot kiinteässä yhteydessä SDP:n työryhmiin ja joihinkin sos.-dem. kansanedustajiin. Lähinnä SNKn aloitteesta jätettiin eduskunnalle mm. toivomusaloite sukupuolivalistuksen aloittamiseksi kouluissa sekä lakialoitteet aborttilain muuttamiseksi, äänioikeusikärajan alentamiseksi sekä työllisyyttä edistävien ammattikurssien aikaansaamiseksi. Lähes viimeksimainitun aloitteen kaltaisen esityksen hallitus antoi varsin pian aloitteen jättämisen jälkeen. Laki ehdittiin vuoden aikana hyväksyäkin eduskunnassa ja se astui voimaan 1. 1. 1966.

Liittotoimikunta, liittoneuvosto ja eräät neuvottelukokoukset ovat antaneet julkisuuteen useita kannanottoja ja julkilausumia poliittisista kysymyksistä. Näistä mainittakoon rukouslauantain vietosta annettujen määräysten muuttamista vaatinut marraskuussa annettu julkilausuma.

II LIITONEUVOSTO

Sääntömääräinen liittoneuvoston kokous pidettiin Helsingissä, Sos.-dem. Puolue toimiston neuvotteluhuoneessa huhtikuun 25. päivänä. Kokoukseen osallistui 11 liittoneuvoston varsinaista ja 6 varajäsentä, 8 liittotoimikunnan jäsentä sekä 4 liiton toimitsijaa.

Sääntömääräisten asioiden lisäksi kokous käsittelee liiton puheenjohtaja Väinö Vilponiemen alustuksen pohjalta ajankohtaista poliittista tilannetta sekä liiton sihteeri Martti Pöysälän alustuksen pohjalta SNKn kansainvälisiä suhteita. Kokous antoi myös neljä julkilausumaa: "Äänioikeusikäraja ja SNK", "Abortit ja SNK", "Armeija ja SNK" sekä "SNK-laisille". Ensimmäisessä julkilausumassa todettiin, että Suomen lainsäädäntö "säilyttää 18-vuotiaalle yhteiskunnan jäsenelle täydet velvollisuudet antamatta hänelle oikeutta sanoa mielipidettään yhteisistä kysymyksistä. Nuorison poliittinen aktiivisuus on kasvanut mihin tilaan poliittiset nuorisjärjestöt, erityisesti SNK, ovat olleet vaikuttamassa." Julkilausumassa mainitaan, että "SNK vaatii yhteiskunnan demokratisoimista ja katsoo, että kehityksessä äänioikeusikärajan alentamisella 18 vuoteen on suuri osuus."

Julkilausumassa "Abortit ja SNK" todetaan mm., että "tilanne on kehittynyt siihen, että aborttilainsäädännön uudistaminen on tullut ajankohtaiseksi ja välttämättömäksi. Maassamme suoritetaan vuosittain n. 40 000 laitonta aborttia, joista yli puolet naimisissa oleville naisille". Julkilausumassa viitataan ohjelmaan "70—80", jossa on esitetty, että ihannetilä on se, että vain tervetulleet lapset synnytetään.

Lopuksi vaaditaan sukupuolikasvatuksen tehostamista ja valistustoiminnan lisäämistä erikokoisista nuorten ihmisten keskuudessa. Julkilausumassa "Armeija ja SNK" kiinnitetään huomiota puolustuslaitoksen henkeen sekä asevelvollisten palvelusajkaan. SNK yhtyy SDP:n eduskuntaryhmän aloitteeseen varusmiesten oikeusturvan laajentamisesta. Lopuksi kiinnitetään huomiota puolustuslaitoksen demokratisoimiseen. Viimeisessä julkilausumassa esitetään liiton toimintatapahtumat: liittouhlat, NSUn valtiopäivät, IUSY:n leiri, retkeilypäivät ja vaalityön hoitaminen, joihin kaikkien SNK-laisten panos on saatava voimakkaaksi ja näkyväksi.

Liittoneuvosto kokoontui ylimääräiseen kokoukseen, joka pidettiin Sos.-dem. Puolueen neuvotteluhuoneessa, marraskuun 21. päivänä. Kokoukseen osallistui liittoneuvoston 9 varsinaista ja 4 varajäsentä, 7 liittotoimikunnan jäsentä sekä 3 liiton toimitsijaa.

Keskeisimmiksi kokousasioiksi muodostuivat toimintasuunnitelman, talousarvion ja vaalityösuunnitelman käsittelyt. Lisäksi kokouksessa käsiteltiin poliittista tilannetta liiton puheenjohtaja Väinö Vilponiemen alustuksen pohjalta. Kokous antoi myös julkilausuman, joka on kolmiosainen: ensimmäisessä käsitellään vaaleihin liittyviä kysymyksiä korostaen voimakkaasti sosialidemokraattien vaatimuksia, toisessa kiinnitetään huomiota järjestömme työn tehostamiseen sekä 60-vuotisjuhlavuoden merkitykseen ja kolmannessa rauhantöiden vaatimuksia sekä ulkopoliittikkaa.

Kertomusvuoden aikana liittoneuvostolla on ollut seuraava kokoonpano:

Central-komitea:	Nils Höijer, var. Bengt Pihlström
Etelä-Saimaa:	Osmo Kaartinen, var. Aimo Hautala
Helsinki:	Jaakko Kuusela, var. Voitto Nieminen
Hämeenlinna:	Raimo Hyytiäinen, var. Viljo Lindstedt
Joensuu:	Urho Loikkanen, var. Eila Oksman

Keski-Suomi:	Toivo Saloranta, var. Pentti Mäkinen
Kuopio:	Keijo Suksi, var. Risto Meklin
Kymenlaakso:	Kalevi Pärnänen, var. Pirkko Pirinen
Lappi:	Pauli Heinonen, var. Veijo Kallio
Mikkeli:	Eero Niemelin, var. Esko Pöllänen
Oulu:	Jorma Lähti, var. Liisa Simonen
Pori:	Kauko Saari, var. Juhani Halonen
Tampere:	Leo Tamminen, var. Kalevi Liiti
Vaasa:	Aarre Kari, var. Reino Toiviainen
Varsinais-Suomi:	Pertti Tuominen, var. Karin Hakala
sekä	
Lauri Sivonen Helsinki, var. Eeva-Liisa Paski Tampere	
Ari Saarelainen Mikkeli, var. Juhani Airas Mikkeli	
Matti Ripatti Kymenlaakso, var. Pertti Rae Kymenlaakso	
Pertti Salo, var. Antti Järvinen Pori	
Per-Erik Ström C-K, var. Olavi Saarinen C-K	
Heimo Taskinen Helsinki, var. Mauno Hirvisaari Kymenlaakso	
Uki Voutilainen Joensuu, var. Erkki Kuoppala Helsinki	
Bo Ahlfors Tampere, var. Aarno Tahvanainen Tampere	
Ville Huotarinen Oulu, var. Matti Huotarinen Oulu	
Niilo Johansson Helsinki, var. Jyrki Helle Helsinki	

III. LIITTOTOIMIKUNTA

Liittotoimikunta kokoontui kertomusvuoden aikana yhdeksän (9) kertaa. Kokouspöytäkirjoihin merkittiin näissä kokouksissa yhteensä 125 pykälää. Jäsenet osallistuivat kokouksiin seuraavasti: Väinö Vilponiemi puheenjohtaja 9, Pauli Burman varapuheenjohtaja 3, Antero Friman 6, Martti Kallio 8, Antti Käpyaho 1, Aulis Leppänen 6, Tryggve Lohikoski 3, Teppo Meriluoto 7, Keijo Näsi 8, Arvo Salo 8, Terttu Tuomi 6, Liisa Vasama 9, Niilo Virkkunen 7 kertaa.

Aikaisempaa tapaa noudattaen on liittotoimikunnan kokouksiin osallistuneet liiton toimihenkilöt, jotka ovat toimineet esille tulleiden asioiden esittelijöinä. Liittotoimikunnan kokouskutsu on lähetetty myös liittoneuvoston puheenjohtajille toivomuksella, että hekin osallistuivat liittotoimikunnan kokouksiin.

IV. JAOSTOT JA TOIMIKUNNAT

Savonlinnan liittokokouksessa valittu liittotoimikunta nimesi apuelimikseen allamainitut jaostot ja toimikunnat ja valitsi niihin seuraavat jäsenet:

- Liittotoimikunnan työvaliokunta:** Väinö Vilponiemi pj., Pauli Burman varapj., Matti Laine siht., Aulis Leppänen, Teppo Meriluoto, Liisa Vasama, Martti Pöysälä varsinaisina ja Arvo Salo, Keijo Näsi ja Terttu Tuomi varajäseninä.
- Talousjaosto:** Väinö Vilponiemi pj., Martti Pöysälä siht., Pauli Burman.
- Kansainvälisten asiain jaosto:** Pauli Burman pj., Martti Pöysälä siht., Lauri Sivonen, Arvo Salo ja Tryggve Lohikoski.
- Ohjeimajaosto:** Martti Vasama pj., Alpo Halinen siht., Jaakko Kuusela, Arvo Salo, Martti Pöysälä ja Terttu Tuomi.
- Poliittinen jaosto:** Aulis Leppänen pj., Martti Pöysälä siht., Väinö Vilponiemi, Erkki Raatikainen, Olavi Hurri, Teppo Meriluoto, Tryggve Lohikoski ja Lauri Sivonen.
- Sosiaalijaosto:** Urpu Vihavainen pj., Taisto Tontti siht., Väinö Vilponiemi, Aarre Manninen, Liisa Vasama, Uki Voutilainen, Heimo Taskinen, Seppo Väisänen, Kalevi Pihanurmi, Anssi Kärkinen, Voitto Hellsten ja Martti Pöysälä.
- Koulutus- ja valistusjaosto:** Aimo Kairamo pj., Taisto Tontti siht., Keijo Näsi, Martti Vasama ja Martti Pöysälä.
- Koululaisjaosto:** Martti Vasama pj., Seppo Salminen siht., Pekka Autti, Raimo Matikainen, Osmo Apunen, Tuomo Tirkkonen ja Pertti Hynynen.

Kaikkien toimikuntien ja jaostojen työ on tapahtunut liittotoimikunnan alaisuudessa. Näiden pysyvien toimikuntien lisäksi on kertomusvuonna toiminut erityisjaostoja, joidenka työ on päättynyt niille annettujen tehtävien tultua suoritetuksi.

Toimistovaliokunta, johon ovat kuuluneet liiton toimistossa työskentelevät työntekijät, kokoontui kokouksiinsa keskimäärin joka toinen viikko.

V. LIITON TOIMIHENKILÖT

Liiton sihteerinä on kertomusvuonna toiminut Martti Pöysälä, järjestösihteerinä Taisto Tontti 30. 4. saakka ja 1. 5. alkaen Matti J. Laine, taloudenhoitaja Holger Pelin 31. 1. saakka, järjestöohjaaja Seppo Salminen 15. 6. saakka ja tiedotussihteerinä 4. 3. lähtien Lauri Sivonen sekä ohjelmaohjaajana Alpo Halinen. Järjestöohjaajana Martti Siitonen Oulun ja Lapin piirien alueella. Liiton toimistonhoitajan tehtävät on hoitanut Marita Tapaninen ja toimistoapulaisena Raija Tiihonen (Alhainen).

Liiton piirijärjestöjen ohjaajina ovat kertomusvuonna toimineet seuraavat henkilöt:

Etelä-Saimaan ja Kymenlaakson piireissä koko vuoden ajan Tenho Tuomainen.
Joensuun piirissä Mauri Kukkonen 30. 9. asti.
Mikkelin piirissä Toivo Stenberg koko vuoden ajan.
Porin piirissä Alpo Kivimäki koko vuoden ajan.
Uudenmaan piirissä Kari Hietala 30. 9. asti.
Varsinais-Suomen piirissä Vilho Pirttisalo 15. 9. saakka ja Antero Sjöman 1. 10. lähtien.

VI. LIITON TOIMISTO JA KIRJEENVAIHTO

Liiton toimisto on sijainnut koko kertomusvuoden ajan Helsingin Työväentalossa, Paasivuorenkatu 5 A 15, missä sillä on ollut käytössään neljä huonetta.

Liiton toimistosta on vuoden aikana postitettu yhteensä 9009 erilaista lähetystä ja vastaanottanut 1741 lähetystä.

VII. SUHTEET MUIHIN JÄRJESTÖIHIN

Tärkeimmällä sijalla liiton suhteissa muihin yhteisöihin ja järjestöihin on ollut yhteistoiminta Sosialidemokraattisen Puolueen kanssa.

Viime puoluekokouksen nuorisojäsenyyttä koskevan päätöksen ansiosta on SNK-laisten panos puoluejärjestöjen päättävissä kokouksissa ja elimissä tuntuvasti kasvanut. Liiton toimisto on pyrkinyt saattamaan loppuun em. puoluekokouspäätöksen edellyttämiä toimenpiteitä perusjärjestöissä. SNKn ja SDPn toimistojen keskeinen yhteistyö on ollut varsin kiinteätä, erityisesti vaalityötä koskeissa asioissa. Puolueen kunnallisasiain jaosto on avustanut liittoa eräiden nuorisopoliittisten kysymysten saattamisessa sosialidemokraattisten luottamustoimen hoitajien tietoon. SNKlla on edelleen ollut edustajansa puolueen kasvatustoimikunnassa sekä SDPn maaseutuvaltuuskunnassa ja maaseututoimikunnassa.

Yhteistoiminta muiden kansanvaltaisen työväenliikkeen järjestöjen kanssa on kertomusvuoden aikana jatkunut tuloksellisenä ja kiinteänä. Erityisesti on syytä mainita perinteelliset työkontaktit Nuorten Kotkain Keskusliittoon ja Työväen Sivistysliittoon. Kansanvaltaisen Työväenliikkeen nuorisotyön neuvottelukunta, joka muodostettiin vuoden 1964 syksyllä, ja johon SNKn, NKKn ja TSLn lisäksi kuuluvat TUK ja Sos.-dem. Raittiusliitto, päätti kahdesta toimintavuoden aikana toteutettavasta työkohteesta, jotka molemmat kuitenkin oltiin pakoitettut siirtämään myöhemmin toimeenpantaviksi. Joulun alla järjestettäväksi tarkoitetun laajan valistuskampanjan rahoitusvaikeudet aiheuttivat kampanjan siirtämisen vuoden 1966 joulukuulle ja jo täysin valmisteltu jäsenjärjestöjen toimitsijaseminaari siirtyi vuoden 1966 toukokuulle eduskuntavaalien vuoksi. Niin SNKn kuin em. neuvottelukunnankin yhteistyö SAJn ja KKn kanssa on ollut hyvää.

Liitto on aikaisempaa tapaa noudattaen ylläpitänyt tiivistä yhteyttä työväenliikkeen opistoihin, erityisesti Työväen Akatemiaan, Väinö Voionmaan Opistoon ja Pajulahden Urheiluopistoon. Työväen Akatemian ja VVOn oppilaille on esitelty SNKn toimintaa ja periaatteita.

Edellä on jo viitattu poliittisten nuorisojärjestöjen yhteisiin neuvottelutilaisuuksiin, joilla on pyritty yhteisesiintymisiin eräissä nuorisopoliittisissa kysymyksissä.

SNK on ollut edustettuna eri järjestöjen hallintoelimissä ja päättävissä kokouksissa seuraavasti:

Työväen Sivistysliiton edustajistossa Urpu Vihavainen ja Martti Pöysälä, varalla Taisto Tontti ja Liisa Vasama. TSLn toimikuntaan on edelleen kuulunut Aulis Lepänen.

Pohjola-Nordenin edustajiston kokouksessa Lauri Sivonen.
 Työväen Matkailuliiton edustajistossa Taisto Tontti.
 Suomen Retkeilymajajärjestön kokouksissa Holger Pelin.
 Väinö Tanner-säätiön hallituksessa Aulis Leppänen.
 Kuntoliikunnan Keskusliiton edustajistossa Väinö Vilponiemi, Martti Pöysälä, Alpo Halinen ja Lauri Sivonen sekä hallituksessa Teppo Meriluoto.

VIII KANSAINVÄLISET SUHTEET

Liiton kansainvälisten asiain hoito on rakentunut kertomusvuoden aikana jäsen-suhteille Pohjolan Sos.-dem. Nuorisoliittoon ja Sosialistisen Nuorison Maailmanliittoon (IUSYn). Erityisesti on mainittava yhteistyö pohjoismaisten veljesjärjestöjen kanssa

IX. PIIRIJÄSENISTÖ JA JÄSENISTÖ

1. Piirijärjestöjen edustajakokoukset

Seuraavasta ilmenee liiton jäsenjärjestöjen vuoden 1965 piirikokousten aika, paikka ja kokouksessa läsnäollut liiton edustaja:

Piirijärjestö	Paikka ja aika	Liiton edustaja
Etelä-Saimaa	Lauritsala 7. 3.	Seppo Salminen
Helsinki	Helsinki 28. 3.	Aulis Leppänen
Hämeenlinna	Lahti 14. 3.	Alpo Halinen
Joensuu	Joensuu 28. 3.	aTisto Tontti
Keski-Suomi	Jyväskylä 28. 3.	Martti Pöysälä
Kuopio	Jynkkä 4. 4.	Seppo Salminen
Kymenlaakso	Hamina 28. 2.	Martti Pöysälä
Lappi	Rovaniemi 28. 3.	Seppo Salminen
Mikkeli	Mikkeli 21. 3.	Taisto Tontti
Oulu	Otaniemi 14. 3.	Seppo Salminen
Pori	Kankaanpää 21. 3.	Aulis Leppänen
Tampere	Tampere 28. 2.	Arvo Salo
Uusimaa	Kerava 28. 2.	Liisa Vasama
Varsinais-Suomi	Turku 21. 3.	Lauri Sivonen
Vaasa	Ilmajoki 11. 4.	Seppo Salminen
CK	Tammisaari 28. 3.	

Eduskuntavaalien läheisyys pakoitti muutamissa piirijärjestöissä kutsumaan ylimääräisen piirikokouksen koolle. Näitä pidettiin seuraavasti:

Etelä-Saimaa	Imatra 24. 11.	Matti Laine
Hämeenlinna	Hämeenlinna 14. 11.	Martti Pöysälä
Kymenlaakso	Kotka 21. 11.	
Pori	Pori 20. 11.	Lauri Sivonen
Tampere	Tampere 21. 11.	
Uusimaa	Helsinki 5. 12.	Lauri Sivonen
Varsinais-Suomi	Turku 14. 11.	Aulis Leppänen

2. Piirijärjestöjen toimihenkilöt

Piirijärjestö	Puheenjohtaja	Sihteeri
Etelä-Saimaa	Osmo Kaartinen	Pauli Savolainen
Helsinki	Raimo Oksanen	Ritva Penttonen
Hämeenlinna	Voitto Penttinen	Terttu Tuomi
Joensuu	Uki Voutilainen	Mauri Kukkonen
Keski-Suomi	Pentti Mäkinen	Reijo Vaaranta
Kuopio	Pentti Karvonen	Aino Roos
Kymenlaakso	Kalevi Pärnänen	Helvi Hartikainen
Lappi	Pauli Kinnunen	
Mikkeli	Esko Pöllänen	Veijo Kallio

Oulu	Ville Huotarinen	Arvo Pasanen
Pori	Jukka Tuomi	Pentti Seppänen
Tampere	Aarno Tahvanainen	Osmo Aronen
Uusimaa	Riitta-Liisa Vepsä	Antero Toivonen
Vaasa	Matti Pekka Mäenpää	Matti Nurmi
Varsinais-Suomi	Pertti Tuominen	Hannu I Mäkelä
CK	Olle Lindberg 15. 11.	Marjukka Mäkinen
	Karl-Erik Sandell	Judit Sundman

3. Piirijärjestöjen neuvottelukokoukset

Yhteistoiminnassa liiton ja piirijärjestöjen piiritoimikuntien kanssa järjestettiin toimintavuoden aikana piirien perusjärjestöjen edustajille sekä kevät- että syysneuvottelukokouksia, joissa pääteemoina käsiteltiin Pohjolan Sos.-dem. Nuorisoliiton valtiopäiviä, SNKn liittouhla, IUSYn leiriä keväällä ja syksyllä, toimintakauden asioita, Nuorin Siivin-lehteä, opintokerhotyötä, ohjelmatoimintaa sekä vaalityötä. Neuvottelukokouksiin osallistui liitto edustajansa kautta.

Piirijärjestö	Paikka ja aika	Liiton edustaja
Etelä-Saimaa		
Kymenlaakso	Luumäki 15.—16. 5.	Alpo Halinen
Helsinki	Helsinki 24.-25. 4.	Lauri Sivonen
Hämeenlinna	Tyrväntö 11. 4.	Martti Pöysälä i Taisto Tontti
Kuopio	Kuopio 15.—16. 5.	Matti Laine
Mikkeli		
Keski-Suomi	Pieksämäki 22.-23. 5.	Alpo Halinen Matti Laine Martti Pöysälä
Tampere	Viiala 11. 4.	Martti Pöysälä
Vaasa	Ilmajoki 10.—11. 4.	Seppo Salminen
Hämeenlinna	Turenki 18.—19. 9.	Matti Laine
Helsinki	Helsinki 11.—12. 9.	Alpo Halinen
Joensuu	Joensuu 24. 10.	Alpo Halinen
Keski-Suomi	Keijo 11.—12. 9.	Martti Pöysälä
Lappi	Rovaniemi 25. 9.	Martti Pöysälä
Mikkeli	Kangasniemi 11.—12. 9.	Martti Pöysälä
Oulu	Oulu 26. 9.	Martti Pöysälä
Pori	Säkylä 18.—19. 9.	Lauri Sivonen
Tampere	Viiala 18.-19. 9.	Alpo Halinen
Uusimaa	Järvenpää 11.—12. 9.	Lauri Sivonen
Varsinais-Suomi	Halikko 11.—12. 9.	Matti Laine

4. Piirijärjestöjen kulttuurikilpailut

Etelä-Saimaan piirissä samanaikaisesti piirikokouksen kanssa. Seuraavat piirijärjestöjen kulttuurikilpailut pidettiin Oulun, Mikkelin, Porin, Joensuun ja töt järjestivät kilpailut erillisenä toimintatapahtumana:

Piirijärjestö	Paikka ja aika	Liiton edustaja
Varsinais-Suomi	Piikkiö 6.—7. 3.	Alpo Halinen
Helsinki	Helsinki 20.—21. 3.	Alpo Halinen
Kymenlaakso	Anjala 27.—28. 3.	Alpo Halinen
Hämeenlinna	Lammi 13.—14. 3.	Alpo Halinen
Uusimaa	Rajamäki 3.—4. 4.	Alpo Halinen
Tampere	Viiala 10.—11. 4.	Kaarina Lampinen

Edellisten lisäksi järjestivät jotkut piirit erillisinä toimintatapahtumina näytelmäkilpailut ja pirteiden puolituntisten kilpailut.

Oheisesta taulukosta käy selville kilpailuesitysten määrät sarjoittain sekä vertailuluvut edelliseen vuoteen.

5. Perusjärjestöt ja jäsenistö

Kertomusvuoden päättyessä kuului liittoon 372 jäsenjärjestöä, joista 63 oli kertomusvuoden aikana perustettu ja hyväksytty liiton perusjärjestöiksi.

Piireittäin jakautuivat perusjärjestöjen lukumäärät seuraavasti:

Etelä-Saimaa 9, Helsinki 36, Hämeenlinna 30, Joensuu 19, Keski-Suomi 26, Kuopio 11, Kymenlaakso 26, Mikkeli 28, Lappi 17, Oulu 25, Pori 36, Tampere 31, Varsinais-Suomi 27, Vaasa 11, Uusimaa 29 ja CK 11.

Jäsenjärjestöjen jäsenmäärissä on ollut todettavissa aaltoilua, mutta yleisesti ottaen on liiton kokonaisjäsenmäärässä tapahtunut huomattavaa nousua kertomusvuoden aikana.

	3	^	*	£	∞	.	*	E	~	-c3
w i i t > o q - i - > * : 2 z 3 > • > >										
Ryhmälajit:										
Tanhut	1	1	1	1—	1	1—	2	1	4	13 +1
Kisällit	3	2	1	1	2	3	2	2	3	4 3 26 —6
Kisällit	1	2	1	3—	2	2	1	2	2	18 —11
Näytelmät	2	2	3	1	1—	6	2	15	—2	
Puhekuorot	1	1	1	1—	1	2	2—	10	—6	
Soitinyhtyeet	3	1	1	1	1	1	4	1	16	—3
Lauluyhtyeet	3	2	2	—	2	2	1	3—	1—	16 —3
Ryhmätanssit	2	2	—	3	2	—	4	1	2	16 +5
Seinälehdet	2	—	2	—	2	2	6	2	3	2 —21 —13
Seuralehdet	2	—	2	—	3	2	2	11	—16	
yhteensä:	18	9	13	7	6	17	17	15	22	21 14 159 —69
Yksityislajit:										
Puhetaito	1	—	2	—	1	1	3	1	7	2 18 —9
Yksinlaulu	1	2	6	2	2	1	5	3	6	5 2 35 —36
Lausunta	2	2	1	3	—	5	8	6	4	4 9 44 —50
Soitinmus.	5	2	1	—	1	4	3	5	5	—26 —15
Huumori	2	—	1	4	—	2	2	7	4	3 4 29 —7
Iskelmälaulu	2	4	7	—	2	5	4	7	5	6 1 43 —27
Kirjallisuus	1	—	1	—	g	^	4	—	16	—19
Kuvaamataide	3	—	4	—	4	12	—	5	9	6 —43 +4
Vlaokuvaus	1	3	—	1	2	5	2	3	—	17 —17
yhteensä:	17	10	24	11	9	32	25	50	37	38 18 271 —176
Ryhmät:	18	9	13	7	6	17	17	15	22	21 14 159 —69
	35	19	37	18	15	49	42	65	59	59 32 430 —245

X. KURSSI- JA KOULUTUSTOIMINTA

1. Liiton järjestämät kurssit:

Liitto järjesti 'kertomusvuoden aikana kolme kurssia, joihin osanottajat valittiin hakemusten perusteella.

Järjestöohjaajakurssi

Järjestettiin Petäyksen lomahotellissa Tyrvännössä maaliskuun 7.—13. päivinä. Kursille osallistui 12 perusjärjestön jäsentä edustaen 6 piirijärjestöä. Kurssin ohjaajina toimivat Taisto Tontti, Alpo Halinen ja Tenho Tuomainen. Vierailevina luennoitsijoina toimivat Väinö Vilponiemi, Matti Kaasinen, Lauri Sivonen, Marita Tapaninen ja Martti Pöysälä.

Kurssiopetuksessa kiinnitettiin päähuomio virkailijakoulutukseen ja toimintaperiaatteiden selvittelyyn.

Koululaistoiminnan kurssi

järjestettiin Väinö Voionmaan Opistolla elokuun 23.—28. päivinä. Kurssille osallistui oppikoulujen V—VIII luokilla opiskelevia koululaisia 24 edustaen 17 perusjärjestöä ja 8 piirijärjestöä. Kurssin ohjaajina toimivat Matti Laine ja Alpo Halinen. Vieraillevina luennoitsijoina olivat Martti Pöysälä, Lauri Sivonen, Pauli Burman, Väinö Liukkonen, Olavi Hurri, Anssi Kärkinen, Tuomo Tirkkonen ja Aulis Leppänen.

Koululaistoiminnan organisointiin liittyvien kysymysten lisäksi kiinnitettiin kurssiopetuksessa huomiota liittokokouksessa hyväksytyn "70—80"-ohjelman selvittelyyn, talouspolitiikkaan, sosialismin historiaan, koulu-uudistukseen, Teiniliittoon, kansainvälisiin suhteisiin jne. sekä luentoja että ryhmätöiden avulla. Kurssilla vieraili 5-henkinen Tanzanian Nuorisoliiton valtuuskunta.

Ohjelmaohjaajakurssi

järjestettiin marraskuun 22.—27. päivinä Pajulahden Urheiluopistolla. Kurssille osallistui 18 henkeä edustaen 15 liiton perusjärjestöä ja 8 piirijärjestöä. Kurssiohjaajina toimivat Alpo Halinen ja Ritva Ailio. Luennoitsijoina vierailivat Irma Tyllinen, Henry Holm, Pentti Lähde, Matti Aro, Otto Venäläinen, Martti Pöysälä, Lauri Sivonen ja Matti Laine.

Kurssi oli omistettu kokonaisuudessaan näyttämötoiminnan ohjaajien koulutukselle. Ohjelmassa oli mm. näyttämötaiteen kehitykseen tutustumista, erilaisten näyttämötaiteen muotojen selvittelyä, maskeeraus ja lavastus. Päähuomio kiinnitettiin kurssilaisten käytännön harjoitukseen ohjaajina.

2. Pohjoismainen kurssi

Pohjoismaisen kurssin järjestämisvuorossa oli kertomusvuonna Tanskan veljestö DSU. Kurssi järjestettiin Solhavegårdenissa helmikuun 1.—6. päivinä. Liittomme lähetti kurssille kiintiönsä edellyttämän määrän kurssilaisia, jotka olivat: Liisa Vasama, Alpo Halinen, Riitta-Liisa Vepsä, Kalevi Pärnänen, Alpo Kivimäki, Raimo Sounela ja Kalevi Rajala.

Kurssilla käsiteltiin pääasiassa pohjoismaiseen yhteistyöhön ja työelämään liittyviä kysymyksiä.

3. Piiri- ja perusjärjestöjen kurssit

Piirijärjestöjen kurssitoiminta on kertomusvuoden aikana ollut suurin piirtein entisenlaista, joissakin piireissä on kursseja järjestetty useampia kuin aikaisemmin. Myös alueittain tapahtuvaa kurssitoimintaa on pyritty vireyttämään. Osan kursseistaan ovat piirijärjestöt järjestäneet liitosta lähetettyjen kurssiohjelmien mukaisesti.

Aikaisempaa käytäntöä noudattaen järjestivät perusjärjestöt osastotoimintakursseja jäsenilleen, mutta lähempiä tietoja niistä ei ole käytettävissä.

4. Toimitsijoiden neuvottelukokoukset

Kertomusvuoden aikana järjesti liitto toimitsijoilleen kaksi neuvottelukokousta.

Ensimmäinen kokous pidettiin Tervalammien Uittokodissa tammikuun 11.—13. päivinä. Kokoukseen osallistuivat myös Nuorten Kotkain Keskusliiton toimitsijat. Kokouksessa laadittiin mm. yksityiskohtaiset suunnitelmat liiton suurista toimintatapah-
tumat ja ohjeet piiritoimikunnille toimintasuunnitelmaksi.

Toinen neuvottelukokous pidettiin Järvenpään retkeilymajassa lokakuun 2.—3. päivinä. Kokoukseen osallistuivat SNKn ja NKKn toimitsijoiden lisäksi myös piirien puheenjohtajat. Martti Pöysälän, Lauri Sivosen, Alpo Hälisen, Matti Laineen, Väinö Vilponiemen, Ilpo Rossin ja Alpo Kivimäen alustusten pohjalta käytiin laajat keskustelut tulevasta toiminnasta sekä myös vaalityöstä.

XI. LEIRI- JA RETKEILYTOIMINTA

1. Liiton retkeilypäivät

Liiton VII retkeilypäivät ja urheilumestaruuskilpailut järjestettiin kertomusvuonna Kouvolan kaupungissa elokuun 21.—22. päivinä. Päivien järjestelyistä vastasi liiton ohella Kouvolan Sos.-dem. Nuoris-osasto. Retkeilypäiville osallistui, kaikkiaan noin tuhat SNK-laista. Pääjuhlassa puhui kansanedustaja Veikko Helle. Yötanssit olivat Sääksniemessä.

Urheilukilpailujen tulokset muodostuivat seuraaviksi:

Uinti pojat 100 m

1. Urpo Helenius, Kerava 1.03.9
2. Matti Kolhi, Kerava 1.04.9

3. Kalevi Rajala, Iittala 1-29.9
4. Veikko Rönqvist, Leppävaara 1.37.6
5. Jorma Huovilainen, Iittala 1.42.8

Viestiuinti 4X25 m

1. Keravan Sos.-dem. Nuorisosaasto 1.02.4
2. Lahden Sos.-dem. Nuorisosaasto 1.10.4
3. Voikkaan Sos.-dem. Nuorisosaasto 1.21.1
4. Iittalan Sos.-dem. Nuoret 1.24.5

Lentopallo tytöt

1. Iittalan Sos.-dem. Nuorisosaasto
2. SNKn Hyvinkään Nuoret

Lentopallo pojat

1. Turun Sos.-dem. Killan Nuoret
2. Kuopion Sos.-dem. Nuorisosaasto

3-ottelu tytöt

1. Irmeli Vaajoki, Nummela 611
2. Armi Salenius, Nummela 436
3. Seija Vainio, Iittala 429

3-ottelu pojat

1. Raimo Ahlgren, 1761
2. Raimo Kärkkäinen, Karhula 1703
3. Raimo Valtonen, Kerava 1569
4. Timo Järvinen, Valkeakoski 1489
5. Jyrki Helle, Nummela 1463
6. Antti Laine, Kiukainen 1380
7. Juhani Kallio, Pyhtää 1373
8. Veikko Laine, Nummela 1353
9. Raimo Koivula, Joensuu 1318
10. Heikki Reunanen, Turun Sos.-dem. Killan Nuoret 1305
11. Lasse Niemi, Toijala 1225
12. Eero Eskola, Lahti 897
13. Mauri Nevonmaa, Savonlinna 834
14. Einari Westerlund, Savonlinna 544

Piirijärjestöjen välinen ruotsalaisviesti

1. Uusimaa 2.08.6
2. Pori 2.12.8
3. Kymenlaakso 2.16.7
4. Hämeenlinna 2.16.7
5. Kuopio 2.48.2

Pöytätennis tytöt

1. Ritva Hyvärinen, Kuopio
2. Sinikka Laitinen, Napjala

Pöytätennis pojat

1. Seppo Aaltio, Turun Sos.-dem. Kilta
2. Seppo Reiman, Kerava
3. Timo Tuomi, Turenki

Pöytätennis sekanelinpeli

1. Ritva Hyvärinen — Pekka Niskanen, Kuopio
2. Sinikka Laitinen — Olli Lehtinen, Hämeenlinna

XII. SNK:n II LIITTOJUHLAT

SNKn II Liittojuhlalat järjestettiin kertomusvuoden helluntaina 5.—7. 6. Porissa samanaikaisesti Pohjolan Sos.-dem. Nuorisoliiton Valtapäivien kanssa. Liittojuhlien kilpailuissa nähtiin kaikkiaan 107 kilpailuesitystä. Edustusta kilpailuihin olivat lähettäneet kaikki piirijärjestöt.

Kilpailijoiden kokonaislukumäärä nousi lähes neljään sataan. Kilpailut käytiin viidessä eri kilpailujuhlassa.

Kilpailuiden arvostelijoina toimivat seuraavat henkilöt sarjan pääarvostelija mainittu ensimmäisenä:

Puhetaito:	Matti Ripattila Kaarina Lampinen Kauko Tapaninen
Lausunta:	Raija Nieminen Salli Karuna-Unho Hannu Lahtinen
Huumori	Samat kuin edellä
Puhekuorot:	Samat kuin edellä
Lauluyhtyeet:	Niilo Virkkunen Erkki Tuominen Aino Haalman
Jazzbaletti:	Aulikki Hohtamo Hilkka Kujala Joel Asikainen Hannu Sarkki
Muu liikunta	Samat kuin edellä miinus Aulikki Hohtamo
Lajit: Tanhut ryhmätanssit yksintanssit	
Tavalliset soitinyhtyeet ja soitinmusiikki:	Kaarlo Kuusto Asta Asikainen Alpo Yrjölä
Tanssimusiikkilyhtyeet:	Altti Nordman Markku Kojo Antti Poretie
Kisällitär- ja kisaillaulu:	Reijo Nyström Raili Ritala Teppo Meriluoto
Yksinlaulu:	Lyyli Kuusto Aino Haalman Erkki Tuominen
Iskelmälaulu:	Tuomo Viljanen Kaarina Lampinen

Kilpailujen arvostelut lähetettiin kaikille liiton perusjärjestöille ja julkaistiin Nuor-Siivin-lehdessä.

Tulokset muodostuivat seuraavanlaisiksi:

R y h m ä l a j i t :

Seuralehdet:		
1. Nuorison Voima	Viiala	7,5
2. Virike	Lahti	7.2
3. Töhrerys	Karhulan läntinen	6.5
4. Viestit	Kaarina	6.4
Seinälehdet:		
Viiala	Tampere	8.7
Heinola	Mikkeli	7.5
Lauritsala	Etelä-Saimaa	7.0
Turun Urh. Sd. Nuor.	Varsinais-Suomi	6.0
Toukola	Helsinki	4.5
Kouvola	Kymenlaakso	4.0

Tanssimusiikkilyhteet:

1. Piikkiö	Varsinais-Suomi	7.5
2. Alavus	Vaasa	7.0
3. Vuoksenniska	Etelä-Saimaa	6.5
4. Kerava	Uusimaa	6.0
5. Eura	Pori	5.5
6. Iittala	Hämeenlinna	5.0
Lieksa	Joensuu	5.0

Ryhmätanssit:

1. Lauritsala	Etelä-Saimaa	8.0
2. Kouvola	Kymenlaakso	6.8
3. Etelä-Kaarela	Helsinki	6.1

Kansantanssit:

1. Lauritsala	Etelä-Saimaa	9.2
2. Hamina	Kymenlaakso	7.3
3. Savonlinna	Mikkeli	7.1
4. Järvenpää	Uusimaa	6.9

Jazzbalett:

1. Toukola	Helsinki	7.5
Hyvinkää	Uusimaa	6.6
Vähärauma	Pori	5.9
Viiala	Tampere	5.6
Heinola	Mikkeli	5.5
6. Inkeroinen	Kymenlaakso	5.4
7. Lauritsala	Etelä-Saimaa	4.8

Kuorolausunta:

1. Lauritsala	Etelä-Saimaa	8.0
2. Viiala	Tampere	7.5
3. Kerttuli	Varsinais-Suomi	7.4
4. Kouvola	Kymenlaakso	6.5
5. Kallistahti	Mikkeli	6.0

Kisällitlaulu:

1. Kulosaari	Helsinki	8.0
2. Mänttä	Tampere	7.9
3. Karhulan lant.	Kymenlaakso	7.4
4. Kerttuli	Varsinais-Suomi	7.3
5. Pori	Pori	6.0
6. Lauritsala	Etelä-Saimaa	5.8
7. Leppävaara	Uusimaa	5.6

Kisällitlaulu:

1. Valkeakoski	Hämeenlinna	8.5
2. Toukola	Helsinki	8.4
3. Vähärauma	Pori	7.8
4. Lauritsala	Etelä-Saimaa	7.7
5. Kaarina	Varsinais-Suomi	7.0
6. Järvenpää	Uusimaa	6.0

Soitinyhteet:

1. Eura	Pori	8.5
---------	------	-----

Lauluyhtyeet:

1. Joutseno	Etelä-Saimaa	8.0
2. Karkkila	Uusimaa	7.0
3. Viiala	Tampere	6.0
4. Valkeakoski	Hämeenlinna	5.8
5. Heinola	Mikkeli	5.0
6. Vähärauma	Pori	4.9

YKSITYISLAJIT**Yksinlaulu pojat:**

1. Kauko Leinonen	Varsinais-Suomi	8.0
2. Antero Jaatinen	Lappi	6.0
3. Yrjö Anttila	Tampere	5.9
4. Simo Järvinen	Pori	5.5
5. Jorma Sinkkonen	Hämeenlinna	4.5

Yksinlaulu tytöt:

1. Marja-L. Nieminen	Tampere	9.0
2. Erja Lindfors	Kymenlaakso	8.3
3. Liisa Leppänen	Uusimaa	7.0
4. Ulla Maija Vihtilä	Hämeenlinna	5.8
5. Ragni Claver	Pori	5.0

Huumori:

1. Hellevi Lavonen	Hämeenlinna	8.0
2. Pirjo Kovanen	Uusimaa	7.6
3. Aimo Kinnunen	Varsinais-Suomi	7.3
4. Oili Ruishalme	Helsinki	7.0
5. Osmo Järvinen	Mikkeli	6.8
6. Jorma Silvennoinen	Tampere	6.5
7. Juhani Heino	Pori	5.5
8. Pekka Eloranta	Kymenlaakso	5.3

Lausunta:

1. Hellevi Lavonen	Hämeenlinna	8.0
2. Pauli Värtinen	Mikkeli	7.5
3. Marjukka Mäkinen	Varsinais-Suomi	7.0
4. Terhi Lehto	Tampere	6.8
5. Marja Lahtinen	Pori	6.6
6. Ritva Penttonen	Helsinki	6.0
7. Pirjo Nironen	Kymenlaakso	5.7
8. Katariina Risku	Vaasa	5.7

Yksintanssi:

1. Anita Aalto	Pori	8.1
----------------	------	-----

Iskelmälaulu:

1. Reijo Peltonen	Etelä-Saimaa	8.5
2. Raija Hakolinna	Tampere	7.9
3. Pertti Kari	Vaasa	7.3
4. Ulla Maija Vihtilä	Hämeenlinna	7.0
5. Riitta Kolehmainen	Oulu	6.7
6. Liisa Lahti	Pori	6.6
7. Mauri Kuusela	Mikkeli	
8. Raimo Räsänen	Kymenlaakso	5.0

Puhetaito:

1. Matti Piipari	Kymenlaakso	8.3
2. Ari Saarelainen	Mikkeli	7.7
3. Martti Kallio	Varsinais-Suomi	7.2
4. Seppo Puhakka	Etelä-Saimaa	6.6
5. Heikki Nieminen	Helsinki	
6. Timo Nurmi	Pori	6.2
7. Matti Nurmi	Uusimaa	5.9

SOITINMUSIIKKI**Klellsolttimet:**

1. Pertti Kari	Vaasa	7.5
2. Lasse Talasma	Pori	5.5
3. Eino Ahonen	Tampere	5.0

Harmonikka:

1. Mikko Niskanen	Varsinais-Suomi	7.5
2. Alpo Sivula	Vaasa	5.5

Jousisoittimet:

3. Juha Naukkarinen	Kymenlaakso	4.0
---------------------	-------------	-----

Pianonsoitto:

1. Tuija Järvinen	Tampere	9.0
2. Juha Naukkarinen	Kymenlaakso	6.5

Puhallinsolttimet:

1. Pentti Laine	Pori	8.5
-----------------	------	-----

Piirien väliset pistemäärät:

1. Tampere	66	8. Uusimaa	34
3. Kymenlaakso	56	9. Mikkeli	31
2. Etelä-Saimaa	66	10. Vaasa	21
4. Pori	51	11. Lappi	4
5. Varsinais-Suomi	48	12. Joensuu	3
6. Helsinki		13. Oulu	4
Hämeenlinna	38		

XIII. VALISTUSTOIMINTA

Liiton valistustoiminnan keskeisen osan on kertomusvuonna muodostanut liiton äänenkannattaja Nuorin Siivin, joka ilmestyi kahdeksana numerona. Lehden sisältöä on pyritty kehittämään siten, että se tyydyttäisi mahdollisimman useita mielipiteitä ja tarpeita. Päätoimittajana on toiminut koko vuoden ajan Martti Pöysälä ja toimitussihteerinä 4. 3. alkaen Lauri Sivonen. Vuoden aikana on ollut kaksi liittotoimikunnan asettamaa toimitusneuvostoa. Ensimmäisenä puolivuotiskautena: Väinö Vilponiemi, Aulis Leppänen, Teppo Meriluoto, Liisa Vasama, Pulmu Manninen, Pertti Hynynen, Jarkko Paronen, Reino Hjerpe, Taisto Tontti, Martti Pöysälä ja Lauri Sivonen. Toisena puolivuotiskautena: Väinö Vilponiemi, Aulis Leppänen, Teppo Meriluoto, Pulmu Manninen, Eero Hankonen, Raimo Oksanen, Ritva Penttonen, Tapani Kontula, Niilo Johansson, Jarkko Paronen, Pertti Hynynen, Martti Pöysälä, Lauri Sivonen sekä Aimo Taleva, joka koko vuoden ajan on huolehtinut lehden taitosta. Tilaushinta on ollut 6:—.

Keskeisen sijan valistustoiminnassamme muodostivat myös Savonlinnan liittokokouksessa hyväksytyt ohjelmat, joista ennen kaikkea mainittakoon "70—80" ja "Mitä on SNK 1964—67" sekä kunnallisen nuorisotyön tavoiteohjelma, joita kaikkia on pyritty voimakkaasti pitämään esillä erilaisilla kursseilla ja neuvottelutilaisuuksissa.

Jäsenjärjestöille postitettiin vuoden aikana alustusmateriaalia ajankohtaisista poliittisista kysymyksistä, ja T-lehdistölle sekä puoluepiirikokouksille toimitettiin liiton toimintaa tunnetuksi tekemistä ja nuorisoasiain esilläpitämistä tarkoittavaa materiaalia. Tiedotuskirjeitä lähetettiin vuoden aikana perusjärjestöille 14 kertaa ja piirijärjestöille 8 kertaa. Niissä käsiteltiin liiton toimintaa ja tiedotettiin tulevasta toimintatapahtumasta. Perusjärjestöjen tiedotteet lähetettiin luonnollisesti myös piirijärjestöille.

Kertomusvuoden päättyessä oli TSL:n kautta opiskelevia SNKn perusjärjestöjen opintokerhoja kaikkiaan 168, joissa opiskeli yhteensä 1.029 nuorisoliittolaista. Mutta vaikka nämä luvut ovat pienempiä kuin edellisenä vuotena, on kerhojen lukumäärä, samoin kuin niissä opiskelevien jäsenten määrä noussut. Erotus johtuu siitä, ettei tarvittavia papereita ole toimitettu TSLoon.

Liiton toimistossa työskentelevät toimitsijat suorittivat kertomusvuoden aikana erilaisia valistusmatkoja jäsenjärjestöjen kursseille, neuvottelukokouksiin, keskustelutilaisuuksiin jne. seuraavasti: Martti Pöysälä 92, Taisto Tontti 45, Alpo Halinen 149, Seppo Salminen 67, Matti Laine 47, Lauri Sivonen 39 ja Marita Tapaninen 10.

XIV. VAALITYÖ

Kertomusvuoden marraskuussa toimitettiin edistysmielisen osuuskauppaliikkeen edustajiston vaalit kaikissa osuusliikkeissä. Näihin vaaleihin, joissa sosialidemokraattien menestys koko maassa oli erittäin hyvä, SNK osallistui puolueen rinnalla toimien. Liiton toimiston työ keskittyi lähinnä piiri- ja perusjärjestöjen informointiin vaalityön käytännöllisissä kysymyksissä itse vaalityön organisoinnin ollessa normaaliin tapaan puolueen hoidossa.

Valmistautuminen eduskuntavaaleihin, joitten lakimääräinen toimittamisaika oli heinäkuussa 1966, ryhdyttiin jo kevätkaudella. Liiton työntekijät vierailivat syyskuun aikana lähes kaikissa piiritoimikunnissa selvittämässä SNK:n vaalityösuunnitelmia ja käynnistämässä piirien vaalitoiminnan suunnittelua. Kokouksissa paneuduttiin erityisesti nuorisoehdokaskysymyksiin ja nuorisoon kohdistuvan vaalivalistustyön kaikinpuoliseen organisointiin. Vaalityöasioita käsiteltiin myös syys—lokakuussa pidetyillä piirijärjestöjen syysneuvottelupäivillä sekä lokakuun alussa Järvenpäässä pidetyillä piirien edustajien ja työntekijöiden neuvottelupäivillä.

Marraskuun 21. päivänä pidetty liittoneuvoston kokous vahvisti SNKn vaalityösuunnitelman ohjelmallisine tavoitteineen.

Useat piirit kutsuivat syyskauden lopulla vaalien merkeissä koolle ylimääräisen piirikokouksen. Kun eduskunta lainmuutoksella määräsi vaalien toimittamisajan maaliskuulle, jouduttiin myös SNKn vaalityösuunnitelmaa joulukuussa ratkaisevasti muuttamaan ja tiivistämään niiden toteuttamisaikataulua.

XV. KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

1. IUSY

Sosialistisen Nuorison Kansainvälisen Liiton toiminnan päätapahtuma kuluneen vuoden aikana oli heinäkuussa Israelissa pidetty 'kansainvälinen leiri, jolle osallistui n. 1000 nuorta yli viidestäkymmenestä maasta. Leiri, joka oli erittäin hyvin järjestetty, tarjosi erinomaisen tilaisuuden seminaarien ja erilaisten keskustelujen avulla solmia uusia kontakteja ja tutustua moniin nuorison kansainvälisiin kysymyksiin. Isännät olivat loistavalla tavalla huolehtineet siitä, että leiriläiset saivat selvän ja monipuolisen kuvan Israelin historiasta sekä tämän päivän yhteiskunnasta ja sen valtaisasta rakennustyöstä. SNKsta osallistui tälle unohtumattomalle leirimatkalle 23 henkeä.

Leirin aikana pidettiin Haifassa IUSYn toimeenpanevan komitean kokous, jossa SNKoa edustivat Martti Pöysälä ja Lauri Sivonen. Toimeenpanevan komitean kokous oli varsin vilkas ja poliittisesti mielenkiintoinen. Eniten huomiota saivat osakseen kansallisia itsenäisyystaisteluita sekä aseriisuntaa koskevat kysymykset. Kokous antoi julkilausumia mm. seuraavista asioista: Kyi Nyuntin vapauttamista vaativa vetoamus, IUSYn valtuuskunnan lähettäminen neuvottelemaan Burman viranomaisien kanssa, ydinaseiden valvonnan tehostaminen, Vietnamin kysymys, YK:n tulevaisuudennäkymät, Dominikaanisen tasavallan tapahtumat, nuorisovaihdon helpottaminen Itä- ja Länsi-Euroopan maiden välillä, Etelä-Afrikan kysymys, pienten alueiden itse-määräämisoikeus sekä eräiden raja-alueiden rauhoittaminen.

Pekka Autti suoritti huhti—toukokuussa SNKn tukemana IUSYn ja UNESCO:n rahoittaman neuvottelu- ja tutustumismatkan kymmeneen Länsi- ja Keski-Afrikan maahan.

IUSYn presidentti Kyi Nyunt oli koko kertomusvuoden ajan edelleen vangittuna kotimaassaan Burmassa, jossa hänet vuoden 1964 heinäkuussa pidätettiin hänen ollessa tapaamassa perhettään. Sekä IUSY että lukuisat sosialidemokraattiset järjestöt ja poliitikot eri puolilta maailmaa ovat vaatineet Kyi Nyuntin vapauttamista. Myös SNKn liittotoimikunta ja sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä lähettivät Burman viranomaisille hänen vapauttamistaan koskevan vaatimuksen.

Martti Pöysälä osallistui SNKn edustajana Länsi-Saksan veljesjärjestön liittokokoukseen joulukuun 1.—5. päivinä.

Liitto on aikaisempaan tapaan ylläpitänyt yhteyksiä kirjeitse moniin IUSYn jäsenjärjestöihin sekä vaihtanut niiden kanssa toiminta- ja tiedotusmateriaalia. Uusista yhteyksistä IUSYn jäsenjärjestöjen piirissä mainittakoon yhteydet Intiaan ja Tansaniaan sekä Israeliin.

2. Pohjolan Sos.-dem. Nuorisoliitto (FNSU)

Pohjoismaisen yhteistoimintamme päätapahtuma oli FNSUn II liittokokous, joka pidettiin Porissa kesäkuun 5.—7. päivinä SNKn II liittojuhlien kanssa samanaikaisesti liittomme vastatessa kokouksen ja siihen liittyvien juhlien järjestelyistä. Liittokokoukseen osallistui Suomesta ja Ruotsista täysilukuinen eli 50-henkinen valtuuskunta muiden edustajaryhmien ollessa jonkin verran pienempiä. Islannin veljesjärjestöä (SUJ) edusti 5-jäseninen ryhmä. Jäsenliitot olivat toimittaneet liittokokoukselle yhteensä 26 alustusta ja esitystä, joissa käsiteltiin mm. maapolitiikkaa, vapaa-aikapoliitiikkaa, koulu- ja kulttuuripoliitiikkaa, nuorten työnsuojelulainsäädäntöä, turvallisuuspoliittisia kysymyksiä sekä muutoksia FNSUn poliittiseen ohjelmaan. Vilkkaimman mielipiteiden vaihdon saivat aikaan eräät kulttuuripoliittiset kysymykset, jumalanpilkkaa käsittelevä esitys sekä Pohjois-Euroopan turvallisuutta koskeva aloite. Kokouksen pääalustuksen "Sosialidemokraattinen kulttuuripoliittikka" esitti maisteri V. O. Veilahti.

Liittokokous päätti antaa FNSUn työvaliokunnan ja sihteeristön tehtävät alkavana kaksivuotiskautena SNKn hoidettavaksi. FNSUn hallituksen kokoonpano 1965—67 muodostui seuraavaksi: Puheenjohtaja Martti Pöysälä, Islanti (SUJ) Sigurdur Gudmundsson ja Karl Steinar Gudnasson, Norja (AUF) Ola Teigen ja Arvid Jacobson, Ruotsi (SSU) Ingvar Carlsson ja Thage Peterson, Suomi (SNK) Arvo Salo ja Lauri Sivonen sekä Tanska (DSU) Ejner Hovgård-Christensen ja Peter Bech. Liittokokouksessa edustivat Pohjolan sosialidemokraattisia puolueita puheenjohtajat Tryggve Bratteli Norjasta ja Rafael Paasio, jotka myös puhuivat liittokokouksen, SNKn liittojuhlien ja Satakunnan työväen maakuntajuhlien yhteisessä pääjuhlassa, Pohjolan kansanvallan juhlassa.

FNSUn vuonna 1963 valittuun liittotoimikuntaan, joka kokoontui ennen Porin kongressia kaksi kertaa, kuuluivat SNKsta Pauli Burman ja Martti Pöysälä. Mainitut kokoukset käsitelivät pääasiassa liittokokouksen valmistelua. Liittotoimikunnan jäsenet Ola Teigen ja Martti Pöysälä jättivät FNSUn nimissä pohjoismaiden kulttuuripoliittikan lähitavoitteita koskevan kirjelmän Oslossa pidetylle pohjoismaisten kulttuuriministerien kokoukselle 7. 1.

Uuden liittotoimikunnan ensimmäinen kokous pidettiin elokuun 16—20. päivinä Islannissa. Odotettu kokous, jonka järjestämisestä oli edellisen liittokokouksen aikana jouduttu useaan otteeseen lykkäämään, otettiin isäntien toimesta suuremmin vastaan. Varsinaisen kokouksen lisäksi kävivät liittotoimikunnan jäsenet useita keskusteluja Islannin sos.-dem. puolueen ja muun työväenliikkeen edustajien kanssa. Kokouksessa käsiteltiin työvaliokunnan esitysten pohjalta liittokokouksen päätösten toteuttamista sekä tulevia toimintakohteita. Kokous antoi kaksi julkilausumaa, joista toinen koski pohjoismaista yhteistyötä yleisesti ja toinen pohjoismaista ulkomaalaispolitiikkaa. Kertomuskauden toisen kokouksensa liittotoimikunta piti 6. 12. Kööpenhaminassa, jossa jatkettiin liittokokouspäätösten käsittelyä sekä keskusteltiin kesäkuussa 1966 pidettävään IUSYn kongressiin liittyvistä kysymyksistä.

FNSUn perinteellinen pohjoismainen ohjaajakurssi pidettiin Tanskassa DSUn Uittokodissa helmikuussa. Kurssilla, jolle osallistui pääasiassa jäsenliittojen toimi-

ja luottamushenkilöitä perehdyttiin lähinnä käytännöllisiin ja poliittisiin pohjoismaisiin yhteistyökysymyksiin. SNKsta osallistui kurssille 7-henkinen osanottajaryhmä ohjaajanaan Liisa Vasama.

SNK on edelleen lähettänyt keskinäisen sopimuksen perusteella osanottajia ruotsalaisen veljesjärjestön SSUn Uittokodissa Bommersvikissa pidetyille kursseille ja myöntänyt suomalaisille kurssilaisille pienehköjä matka-apurahoja.

Oslossa elokuun 13.—15. päivinä pidettyyn suureen pohjoismaiseen työläis-kongressiin osallistui SNKn edustajana Lauri Sivonen.

3. Muu kansainvälinen toiminta

Liitto on edelleen osallistunut mahdollisimman voimakkaasti siihen kansainväliseen kanssakäymiseen, jota on harjoitettu Valtion nuoriso-työlautakunnan johdolla. Tärkeimpinä kohteina tässä on mainittava osallistuminen Suomen ja Neuvostoliiton nuorison ystävyysviikon viettoon tiutikuussa ja ystävyyspäivän merkeissä pidettyihin tilaisuuksiin marraskuussa. Tuusulan kunnallisopistossa pidettyyn Suomen ja Neuvostoliiton nuorison yhteistyökysymyksiä käsitelleeseen ystävyysseminaariin osallistuivat SNKn edustajina Lauri Sivonen ja Matti Laine. Lisäksi seminaariin osallistui runsaasti SNKn jäseniä maamme eri kuntien edustajina.

Aikaisempaan tapaan on myös osallistuttu Pohjola-Nordenin piirissä tapahtuvaan nuorisotoimintaan.

Kertomus Sosialidemokraattisen Nuorison Keskusliiton toiminnasta v. 1966

I. YLEISKATSAUS

1. Kansainvälinen tilanne

Kertomuskausi oli kansainvälisen politiikan piirissä tapahtumarikas, mutta myös huolestuttava. Pyrkimykset jännitystilojen lieventämiseen ja valtioiden välisen yhteistoiminnan kehittämiseen eivät tuoneet tuloksia. Pääasiallisena syynä tähän voidaan pitää yhä laajentuneesta Vietnamin sodasta aiheutunutta epäluuloa.

Vietnamin sodassa ulotti USA pommituksensa Pohjois-Vietnamin suurimpiin kaupunkeihin Hanoiin ja Haiphongiin. Tämä ei kuitenkaan johtanut amerikkalaisten toivomaan käänteeseen sodan ratkaisussa. Samanaikaisesti jatkui amerikkalaisten ja etelävietnamaalaisten sotilaalliset vastoinkäymiset Vietnamin eteläosassa. Sota aiheutti mittaamattomia kärsimyksiä ja antoi vauhtia rauhanvaatimuksille. Amerikkalaisten ja Kansallisen vapautusrintaman välisissä epävirallisissa yhteydenotoissa ei kuitenkaan ole löydetty ratkaisua. Aivan vuoden päättyessä vieraili Pohjois-Vietnamissa amerikkalainen lehtimies Harrison Salisbury keskustellen maan poliittisten johtajien kanssa. Näiden keskustelujen tuloksena saattaa avautua keinoja ja neuvottelupohja sodan lopettamiselle.

Yhdistyneitä Kansakuntia uhkasi kriisi kertomusvuoden aikana siinä vaiheessa, kun pääsihteeri U Thant virkakausi kului umpeen. U Thant kieltäytyi asettumasta ehdokkaaksi perusteella, ettei hänen välitysyhteyksiään oltu riittävästi tutkittu Vietnamin sodan lopettamiseksi. Kuitenkin molempien suurryhmittymien vedottua pääsihteeriin tämä suostui hoitamaan tehtävänsä edelleen. YKn piirissä saavutettiin monia, joskaan ei kovin merkittäviä ratkaisuja. Tärkein niistä lienee Lounais-Afrikan käsittelyvän komissiotyön aloittaminen sen jälkeen kun Haagin kansainvälinen oikeus oli heinäkuussa antanut hämmäntävän ja epäoikeudenmukaisen ratkaisun Lounais-Afrikan kysymyksessä.

Kiinan kansantasavallassa alkoi kulttuurivallankumous, jonka yleisesti otaksutaan olevan heijastusta valtataistelusta ja ideologisesta kriisistä. Tähän liittyen ovat useat huomattavat poliittiset johtajat menettäneet paikkansa sekä hallituksessa että kommunistisessa puolueessa. Mao Tse-tungin kannalla olevat punakaartit ovat käy-

tännössä työskennelleet KKP:n jyrkkää linjaa vastustavia vastaan. Koko maassa pysähtyi elinkeinoelämä suuressa laajuudessa. Kiinan ja Neuvostoliiton väliset suhteet heikentyivät edelleen saaden kärjistyneitä muotoja.

De Gaullen Ranska jatkoi itsenäistä politiikkaansa suhtautuen torjuvasti läheiseen yhteistoimintaan USAn kanssa ja etsien yhteyksiä kommunistisen liittoutuman valtioihin. Ranskan vasemmisto sopi yhteistoiminnasta parlamenttivaaleja silmällä pitäen.

Tanskassa ja Ruotsissa suoritetuissa vaaleissa kärsivät sosialidemokraatit tappion. Molempien maiden sosialidemokraattisissa puolueissa tämä johti poliittisen linjan uudelleenarviointiin. Tanskan vaalien tuloksena muodostui kansankäräjille vasemmistoenemmistö. Italiassa tapahtui lokakuussa sosialidemokraattien ja sosialistipuolueen yhdistyminen.

Loppuvuonna kaatui liittokansleri Ludwig Erhardin johtama Länsi-Saksan hallitus. Pitkällisten neuvottelujen jälkeen muodostettiin maahan Kurt-Georg Kiesingerin johdolla ns. laaja koalitio, johon kristillisdemokraattien hallituskumppaniksi tulivat sosialidemokraatit. SDP:n puheenjohtaja Willy Brandt nimitettiin varakansleriksi ja ulkoministeriksi. Ohjelmajulistuksessaan hallitus ilmoitti pyrkivänsä suhteiden parantamiseen kommunististen valtioiden kanssa. Länsi-Saksassa suoritetuissa osavaltiovaaleissa menestyi uusnatsilainen NDP, joka menestys on herättänyt suurta huolestumista sekä Saksassa että muualla.

Arabimaiden ja Israelin väliset erimielisyydet johtivat aseellisiin selkkauksiin. Arabien Palestiinan vapautusjärjestö valmistautui "vapauttamaan" Israelin. Espanjassa suoritettiin vaalit. Vaalin tulos osoitti Francon vallan keinotekoisuuden.

2. Sisäpolitiikka

Maalaisliittolaisen keskustapuolueen johdolla toiminut porvarillinen hallitusrintama harjoitti alkuvuotena 1966 politiikkaa, joka ei oleellisesti eronnut aikaisemmasta, mutta jossa oli lähestyvien vaalien vuoksi monia valitsijoita koskevia piirteitä. Eduskuntavaalien siirtäminen aikaisempaan ajankohtaan eli maaliskuun 21.—22. päiviin lyhensi vaalitaistelua, jonka aikana tosin laajasti ehdittiin keskustella uiko- ja sisäpoliittisista kysymyksistä. SDP:n linja oli paljastaa porvarillisen politiikan tulokset ja tarjota oma vaihtoehtonsa sen tilalle. SDP:n pyrkimyksen suunta ilmeni ns. 8 kohdan ohjelmassa, jota toteuttamaan puolue kutsui maan poliittiset puolueet.

Vaalien tuloksena valittu eduskunta sai suuresti aikaisemmasta poikkeavan kokoonpanon. Sosialidemokraattien edustajamäärä kohosi 38:sta 55:een ja eduskunnasta tuli vasemmistoenemmistöinen. SKP/SKDL menetti paikkoja ja Tpsl ääniä aikaisempaan verrattuna. Viimemainittu tosin onnistui saavuttamaan vaaliliittoetua niin paljon, että lisäsi paikkalukuaan.

Rafael Paasion johdolla käytiin hallitusneuvotteluja SDP:n, keskustapuolueen, SKDL:n ja Tpsl:n kesken. Hallitusohjelmaa koskevat erimielisyydet aiheuttivat viivytystä hallituksen muodostamisessa. Luonnos hallitusohjelmaksi hyväksyttiin sellaisenaan hallituspuolueiden keskuudessa. Neuvottelut saatiin päätökseen toukokuun lopulla. Rafael Paasion johtamaan itsenäisyysaikamme 50. hallitukseen tuli kuusi sosialidemokraattista ministeriä.

Hallitus joutui alusta alkaen toimimaan suurissa vaikeuksissa, jotka pääasiallisesti johtuivat valtion taloudellisesta tilasta. Opposition asenne sitä kohtaan oli jyrkkä ja malttamaton. Oppositioapuolueet esittivät epäluottamuslausetta oikeusministerin aikaisempien tekojen johdosta, jotka olivat johtaneet syytteeseen oikeusistuimessa, mutta esitys tuli hylätyksi. Heti muodostamisen jälkeen hallitus ryhtyi tiukkoihin toimiin kohentaakseen talouselämää ja luodakseen uusia työtilaisuuksia sekä laajentaakseen kansalaisten sosiaalista turvallisuutta. Mm. perhe-eläkelaki saatiin aikaan. Syksyllä suoritettujen viiden kunnan kunnallisvaalit osoittivat sosialidemokraattien kannatuksen lisääntyneen. Kommunistit ja Tpsl kärsivät tappioita.

Keskustelut presidentinvaaleista pääsivät käyntiin keskustapuolueen käännettyä muiden puolueiden puoleen ja ehdotettua niille yhteistoimintaa Urho Kekkosen uudelleen valitsemiseksi. Kertomuskauden aikana nimesi Suomen maaseudun puolue ehdokkaakseen tullineuvos Veikko Vennamon. Tpsl asettui kannattamaan Kekkosta. Sosialidemokraattinen puoluekokous siirsi marraskuun lopulla päätöksenteon puoluepuolelle.

Ammattiyhdistysliikkeen eheyttämiskeskustelut jatkuivat. Mitään merkittäviä tuloksia ei kuitenkaan saavutettu. SAKn edustajakokouksen päätös yhdistää ay-liike SAKn ympärille kohtasi vastustusta Suomen Ammattijärjestön piirissä.

3. Nuorisopoliittinen tilanne

Nuorisojärjestöjen yhteistoiminta nuorisopoliittisissa kysymyksissä on rajoittunut pääasiassa valtion nuorisotyölautakunnan johdolla järjestettyihin neuvottelutilaisuuksiin ja niissä sovittuihin yhteisiin esiintymisiin sekä poliittisten nuorisojärjestöjen edustajien varsin epäsäännöllisiin tapaamisiin yhteisten ongelmien selvittämiseksi. Toukokuussa kutsui Mannerheimin lastensuojeluliitto koolle nuorison keskusjärjestöjen ja yhteisöjen yhteisen kokouksen keskustelemaan nuorisotyön yhteistoimintaelimen aikaansaamisesta. Neuvottelukokous asetti työryhmän tutkimaan kysymystä ja valmistelemaan esitystä mahdollisen yhteistyöelimen muodostamiseksi ja sen johtosäännöksi. Kertomusvuoden aikana ei tulosta yrityksessä syntynyt.

Liittotoimikunta laati syyskuussa nuorisoa koskevia poliittisia kysymyksiä käsittelevän esityksen. Esityksen tarkoituksena oli kiinnittää sosialidemokraattisen hallitusryhmän huomiota nuorison aseman parantamiseen liittyviin toimenpiteisiin. Tämä tavoiteluettelo esitettiin pääministeri Paasilolle hänen vieraillessaan liiton toimistossa.

Yhteiskunnan tuki vapaaehtoiselle nuorisotyölle on vuoden aikana kehittynyt jonkin verran. Erittäin ilahduttavaa on, että useissa suurissa kunnissa on ryhdytty myöntämään järjestöille tai järjestöryhmille erityisavustuksia päätoimisten nuorisotyöntekijöiden palkkaamiseen. Opetusministeriön otettua käyttöön uudet nuorisotyömäärärahojen jakoperusteet jakautuivat valtionavustukset joidenkin järjestöjen osalta entistäkin epäoikeudenmukaisemmin. Määrärahojen käsittelyn yhteydessä jätivät valtion nuorisotyölautakunnan sosialidemokraattiset jäsenet vastalauseen, jossa vaaditaan, että valtionavustusten keskeisenä jakoperusteena tulisi poliittisten nuorisojärjestöjen kohdalla huomioida yhteiskunnassa yleisesti vallitsevat voimasuhteet.

Sekä SNKn että nuorison yhteisissä esityksissä on kiinnitetty valtiiovallan huomiota koulutilojen saamiseen nuorisotyön ja muun kansalaistoiminnan käyttöön.

Vaatimusta äänioikeusikärajan alentamisesta ovat niin SNK kuin eräät muutkin poliittiset nuorisojärjestöt pitäneet vuoden aikana jatkuvasti esillä. Kysymys on ollut käsiteltävänä myös valtion komiteassa. 18 vuoden ikärajavaatimuksen rinnalla on noussut esiin voimakkaana ratkaisu, jonka mukaan henkilö saavuttaisi äänioikeutensa sinä vuonna, jolloin hän täyttää 20 vuotta.

II. LIITTONEUVOSTO

Sääntömääräinen liittoneuvoston kokous pidettiin Valkeakoskella, kaupunginhotellissa huhtikuun 17. päivänä. Kokoukseen osallistui 13 liittoneuvoston varsinaista ja 3 varajäsentä, 5 liittotoimikunnan jäsentä ja 4 liiton toimitsijaa.

Sääntömääräisten asioiden lisäksi kokous käsitteli liiton varapuheenjohtaja Pauli Burmanin alustuksen pohjalta sos.-dem. nuorisoliikkeen poliittisia tavoitteita. Kokous antoi julkilausuman: "Valtiollisten vaalien ainoa voittaja on Suomen Sosialidemokraattinen Puolue. Vaalien tulos voidaan tulkita vain siten, että valitsijat tahtoivat muutosta, sosialidemokraattista vaihtoehtoa. Puolueen esittämät vaatimukset ovat toteutettavissa, ja niiden takana on vakava pyrkimys avata käänne parempaan. Sosialidemokraattien tulee käytännössä, osoittautua nauttimansa luottamuksen arvoksi, taistella parempien elinehtojen puolesta. Tänä päivänä joka kolmas nuori ihminen on sosialidemokraatti. Se on rohkaisevaa. Olisi kehityksen kannalta suotavaa, jos enemmistö nuorista äänestäjistä valitsisi sosialidemokratian omaksi poliittiseksi vakaumukseksi. Se on tavoite. Jotta näin olisi, se edellyttää ei vain harkittua ja uudistusystävällistä politiikkaa kaikilla tasoilla, vaan myös nykyistä kehittyvämpää ja ripeämpää järjestötoimintaa. SNK kutsuu mukaansa yhä laajenevia nuorison joukkoja rakentamaan parempaa yhteiskuntaa.

Poliittisten voimasuhteiden uusi jakautuminen on luonut mahdollisuudet suunnanmuutokselle. Tätä tilannetta on käytettävä välittömästi hyväksi. Valtaosa suomalaisista on vasemmistolaisia. Enemmistö suomalaisista kannattaa politiikkaa, joka selvästi erottuisi porvarillisten puolueiden ajamasta linjasta. Mahdollisuudet toteuttaa kansanvaltaisen työväenliikkeen yhteiskunnalliset tavoitteet ovat olennaisesti voimistuneet. Sosialidemokratia tukee täydellä voimallaan maamme virallista ulkopoliittikkaa. Sosialidemokraattien johdolla uusi eduskunta harjoittaa järkevää talouspoli-

tiikkaa huolehtien samalla kansanvallan laajentamisesta. Sosialidemokraattisen Nuorison Keskusliitolle asettaa tapahtunut muutos uusia tehtäviä. Sen ohella, että nuorisoliike antaa täyden ja varauksettoman tuen puolueen politiikalle, se pyrkii myös vaikuttamaan nuorekkaalla tavalla sosialidemokraattisen politiikan muotoutumiseen. Tämä vaatii sos.-dem. nuorisolta entistä aktiivisempaa mukanaoloa puolueen toiminnassa sekä omien käsityskantojen esilletuomista. Rohkea nuorisoliike — uudistuva puolue — parempi yhteiskunta."

Liittoneuvosto kokoontui ylimääräiseen kokoukseen, joka pidettiin Tampereella työväentalon suojissa, 60-vuotisen toiminnan merkeissä 11. päivänä joulukuuta. Kokoukseen osallistui yli 50 henkeä. Kokouspäivän aamuna laskettiin sankarihaudoille sekä Väinö Vankkojan haudalle seppeleet. Onnitteluja, joita esittivät monet työväenjärjestöt ja muut yhteisöt, otettiin vastaan.

Ennen varsinaista kokoustyöskentelyn alkamista oli lyhyt ohjelmallinen tilaisuus helsinkiläisten SNK-laisten esittäessä ohjelmaa.

Kokouksessa kutsuttiin liiton kunniajäseniksi kansanedustaja Viljo Virtanen, joka toimi SNKn puheenjohtajana vuosina 1959—64. SDPn tervehdyksen esitti puoluesihteeriksi Erkki Raatikainen. Toimintasuunnitelman ja talousarvion hyväksymisen lisäksi kokouksessa käsiteltiin sihteeriksi Martti Pöysälän alustuksen pohjalta aihetta "Sosialidemokratia ja 70-luku". Alustus käsitteli kansainvälisiä ja kansallisia ongelmia sekä työväenliikkeen tehtäviä. Kokous antoi julkilausuman, jossa sanottiin mm. "SNKn liittoneuvosto kokoontuneena 60-vuotisjuhlakokoukseen tuntee huolestumista kiristyneen kansainvälisen tilanteen johdosta. Virallisen ulkopoliittikan linjoilla toimien SNK tukee kaikkia pyrkimyksiä rauhantilan säilyttämiseksi ja kannattaa Pohjan julistamista ydinaseettomaksi vyöhykkeeksi. Vietnamin sodan lopettamiseksi on kaikki osapuolet tunnustettava tasaveroisiksi neuvottelukumppaneiksi ja amerikkalaisten Pohjois-Vietnamin pommitukset lopetettava. Edelleen julkilausumassa käsiteltiin Saksan kysymystä, uuskolonialismia ja aseidenriisuntaa. Julkilausuman toisessa osassa esitettiin lähiaikojen tavoiteohjelma, jossa vaaditaan koulujärjestelmien eriarvoisuuksien poistamista, opiskelijapaikan järjestämistä, taloudellisen suunnittelun tehostamista, yritysdemokratian toteuttamista ja äänioikeusikärajan alentamista 18 vuoteen. Lopuksi sovittiin päätöslauselmasta, joka lähetettäisiin sos.-dem. eduskuntaryhmälle, hallitusryhmälle ja SNKn perusjärjestöille.

Centralkommité:	Niis Höijer, var. Bengt Pihlström
Etelä-Saimaa	Osmo Kaartinen, var. Aimo Hautala
Helsinki:	Jaakko Kuusela, var. Voitto Nieminen
Hämeenlinna:	Raimo Hyytiäinen, var. Viljo Lindstedt
Joensuu:	Urho Loikkanen, var. Eila Oksman
Keski-Suomi:	Toivo Saloranta, var. Pentti Mäkinen
Kuopio:	Keijo Suksi, var. Risto Meklin
Kymenlaakso:	Kalevi Pärnänen, var. Veijo Kallio
Mikkeli:	Eero Niemelin, var. Esko Pöllänen
Oulu:	Jorma Lähti, var. Liisa Simonen
Pori:	Kauko Saari, var. Juhani Halonen
Tampere:	Leo Tamminen, var. Kalevi Liiti
Vaasa:	Aarre Kari, var. Reino Toivainen
Varsinais-Suomi:	Pertti Tuominen, var. Karin Hakala
sekä	
Lauri Sivonen, Helsinki, var. Eeva-Liisa Paski, Tampere	
Ari Saarelainen, Mikkeli, var. Juhani Airas, Mikkeli	
Matti Ripatti, Kymenlaakso, var. Pertti Rae, Kymenlaakso	
Pertti Salo, Pori, var. Antti Järvinen, Pori	
Per-Erik Ström, C-K, var. Olavi Saarinen C-K	
Heimo Taskinen, Helsinki, var. Mauno Hirvisaari, Kymenlaakso	
Uki Voutilainen, Joensuu, var. Erkki Kuoppala, Helsinki	
Bo Ahlfors, Tampere, var. Aarno Tahvanainen, Tampere	
Ville Huotarinen, Oulu, var. Matti Huotarinen, Oulu	
Niilo Johansson, Helsinki, var. Jyrki Helle, Helsinki.	

III. LIITTOTOIMIKUNTA

Liittotoimikunta kokoontui kertomusvuoden aikana seitsemän (7) kertaa. Kouspöytäkirjoihin merkittiin näissä kokouksissa yhteensä 99 pykälää. Jäsenet osallistuivat kokouksiin seuraavasti: Väinö Vilponiemi 7, Pauli Burman 1, Antero Friman 1, Martti Kallio 6, Antti Käpyaho 4, Aulis Leppänen 4, Tryggve Lohikoski 2, Teppo Meriluoto 4, Keijo Näsi 5, Arvo Salo 4, Terttu Tuomi 4, Liisa Vasama 5 ja Niilo Virkkunen 5 kertaa, sekä liittoneuvoston puheenjohtaja Keijo Suksi yhden kerran.

Aikaisempaa tapaa noudattaen on liittotoimikunnan kokouksiin osallistuneet liiton toimihenkilöt, jotka ovat toimineet esille tulleiden asioiden esittelijöinä. Liittotoimikunnan kokouskutsu on lähetetty myös liittoneuvoston puheenjohtajille toivomuksella, että hekin osallistuivat liittotoimikunnan kokouksiin.

IV. JAOSTOT JA TOIMIKUNNAT

Savonlinnan liittokokouksessa valittu liittotoimikunta nimesi apuelimekseen alia-mainitut jaostot ja toimikunnat ja valitsi niihin seuraavat jäsenet:

- a) **Liittotoimikunnan työvaliokunta:** Väinö Vilponiemi pj., Pauli Burman varapj., Matti Laine siht., Aulis Leppänen, Teppo Meriluoto, Liisa Vasama, Martti Pöysälä varsinaisina ja Arvo Salo, Keijo Näsi ja Terttu Tuomi varajäseninä.
- b) **Talousjaosto:** Väinö Vilponiemi pj., Martti Pöysälä siht., Pauli Burman
- c) **Kansainvälisten asiain jaosto:** Pauli Burman pj., Martti Pöysälä siht., Arvo Salo ja Keijo Näsi.
- d) **Ohjelmajaosto:** Martti Vasama pj., Alpo Halinen siht., Jaakko Kuusela, Arvo Salo, Martti Pöysälä ja Terttu Tuomi.
- e) **Poliittinen jaosto:** Aulis Leppänen pj., Martti Pöysälä siht., Väinö Vilponiemi, Erkki Raatikainen, Olavi Hurri, Teppo Meriluoto, Kaj Laxen ja Lauri Sivonen.
- f) **Sosiaalijaosto:** Urpu Vihavainen pj., Taisto Tontti siht., Väinö Vilponiemi, Aarre Manninen, Liisa Vasama, Uki Voutilainen, Heimo Taskinen, Seppo Väisänen, Kalevi Pihanurmi, Anssi Kärkinen, Voitto Hellsten ja Martti Pöysälä.
- g) **Koulutus- ja valistusjaosto:** Aimo Kairamo pj., Taisto Tontti siht., Keijo Näsi, Martti Vasama ja Martti Pöysälä.
- h) **Koulutusjaosto:** Martti Vasama pj., Seppo Salminen siht., Pekka Autti, Rauno Matikainen, Osmo Apunen, Tuomo Tirkkonen ja Pertti Hynynen.

V. LIITON TOIMIHENKILÖT

Kaikkien toimikuntien ja jaostojen työ on tapahtunut liittotoimikunnan alaisuudessa. Näiden pysyvien toimikuntien lisäksi on kertomusvuonna toiminut erityisjaostoja, joidenka työ on päättynyt niille annettujen tehtävien tultua suoritetuksi.

17. 5. liittotoimikunta asetti 5-jäsenisen toimikunnan valmistelemaan poliittista kampanjaa. Sen alaisuudessa on työskennellyt myös työryhmä, johon kuuluivat Risto Sankiaho, Yrjö-Paavo Häyrynen, Klaus Mäkelä, Touko Markkanen ja Martti Pöysälä. Tämä ryhmä valmisti Nuori Linja-kampanjaa, jonka tuloksia ei kertomusvuonna vielä ollut käytettävissä.

Toimistovaliokunta, johon ovat kuuluneet liiton toimistossa työskentelevät työntekijät, kokoontui kokouksiinsa tarpeen vaatiessa.

Liiton sihteerinä on kertomusvuonna toiminut Martti Pöysälä, järjestösihteerinä Alpo Halinen, järjestöohjaajina Pekka Ovaska 10. 10. alkaen, Seppo Puhakka 16. 10. alkaen, Martti Siitonen Oulun ja Lapin läänien alueella 30. 9. asti ja 6. 10. lähtien Lasse Lappinen. Liiton toimistonhoitajan tehtävät on hoitanut Marita Tapaninen ja toimistoapulaisena Raija Tiihonen koko vuoden, Ritva Lahtinen 15. 9.—30. 11. välisen ajan sekä Pirkko Suominen 1. 12. lähtien.

Liiton piirijärjestöjen ohjaajina ovat kertomusvuonna toimineet seuraavat henkilöt:

- Etelä-Saimaan ja Kymenlaakson piireissä Tenho Tuomainen 30. 9. asti.
- Joensuun piirissä Eila Hirvonen 15. 9. lähtien.
- Mikkelin piirissä Toivo Stenberg koko vuoden.
- Varsinais-Suomen piirissä Antero Siöman koko vuoden.

VI. LIITON TOIMISTO JA KIRJEENVAIHTO

Liiton toimisto on sijainnut koko kertomusvuoden ajan Helsingin Työväentalossa, Paasivuorenkatu 5 H 15, missä sillä on ollut käytössään neljä huonetta.

Liiton toimistosta on vuoden aikana postitettu yhteensä 12143 erilaista lähe-

tystä ja vastaanottanut 2013 lähetystä.

VII. SUHTEET MUIHIN JÄRJESTÖIHIN

Liiton yhteistoiminta kansanvaltaisen työväenliikkeen piirissä toimiviin järjestöihin on ollut hyvää ja tuloksellista. Nuorison puoluejäsenyys perusjärjestöjen alle 21-vuotiaiden SNK-laisten osalta on toteutunut varsin pitkälle ja tuonut nuorisoliik-
keemme edustusta tuntuvasti puolueen piiri- ja kunnallisjärjestöjen kokouksiin ja elimiin. Nuorisojäsenyyden vaikutus tuli esiin mm. eduskuntavaalien ja puolueko-
kouksen yhteydessä. Liiton toimisto on ollut kiinteässä yhteistyössä puoluetoimiston
kanssa. Yhteistoiminnasta eduskuntavaalien alla on mainittu kertomuksen asian-
omaisessa kohdassa.

SNKn edustaja on tavalliseen tapaan osallistunut puolueen päättävien elinten
kokouksiin. Koulutustoiminnan alalla harjoitetusta yhteistoiminnasta on mainittava
liiton osuus piireittäin pidetyillä yhteiskuntatiedon päivillä, joita kertomusvuoden
aikana on ehditty järjestää kuudessa piirissä.

Yhteydet Nuorten Kotkain Keskusliittoon ovat edelleen olleet kiinteät ja yhteis-
toiminnan muodot vakiintuneita. SNKn edustajina NKKn Tampereella pidetyssä
edustajakokouksissa olivat liiton puheenjohtaja ja sihteeri.

SNK kuuluu Työväen Sivistysliiton suurimpiin opintokerhojärjestöihin ja jo sen-
kin vuoksi yhteistyö on käynyt yhä laajemmaksi ja monitahoisemmaksi. TSL on ollut
mukana useiden maakunnallisten koulutustilaisuuksiemme toteuttamisessa. Merkit-
tävin yhteistyön saavutus kertomusvuonna lienee erityisesti SNKn kerhoja varten
laaditun kirjekurssin "Toimiva nuoriso-SNK" valmistuminen syksyllä. Liiton aloit-
teesta pidetyn kansanvaltaisen työväenliikkeen nuorisotoimitsijain seminaarin TSL
järjesti Työväen Akatemiassa keväällä. TSLn edustajistossa ovat liiton edustajina
Matti Pöysälä ja Matti Laine sekä liittotoimikunnan jäsenenä Aulis Leppänen.

Yhteistoiminta ammattiyhdistysliikkeen kanssa on käytännössä keskittynyt SAJn
ja SNKn koulutustilaisuuksien luennoitsijainvaihtoon sekä yhteyksiin liiton osastojen
ja SAJn paikallisten nuorisosaostojen välillä. SAJn nuorisosaoston työskentelyyn on
liiton edustaja edelleen osallistunut. Liitto on seurannut ammattiyhdistysliikkeen
eheyttämispyrkimysten kehittymistä.

Sosialidemokraattiseen Raittiusliittoon, Kuntoliikunnan Keskusliittoon, Työväen
Urheiluseurojen Keskusliittoon ja edistysmieliseen osuuskauppaliikkeeseen on pidet-
ty säännöllisiä yhteyksiä ja näiden kanssa on useissa kysymyksissä harjoitettu kiin-
teätä yhteistoimintaa käytännön kysymyksissä.

Liitolla on ollut kiinteät yhteydet Sosialidemokraattisen Opiskelijanuorison Kes-
kusliittoon ja sen edustajiin. Yhteistyötä ei kenties ole riittävästi ja sen kehittä-
miseen ja laajentamiseen tulee jatkuvasti pyrkiä. Tähän ovat tähänneet myös asiaa
koskeneet liittoneuvoston ja liittotoimikunnan päätökset sekä SNKn ja SONKn edus-
tajien väliset keskustelut ja neuvottelut.

Työväenliikkeen sisällä tapahtuvasta yhteistoiminnasta on paikallaan mainita
myös vakiintuneet yhteydet työväenliikkeen oppilaitoksiin, erityisesti Työväen Aka-
temiaan ja Väinö Voionmaan Opistoon. Uudeksi yhteistyökumppaniksi on vuoden
aikana tullut Suomi—Neuvostoliitto-Seura, jonka jäseneksi SNK liittyi marraskuussa.

Edellisten lisäksi liitto on kuulunut jäsenenä Kansalaisjärjestöjen Raittiustoimin-
nan Keskusliittoon, Pohjola-Norden yhdistykseen, Työväen Matkailuliittoon ja Väinö
Tannerin Säätiöön. Marraskuussa liittotoimikunta teki päätöksen liittymisestä Suomen
YK-liittoon.

Etelä-Afrikka toimikunnan hallituksessa liittoa edustaa Lauri Sivonen. SNK
osallistui toimikunnan marraskuussa toimeenpaneman antiapartheid viikon viettoon
ja mm. järjesti viikon aikana Helsingissä rotuerottelua käsitelleen keskustelutilai-
suuden.

VIII. PIIRIJÄRJESTÖT JA JÄSENISTÖ

1. Piirijärjestöjen edustajakokoukset

Seuraavasta ilmenee liiton piirijärjestöjen piirikokousten aika, paikka ja kokouk-
sessa läsnäollut liiton edustaja:

Piirijärjestö	Paikka ja aika	Liiton edustaja
Etelä-Saimaa	Simpele 13. 3.	Lauri Sivonen
Helsinki	Helsinki 6. 2.	Martti Pöysälä
Hämeenlinna	Hämeenlinna 13. 3.	Martti Kallio
Joensuu	Joensuu 13. 2.	Alpo Halinen
Keski-Suomi	Jyväskylä 27. 3.	Matti Laine
Kuopio	Kuopio 20. 2.	Keijo Suksi
Kymenlaakso	Inkeroinen 26—27. 2.	Lauri Sivonen
Lappi	Kemi 3. 4.	Lauri Sivonen
Mikkeli	Heinola 6. 3.	Martti Pöysälä
Oulu	Martinniemi 12—13. 3.	Alpo Halinen
Pori	Pori 26.-27. 3.	Väinö Vilponiemi
		Lauri Sivonen
Tampere	Tampere 3. 4.	Keijo Näsi
Uusimaa	Lohja 27. 2.	Lauri Sivonen
Varsinais-Suomi	Naantali 27. 3.	Martti Pöysälä
(ylim.piirikokous)	Turku 19. 1.	Lauri Sivonen
Vaasa	Pietarsaari 6. 3.	Keijo Näsi
CK	Porvoo 26—27. 3.	
Vaasan ylim. piirikokous	Seinäjoki 17. 4.	Lauri Sivonen

2. Piirijärjestöjen toimihenkilöt

Piirijärjestö	Puheenjohtaja	Sihteeri
Etelä-Saimaa	Hannu Repka	Aimo Hautala
Helsinki	Raimo Oksanen	Ritva Penttonen
Hämeenlinna	Voitto Penttinen	Terttu Tuomi
Joensuu	Uki Voutilainen	Heikki Hovatoft
Keski-Suomi	Pentti Mäkinen	Aino Roos
Kuopio	Heikki Tarvainen	Ritva Hyvärinen
Kymenlaakso]	Kalevi Pärnänen	Vesa Sorsa
Lappi	Pauli Kinnunen	Veijo Kallio
Mikkeli	Antti Leskinen '	Maila Leskinen
Oulu	Eero Niemelin I	Ville Huotarinen
Pori	Simo Järvinen I	Marja-Liisa Havu
Tampere	Antti A. Halme	Antero Toivonen
Uusimaa	Riitta-Liisa Vepsä	Pentti Torn
Vaasa	Aarre Kari	Kerttu Jouppi
Varsinais-Suomi	Pentti Lahti	Ritva Grönlund
CK	Olle Lindberg	Hannu Laakso

3. Piirijärjestöjen neuvottelukokoukset

Yhteistoiminnassa liiton ja piirijärjestöjen piiritoimikuntien kanssa järjestettiin toimintavuoden aikana piirien perusjärjestöjen edustajille sekä kevät- että syysneuvottelukokouksia. Kevätneuvottelupäivillä käsiteltiin kunnallista nuorisotyötä ja SNKn perusjärjestöjen poliittisia tehtäviä sekä järjestötoimintaa ja suoritettiin informaatiota kesän tapahtumista. Päiville kutsuttiin nuorisotyölautakuntien sos.-dem. jäsenet. Syysneuvottelupäivillä käsiteltiin SNKn poliittista roolia, perusjärjestöjen käytännöllisiä tehtäviä, erikoisesti opintokerho- ja harrastustoimintaa sekä informoitiin taas tulevasta toiminnasta.

Alla luettelo järjestetyistä kokouksista.

Piirijärjestö	Paikka ja aika	Liiton edustaja
Etelä-Saimaa	Lappeenranta 22. 5.	Lauri Sivonen
Hämeenlinna	Napiala 14.--15. 5.	Martti Pöysälä
Uusimaa	Osk.koulu 21.--22. 5.	Martti Pöysälä
Keski-Suomi	Vaajakoski 14.--15. 5.	Matti Laine
Vaasa	Seinäjoki ¹ 14.--15. 5.	Lauri Sivonen
Varsinais-Suomi	Turku 14.--15. 5.	Martti Kallio
Mikkeli	Mikkeli 18.--19. 5.	Jaakko Kuusela
Pori	Pori • 18.--19. 5.	Matti Laine
Helsinki	Helsinki 17. 5.	Lauri Sivonen
Etelä-Saimaa	Imatra 10.--11. 8	Alpo Halinen
Kymenlaakso	Luumäki 8 - 4. 8	Matti Laine
Helsinki	Helsinki 16. 8	Lauri Sivonen
Lappi (pol.kurssi)	Kemi 17.--18. 8	Martti Pöysälä
Hämeenlinna	Tammela 17.--18. 8	Matti Laine
Keski-Suomi	Äänekoski 17.--18. 9.	Lauri Sivonen
Mikkeli (pol.kurssi)	Pieksämäki 10.--11. 8	Vilponiemi, Pöysälä, Sivonen
Vaasa	Seinäjoki 24.--25. 8	Matti Laine
Mikkeli	Aholampi 1 - 2. 10.	Tenho Tuomainen
Joensuu	Joensuu 1.-- 2. 10.	Martti Pöysälä
Oulu (pol.kurssi)	Haukipudas 1.-- 2. 10.	Lauri Sivonen
Varsinais-Suomi	Loimaa 1—2. 10.	Matti Laine
Tampere	Aitolahti 2 8 10.	Matti Laine

4. Piirijärjestöjen kulttuurikilpailut

Seuraavat piirijärjestöt, järjestivät kulttuurikilpailunsa piirikokouksen yhteydessä: Mikkeli, Oulu, **Pori**.

Eri tilaisuuksina järjestivät kulttuurikilpailunsa

Piirijärjestö	Paikka ja aika	Liiton edustaja
Hämeenlinna	Napiala 2.-3. 4.	Niilo Virkkunen
Keski-Suomi	Säynätsalo 2.-3. 4.	
Etelä-Saimaa	Joutseno 27. 3.	Lauri Sivonen
Tampere	Lempäälä 19. 5.	Alpo Halinen
Uusimaa	Karjaa 29. 10.	Alpo Halinen

Edellisten lisäksi järjesti Mikkelin piiri Näyttämöpäivät Kallislahdessa 29.—30. 1. joissa kilpailtiin näytelmien ja pirteiden puolituntisten sarjoissa.

Kilpailuissa nähtiin yhteensä 187 esitystä, joista ryhmäesityksiä 61, yksinesityksiä 81 ja harrastekilpailuun osallistuneita 35.

5. Perusjärjestöt ja jäsenistö

Kertomusvuoden päättyessä kuului liittoon 372 jäsenjärjestöä. Piireittäin jakautuivat perusjärjestöjen lukumäärät seuraavasti: Etelä-Saimaa 9, Helsinki 36, Hämeenlinna 30, Joensuu 19, Keski-Suomi 26, Kuopio 11, Kymenlaakso 26, Mikkeli 28, Lappi 17, Oulu 25, Pori 36, Tampere 31, Varsinais-Suomi 27, Vaasa 11, Uusimaa 29 ja CK 11.

IX. KURSSI- JA KOULUTUSTOIMINTA

1. Liiton järjestämät kurssit

Liitto järjesti kertomusvuoden aikana kolme kurssia, joihin osanottajat valittiin hakemusten perusteella.

Järjestöohjaajakurssi

järjestettiin KTVn kurssikeskuksessa Karjaalla huhtikuun 24.—30. päivinä. Kurssille osallistui 23 perusjärjestön jäsentä edustaen 9 piirijärjestöä. Kurssin ohjaajina toimivat Matti J. Laine, Alpo Halinen ja Pertti Hyvönen. Vieraillevina luennoitsijoina toimivat Väinö Vilponiemi, Sakari Kiuru, Ari Kekkinen, Ilpo Rossi, Martti Pöysälä ja Lauri Sivonen.

Kurssiopetuksessa kiinnitettiin päähuomio toimihenkilökoulutukseen sekä toimintaperiaatteiden ja poliittisten ohjelmien selvittelyyn.

Koulutustoiminnan kurssi

Järjestettiin Väinö Voionmaan Opistossa elokuun 22.—27. päivinä. Kurssille osallistui pääasiassa oppikoulujen V—VIII luokilla opiskelevia koululaisia 11 edustaen 8 perusjärjestöä ja 5 piirijärjestöä.

Kurssin ohjaajana toimi Matti J. Laine. Vierailevina luennoitsijoina olivat Olavi Hurri, Risto Volanen, Jaakko Kuusela, Martti Pöysälä, Alpo Halinen ja Lauri Sivonen. Samaan aikaan Voionmaan Opistolla järjestettyä historianopettajien seminaaria pääsivät koululaiskurssilaiset myös seuraamaan, sekä osallistumaan keskusteluun. Koululaistoiminnan organisointiin liittyvien kysymysten lisäksi kiinnitettiin kurssiopetuksessa huomiota "70—80"-ohjelman selvittelyyn, talouspolitiikkaan, sosialismin historiaan, kansainväliseen politiikkaan, Teiniliittoon, kansainvälisiin suhteisiin jne. sekä luentojen että ryhmätöiden avulla.

Ohjelmaohjaajakurssi

Järjestettiin Sos.-dem. Raittiusliiton Uittokodissa Tervalamella lokakuun 10.—15. päivinä. Kurssille osallistui 17 perusjärjestöjen jäsentä edustaen 12 perusjärjestöä ja 7 piirijärjestöä.

Kurssin ohjaajana toimi Alpo Halinen. Luennoitsijoina tai ohjaajina kurssilla vieraili Rauha Hirvisaari, Ritva Penttonen, Marja-Leena Oksanen, Pauli Värtinen, Niilo Johansson, Martti Pöysälä, Matti J. Laine ja Lauri Sivonen.

Ohjelmassa oli mm. SNKn ohjelmatoiminnan tehtävät, juhlakulttuuri, rapsodia, kansantanssi ja moderni tanssi, puhetekniikka ja lausunta sekä harjoituksia näistä. Liiton toimitsijat selvittivät liiton toimintaa, organisaatiota, historiaa ja tulevaa toimintaa.

2. Pohjoismainen kurssi

Pohjoismaisen kurssin järjestämisvuorossa oli kertomusvuonna Norjan veljesjärjestö AUF. Kurssi järjestettiin Sormarkassa, helmikuun 13.—19. päivinä. Liittomme lähetti kurssille 7 osanottajaa matkanjohtajana Jorma Samuelsson.

3. Piiri- ja perusjärjestöjen kurssit

Piirijärjestöjen kurssitoiminta on kertomusvuoden aikana ollut epätasaista, mutta joissakin piirijärjestöissä on järjestetty useita kursseja.

Myös alueittain tapahtuvaa kurssitoimintaa on ollut. Osan kursseistaan ovat piirijärjestöt järjestäneet liitosta lähetettyjen kurssiohjelmien mukaisesti.

Perusjärjestöissä on myös järjestetty kurssitoimintaa ollut, mutta niistä ei lähempiä tietoja ole käytettävissä.

4. Toimitsijoiden neuvottelukokoukset

Liiton toimitsijoiden neuvottelukokous vaalityön merkeissä pidettiin 7.—8. päivinä tammikuuta Helsingissä.

Keurusselän lomahotellissa Keuruulla liitto järjesti neuvottelupäivät piirijärjestöjen puheenjohtajille ja toimitsijoille lokakuun 15.—16. päivinä. Toimitsijoiden koulutus- ja neuvottelupäivät jatkuivat samassa paikassa 19. päivään asti. Mukana olivat myös NKKn toimitsijat. Puheenjohtajien päivillä alustivat keskustelukysymyksiä Väinö Vilponiemi, Martti Pöysälä, Matti J. Laine, Alpo Halinen ja Lauri Sivonen.

5. Muu koulutus- ja neuvottelutoiminta

Helsingin, Kymenlaakson, Etelä-Saimaan ja Uudenmaan piirijärjestöjen toimesta järjestettiin tammikuun 5.—6. päivinä neuvottelutilaisuus Pajulahden Urheiluopistolla. Päiville osallistui 44 osanottajaa eri piirijärjestöistä pääasiassa piiritoimikuntien jäseniä. Puolueen puheenjohtaja Rafael Paasio esitti poliittisen tilannekatsauksen ja Martti Pöysälä nuorisopoliittisen. Lisäksi käsiteltiin SNKn tehtäviä ja tulevaa toimintaa.

Työväen Sivistysliitto järjesti kansanvaltaisen työväenliikkeen nuorisotyötä tekevien järjestöjen toimitsijoille seminaarin Työväen Akatemiassa Kauniaisissa toukokuun 5.—9. päivinä. Seminaarissa käsiteltiin poliittisia ideologioita, puolueolomme historiaa, nuorisotyön sosiologiaa ja tekniikkaa, kunnallista nuorisotyötä sekä työväenjärjestöjen yhteistoimintaa nuorisokysymyksissä.

Liiton toimitsijat ovat osallistuneet myös Sos.-dem. Puolueen järjestämiin toimitsijoiden neuvottelupäiviin.

X. LEIRI- JA RETKEILYTOIMINTA

1. Liiton retkeilypäivät

Liiton VIII retkeilypäivät ja urheilumestaruuskilpailut järjestettiin kertomusvuonna Oulussa elokuun 20.—21. päivinä. Samassa yhteydessä vietettiin myös "Pohjolan sosialidemokratian juhlaa". Retkeilypäiville osallistui kaikkiaan noin tuhat SNK-laista. Päivien pääjuhlassa puhuivat mm. Rafael Paasio, Väinö Vilponiemi, Antero Väyrynen.

Lauantaina oli avajaisjuhla Madetojansalissa, joka oli samalla Oulun Sos.-dem. Ty:n 80-vuotisjuhla ja Oulun Sos.-dem. Piirin 60-vuotisjuhla.

SNKn mestaruuskilpailuiden tulokset muodostuivat seuraaviksi:

3-ottelu pojat

1. Pentti Mäkilä, Eura	]'*>'
2. Matti Ahde, Oulu	
3. Uolevi Andersson, Perniö	ijib
4. Antti Laine, Kiukainen	147°
5. Raimo Koivula, Joensuu	1*jj
6. Niilo Mutanen, Joensuu	
7. Erkki Leskinen, Kallistahti	„g
8. Eino Karvinen, Lahdenkylä	8 9 9
9. Jorma Sinkkonen, Eteläinen	5 1 0

3-ottelu tytöt

1. Raili Kurki, Turenki	1 " TM
2. Anita Lintunen, Turenki	1761
3. Eeva Saarinen, Kiukainen	
4. Pirkko Korttesmaa, Alavus	8 5 9

Piirijärjestöjen välinen ruotsalaisviesti

2. Vaasa	tll' %
3. Hämeenlinna	!! E
4. Oulu	2.30,5
5. Hämeenlinna II	«S.00.i

100 m vapaauinti pojat

1. Antero Sjöman, Turun Urheiluväen	»An
2. Markku Virtanen, Turenki	1.24,0

Viestiuinti 4X25 m

1. Lahden Sos.-dem. Nuoriso-osasto	1.19,2

Pöytätennis pojat

1. Jorma Musakka, Kuopio
2. Timo Tuomi, Turenki
3. Matti Ahde, Oulu
4. Reino Kulma-aho, Lahdenkylä

Pöytätennis tytöt

1. Ritva Hyvärinen, Kuopio
2. Marja-Leena Kari, Alavus

Sekanellinpeli

1. Ritva Hyvärinen — Jorma Musakka, Kuopio

Lentopallo tytöt

1. Iittalan osasto
2. Kuopion osasto

Lentopallo pojat

1. Tainionkoski
2. Eura

Lisäksi pelasivat Kuopio, **Turun Sos.-dem. Killan** nuoret. Kulosaari, Savonlinna, Lahdenkylä ja Joensuu.

XI SNK:n III NAYTELMAPÄIVÄT

järjestettiin Valkeakoskella 16.—17. 4. Kilpailu käytiin A- ja B-sarjoissa, joihin kumpaankin kukin piirijärjestö oli oikeutettu lähettämään edustajanäytelmän. Kilpailussa nähtiin 11 esitystä, joista 4 kilpaili B-sarjassa.

Kilpailun arvostelulautakunnan muodostivat: A-sarjassa Eugen Terttula, Kaarina

Lampinen ja Kaisa Salonen. B-sarjassa Pentti Lähde, Hellin Auvinen-Salmi ja Anni Vallanti.

A-sarja

Tulokset muodostuivat seuraavanlaisiksi:

1. Valkeakosken Sos.-dem. Nuorisoyhdistys ry
"Tiet", kirj. Jouni Apajalahti, ohj. Hellin Auvinen-Saimi 9 pist.
2. Mäntän Sos.-dem. Nuoriso-osasto ry
"Puumaalaus", kirj. Ingmar Bergman, ohj. Hannu Jyrkänne 8,8 pist.
3. Savonlinnan Sos.-dem. Nuoriso-osasto ry
"Avomerellä", kirj. Slawomir Mrozek, ohj. Pauli Värtinen 8,4 pist.
4. Haminan Sos.-dem. Nuoriso-osasto ry
"Kolmas tie", kirj. Tauno Sjöstedt, ohj. Juhani Tilli
5. Kuopion Sos.-dem. Nuoriso-osasto ry
"Ovien ulkopuolella", kirj. Wolfgang Borchert, ohj. Aarne Pentikäinen
6. Kuusamon Sos.-dem. Nuorisokerho ry
"Kolme sulhaspoikaa", kirj. Arvo Airamo, ohj. Kalle Karvonen
7. Säynätsalon Sos.-dem. Nuoriso-osasto ry
"Sukkasillaan", kirj. A. Airamo, ohj. Topi Saloranta

B-sarja

1. Vähärauman Sos.-dem. Nuoriso-osasto
"Ruoho", kirj. Walentin Chorell, ohj. Jouko Järvensivu 7 pist.
2. Korvenkylän Sos.-dem. Nuoriso-osasto
"Punainen Ducati", kirj. Tapani Jylhä, ohj. Jyrki Matra 6,5 pist.
3. Napialan Sos.-dem. Nuoriso-osasto ry
"Kahdeksan sankaria", kirj. Edward Ficher, ohj. Keijo Dahlman 5,5 pist.
4. Vaajakosken SNK Nuoret
"Riidellään kerrankin", kirj. Hilka Hiumu-Honkakangas, ohj. Liisa Laukkanen

Osasuoritukset

A-sarja pojat

1. Markku Savolainen (Paholaisen osa näytelmässä "Tiet") 9,6
2. Pauli Värtinen (Pienikokoisen osa näytelmässä "Avomerellä") 8,8
3. Juhani Tilli (Erkin osa näytelmässä "Kolmas tie") 8,4

A-sarja tytöt

1. Hellevi Käpyaho (Liisa Kummun osa näytelmässä "Tiet") 8,8
2. Eeva-Liisa Paski (Karinin osa näytelmässä "Puumaalaus") 8,6
3. Tuula Nieminen (Tytön osa näytelmässä "Ovien ulkopuolella") 8,0

B-sarja pojat

1. Juhani Monto (Joken osa näytelmässä "Punainen Ducati") 8,0
2. Veikko Grönroos (Simon osa näytelmässä "Ruoho") 7,5
3. Pentti Lepistö (I näyttämömiehen osa näytelmässä "Ruoho") 7,0

B-sarja tytöt

1. Mirja Hukkanen (Pirren osa näytelmässä "Punainen Ducati") 8,0
2. Eira Pennanen (Judithin osa näytelmässä "Ruoho") 7,0
3. Liisa Laukkanen (Liisin osa näytelmässä "Riidellään kerrankin") 6,0

Valtakunnalliset Nuorison taidepäivät

Valtion Nuorisotyölautakunta järjesti Nuorison taidepäivät Kuopiossa 23.—24. 4. Kilpailulajeina olivat näytelmät, puhekuorot, puhe, lausunta ja selostus. Kolme viimeistä lajia oli jaettu kahteen ikäsarjaan: 16—19 v. ja 20—29 v.

SNKn edustus oli seuraava: Näytelmät Valkeakosken Sos.-dem. Nuorisoyhdistys. Puhe- ja selostuskilpailu sarja 20—29 v. Matti Piipari Karhulan Sos.-dem. Nuoriso-osasto. Lausunta sarja 20—29 v. Hellevi Käpyaho Valkeakosken Sos.-dem. Nuorisoyhdistys.

Kaikkien valtakunnallisten nuorisojärjestöjen lisäksi oli kaikilla läänien nuorisotyölautakunnilla oikeus lähettää edustajansa kilpailuun. Läänien edustajina esiintyi lukuisa määrä SNKn kilpailuryhmiä.

Tulokset muodostuivat SNKlaisten kohdalta seuraaviksi:

1. Selostuskilpailu sarja 20—29 v.
2. Matti Piipari Karhula

2. Joukko »lausunta
5. Mäntän Sos.-dem. Nuoriso-osasto (Hämeen läänin edustajana)
6. Salonlinnan Sos.-dem. Nuoriso-osasto (Mikkelin läänin edustajana)
3. Näytelmäkilpailut
2. Valkeakosken Sos.-dem. Nuorisoyhdistys

Kotimaiset näytelmät

Henkilökohtaiset sijoitukset

Pääosat

3. Mauno Käpyaho Valkeakoski

Sivuosat

1. Hellevi Käpyaho Valkeakoski

Käännösnäytelmät

Henkilökohtaiset sijoitukset

Pääosat

3. Pauli Jokijärvi Mänttä

XII VALISTUSTOIMINTA

Kuten aikaisempinakin vuosina on yhteyttä liiton jäsenistöön pidetty tiedotus-kirjein sekä t-lehtien ja Nuorin Siivin-lehden välityksellä. Myös porvarillisissa leh-dissä sekä radiossa ja televisiossa on ollut sosialidemokraattista nuorisotoimintaa esittelevää aineistoa. Liitosta lähetetty tiedotusmateriaali on aikaisempaan vuoteen lisääntynyt.

Jäsenjärjestöille lähetetystä materiaalista muodosti kertomuskauden aikana huo-mattavan osan toimintaan välittömästi liittyvä aineisto. Tämän lisäksi lähetettiin alustusmateriaalia, joka koski osin poliittisia kysymyksiä osaksi muita aiheita. Perus-järjestöt saivat vastaanottaa toimintaa edesauttavaa, neuvovaa aineistoa "toiminta-vihjeiden" muodossa.

T-lehdissä julkaistiin kertomuskauden aikana runsaasti SNKta ja sen toiminta-tapahtumia koskevaa materiaalia. Myös nuorison asialle laajemmaltikin osoitettiin suurta huomiota.

Liiton äänenkannattaja Nuorin Siivin ilmestyi kahdeksan kertaa maksaen vuosi-kerralta kuusi markkaa. Sisältönsä suhteen lehti muuttui jonkin verran. Sitä on pyritty kehittämään lukijoiden toivomusten suuntaan aikaisempien päätösten mukai-sesti, joskin avustajien ja varojen puute on asettanut tälle rajoituksensa. Päätoimit-tajana on toiminut Martti Pöysälä ja toimitussihteerinä Lauri Sivonen. Kertomus-vuoden aikana on ollut kaksi liittotoimikunnan nimeämää toimitusneuvostoa, joista kumpikin on vastannut neljän numeron ideoinnista. Ensimmäiseen toimitusneuvos-toon kuuluvat: Väinö Vilponiemi, Aulis Leppänen, Teppo Jaili, Pulmu Manninen, Olli Ojala, Raimo Oksanen, Ritva Penttonen, Riitta Ahonen, Niilo Johansson, Asko Sep-pänen, Pertti Hynynen, Esa Juurola sekä Martti Pöysälä ja Lauri Sivonen. Toiseen toimitusneuvostoon kuuluivat: Väinö Vilponiemi, Keijo Näsi, Teppo Jalli, Pasi Mar-kekin, Olli Ojala, Raimo Oksanen, Ritva Penttonen, Riitta Ahonen, Niilo Johansson, Asko Seppänen, Anssi Heinänen, Esa Juurola sekä Martti Pöysälä ja Lauri Sivonen. Lehden taitosta on vastannut Hellevi Taleva.

Edelleen keskeisen sijan valistustoimintamme sisällöstä muodostivat 70—80 ohjelma, kunnallispoliittinen tavoiteohjelma sekä erikoisesti SNKn poliittinen rool. joita kaikkia on sisällytetty kurssi- ja koulutus-toimintaohjelmiin.

Järjestöille postitettiin kertomusvuonna alustusmateriaalia ajankohtaisista poliit-tisista kysymyksistä kuukauden alustus-nimisenä. Nuori Linja-kampanjaan liittyvänä materiaalina toimitettiin keskustelulehtisarja.

Kertomusvuoden syksyllä valmistui SNKn kirjekurssi "Toimiva nuoriso SNK", jota opintokerhot tilasivat jonkin verran jo kertomusvuoden puolella. Opintokerho-toimintaa kohtaan tunnettava kiinnostus SNKn perusjärjestöissä on kertomusvuoden aikana noussut tuntuvasti.

Liiton toimistossa työskentelevät toimitsijat suorittivat kertomusvuoden aikana erilaisia valistusmatkoja jäsenjärjestöjen kursseille, neuvottelukokouksiin, keskustelu-tilaisuuksiin jne. seuraavasti: Martti Pöysälä 95, Alpo Halinen 141, Matti Laine 113, Lauri Sivonen 115, Marita Tapaninen 10, Pekka Ovaska 14, Seppo Puhakka 22.

XIII VAALITYÖ

Eduskuntavaalien ajankohta siirtyi lainmuutoksen vuoksi odotettua aikaisemmaksi. Vaalit toimitettiin maaliskuun 20—21 päivinä, ja niitä edeltänyt vaalikampania oli poliittisellisen vilkka. Yleinen mielenkanto kohdistui koskevasti sosiaalidemokratian menestymiseen, sillä useat vuoden 1925 aikana suoritetut erilliset kansalliskysymykset osoittivat SDP:n kannatuksen nousseen erittäin voimakkaasti.

Vaalityöksen valmistautuminen oli sekä SDP:n että SNKn piirissä aloitettu varsin perusteellisesti jo varhain, mutta vaalien ajankohdan siirtäminen aiheutti myös runsaasti muokkauksia vaaleuhyön suunnitelmiin.

SNKn lausua puoluksen vaalivalistustyössä pyrittiin suunnitelman mukaisesti kohdistamaan mahdollisimman voimakkaasti sekä omaan että SDP:n nuoremman jäsenkunnan keskeisimmään nuorisjärjestöön, Nuorisliittoon. Nuorille valitsijalle tarkoitettu vaalivalistusehto käsitti erillisen nuorisolehtisen, nuorisajulistuksen sekä kirjallista, jota peräjäjestöt saattoivat lisätä nuorisohdokkaisten mainonnassa käytettäväksi. SNKn järjesti puoluksen taloudellisella tuella 40 aluekursia nuorille vaalityön-työjälä, josta osallistui kursseille kaikkiaan noin 700. Kurssilla selvitettiin vaalien poliittista taustaa, nuorten henkilöiden äänestyskäyttäytymistä sekä nuorin valittu-kohtien kohdistuvan henkilökohtaisen vaalityön organisoimista ja tekniikkaa. Vaali-työväkseen luonnollisesti kuului myös rungon SNKn vaalityöorganisaatiossa, jonka kautta nuorisajäseniäkin kohdistettu materiaali jaettiin. Paikallain suoritettiin varsin hyvin tarkoitettua ja tehokasta henkilökohtaista vaalivalistustyötä. Muusta SNKn vaalityöstä merkittävään juhlatoimintaan ja ohjelma-apu, jota varten liitto toimitti eriy-tyisiä vaalivalistusta aineistoja.

Useat piirit nimesivät vaalien alla oman nuorisohdokkaansa. Näiden lisäksi esitettiin ehdokkaista useita muita SNKn piirissä aktiivisesti toimivia puolustoveroja. Puolustoveroista ehdokkaat olivat vaalipiireittäin

Uudenmaan vaalipiiri Riitta-Liisa Vopsä

Kymen vaalipiiri Kalevi Pärnänen ja Aimo Hautala

Turun liitto, vaalipiiri Reino Örelin ja Pentti Pääsio

Tuusulan piiri, vaalipiiri Väinö Viipuri

Hämeen liitto, vaalipiiri Voitto Penttinen

Hämeen liitto, vaalipiiri Antti A. Heine

Kuopion vaalipiiri Kalle Sulo

Pohjois-Karjalan vaalipiiri Uuno H. Vuolteen

Eduskuntaan tuli valituksi neljä nuorisohdokkaista. Kaikkiaan on valittujen sosia-
lismielinisten joukossa 11 SNKn jäsentä.

Sosiaalidemokratit, jotka esittivät oltseen selvitytyivät yllövoimaisiksi ja samalla
vaalien avulla voitajiksi menestyivät erityisen hyvin nuorten valitsijain keskuudes-
sa. Järjestöjen suoritusala tutkimuksissa ja analyysissa on todettu, että ensi-
kierroksella jäsenet Sos.-dem. puolueella n. 37 % ja kaikista alle 30-vuotiaista äänes-
täjistä n. 33 %.

XIV KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

1. IUSY

Maamme sosialidemokratisten nuorisajärjestöjen yhteistoimintaliitto, Sosialis-
taava Nuorisliiton Kansainvälinen Liitto (IUSY), jonka jäsenjärjestö SNK on, piti VIII
kongressiaan kesäkuun 2—5 päivinä Wienissä. Kokous, jota edelsi toimeenpano-
nen komitean istunto, oli suurin IUSY:n historiassa sekä osallistujamäärän että
käsitteltävien asioiden suhteen. SNKn edustajina osallistuivat kongressiin Väinö Vi-
ipuri, Matti Pöysä ja Lauri Sivonen. SONKn edustajana oli läsnä Pentti I.
Lundberg. IUSY:n presidentiksi valittiin sveitsiläinen Wilbert Perren, ja pääsihteeriksi
valittiin, josta Håkanerup. Yhteisk. toimiston (hallituksen) jäseniksi tuli Lauri
Sivonen.

Kongressi antoi uusia julkilausumia, joista huomattavimmat olivat Viet-
namin ja Indokiinan tilannetta käsittelevät kannanotot. Myös aserisunnan ja soti-
maiden vastustamisen sekä idän ja lännen välisen yhteyksien lisäämiseen kiinnitet-
tiin suurta huomiota. SNKn perusjärjestöjä on informoitu kongressin päätöksistä.

Liiton jäsenet ovat saaneet keräysvuoden aikana liiton julkaisu IUSY-
Survey, jota kohtaan tunnettu mielenkiinto on voimakkaasti lisääntynyt. SNK on
luovuttanut uuelle IUSY:n jäsenjärjestölle toimintaansa esittelevää aineistoa, ja useat

liitot ovat lähettäneet SNKlle toiminnastaan kertovaa materiaalia. Liiton toimisto on lisäksi ollut kirjeysteydessä eri maiden sos.-dem. nuorisojärjestöihin sekä lähettänyt pyynnöstä maamme ja sen työväenliikettä koskevia tietoja.

2. Pohjoismainen yhteistyö

SNKn edustajina Pohjolan Sosialidemokraattisen Nuorisoliiton (FNSU) liittotoimikunnassa ovat olleet Martti Pöysälä, joka toimii liiton puheenjohtajana sekä Arvo Salo ja Lauri Sivonen. Liittotoimikunta on pitänyt vuoden aikana kaksi kokousta kolmannen, tavanmukaisen syyskokouksen siirryttyä vuoden 1967 puolelle. Huhtikuun 24.—25. päivinä Tukholmassa pidetyssä kokouksessa käsiteltiin kesätoiminnan tapahtumia ja IUSYn kongressia. Liittotoimikunta antoi Vietnamin kriisiä koskevan julkilausuman, jossa vaaditaan USAn suorittamien pommitusten lopettamista, vieraiden joukkojen poistamista, rauhanneuvottelujen aloittamista siten, että sodan kaikki osapuolet ovat niissä edustettuina sekä pohjoismaiden hallitusten voimakkaita aloitteita kriisin selvittämiseksi rauhanomaisin keinoin. Niinikään vaadittiin, että pohjoismaat tunnustaisivat Vietnamin demokraattisen tasavallan ja loisivat yhteyksiä Kansalliseen vapautusrintamaan (FNL). Oslolla pohjoismaisen leirin aikana heinäkuussa pidetty kokous käsitteli käytännöllisiä yhteistoimintakysymyksiä ja antoi Espanjan sisällissodan 30-vuotismuistoon liittyvän julkilausuman.

Pohjoismaisen yhteistoiminnan tärkeimmäksi tapahtumaksi muodostui Norjassa Utöyassa pidetty pohjoismainen leiri, jolla oli kaikkiaan n. 500 osanottajaa. SNKn jäseniä oli leirillä lähes 100. Näistä noin puolet osallistui SNKn järjestämään yhteismatkaan. Leirin aikana pidettiin poliittiset ja ammattiyhdistysliikettä käsittelevät seminaarit. Suomalaisryhmä saavutti menestystä erityisesti ohjelmasuorituksillaan leirin lukuississa juhla- ja viihdetilaisuuksissa.

Pohjoismaisista veljesliitoista piti vuoden aikana liittokokouksensa ainoastaan Islannin SUJ. Sen kongressiin osallistui SNKn, IUSYn ja FNSUn edustajana Martti Pöysälä.

Pohjoismainen ohjaajakurssi pidettiin helmikuussa Norjassa. SNKoa edusti kurssilla 7-jäseninen osanottajaryhmä Jorma Samuelssonin toimiessa matkanjohtajana.

3. Muu kansainvälinen toiminta

Liitto on osallistunut aktiivisesti siihen kansainväliseen yhteistoimintaan, jota valtion nuorisotyölautakunta on johtanut. Liiton edustajat ovat osallistuneet mm. Suomen ja Neuvostoliiton nuorison ystävyyspäivän ja ystävyysviikon johdosta Neuvostoliittoon matkustaneisiin valtuuskuntiin.

Liiton jäsenet sekä piiri- ja perusjärjestöt ovat osallistuneet Suomen ja Neuvostoliiton nuorison yhteistoiminnan paikallisten tilaisuuksien valmisteluihin ja viettoon. SNKn piirit ovat järjestäneet myös turistimatkoja Neuvostoliittoon. Liiton suhteet Neuvostoliittoon ovat kehittyneet myönteisesti ja laajentuneet. Liittotoimikunta on tehnyt aloitteita yhä kiinteämmän yhteistyön aikaansaamiseksi.

Liittokokouspäätöksen mukaisesti on toimittu myös suhteiden solmimiseksi Jugoslavian Nuorison liittoon. Matti Laine osallistui SNKn edustajana kesäkuussa Jugoslaviassa vierailleeseen valtion nuorisotyölautakunnan valtuuskuntaan. Pohjoismaisen leirin aikana Norjassa tapasivat SNKn edustajat Jugoslavian Nuorison Liiton valtuuskunnan. Käydyissä neuvotteluissa sovittiin aloitettavan yhteistoiminnan linjoista. Molempien järjestöjen hallitukset käsitelivät neuvotteluissa päätetyt ehdotukset ja hyväksyivät ne yhteistyön perustaksi. SNKn liittotoimikunta on kutsunut vieraakseen jugoslavialaisen valtuuskunnan, joka saapuneen kesäkuussa.

Sosialidemokraattisen Nuorison Keskusliitto — Socialdemokratiska Ungdomens Centralförbund ry:n III varsinaisen liittokokouksen TYÖJÄRJESTYS

Avaus

1. Kokouksen laillisuuden toteaminen.
2. Päätetään edustajavaltuuksista.

3. Toimitetaan nimenhuuto sekä päätetään esitys-, puhe- ja läsnäolo-oikeuksista.
4. Valitaan kokousvirkillijät:
 - a) kolme puheenjohtajaa,
 - b) neljä sihteeriä ja
 - c) kaksi pöytäkirjan tarkistajaa.
5. Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen.
6. Kokouksen järjestyssäännön hyväksyminen.
7. Valitaan tarvittavat valiokunnat:
 - a) järjestävä valiokunta (kokouksen puheenjohtajat ja sihteerit),
 - b) äänestysvaliokunta (viisi jäsentä)
 - d) menettelytapavalioikunta (seitsemän jäsentä),
 - d) ohjelmavalioikunta (seitsemän jäsentä),
 - e) poliittinen valiokunta (seitsemän jäsentä),
 - f) järjestöasiain valiokunta (seitsemän jäsentä) ja
 - g) kansainvälisen asiain valiokunta (seitsemän jäsentä)
8. Käsitellään liiton toimintakertomukset vuosilta 1964, 1965, 1966.
9. Käsitellään liiton tilikertomukset vuosilta 1964, 1965, 1966 sekä niitä koskevat tilintarkastajain lausunnot.
10. Päätetään jäsenmaksun suuruudesta ja tilitystavasta (erillinen päätösehdotus).
11. Päätetään liittoneuvoston ja liittotoimikunnan jäsenten matkakustannusten korvaamisesta (erillinen päätösehdotus).
12. Toimitetaan liiton puheenjohtajan vaali.
13. Toimitetaan liittotoimikunnan jäsenten vaali.
14. Toimitetaan liittoneuvoston varsinaisten ja varajäsenten vaali.
15. Toimitetaan liiton tilintarkastajain vaali (kaksi varsinaista ja kaksi varalle).
16. Käsitellään liittotoimikunnan esitys vapaa-aikapoliittiseksi ohjelmaksi.
17. Käsitellään koulupoliittikkaa koskeva liittotoimikunnan esitys sekä esitykset 7, 9, 11, 13, 14, ja 29.
18. Käsitellään esitykset 8, 10, 12, 15, 16 ja 26.
19. Käsitellään vasemmiston yhteistyötä koskeva liittotoimikunnan esitys sekä esitykset 1—6, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24 ja 25.
20. Käsitellään liittotoimikunnan uiko- ja turvallisuuspolitiikkaa ja yhteistoimintaa kansainvälisellä tasolla koskevat esitykset sekä esitykset 17, 18, 27 ja 28.
21. Käsitellään valiokunnista palanneet asiat.
22. Päätetään pöytäkirjan painattamisesta. I
23. Kokouksen päättäminen.

LIITOKOKOUKSEN JÄRJESTYSSÄÄNTÖ

1. Kukin kokouspäivä aloitetaan nimenhuudolla. Edustajan, joka on saapunut nimenhuudon jälkeen, on ilmoitauduttava kokouksen sihteerille.
2. Puheenvuorot on pyydettyä kokouksen puheenjohtajalta kirjallisesti. Pyyntöä tulee ilmetä, mihin työjärjestyksen kohtaan ja mihin asiaan puheenvuoro on tarkoitettu.
3. Puheenjohtaja luovuttaa puheenvuorot pyyntöjärjestyksessä. Mahdolliset selitykset tai vastaukset on liittotoimikunnan edustaja oikeutettu tekemään puheenvuorojärjestyksestä riippumatta.
4. Puheenvuoron korkein kestoaika on 10 minuuttia. Kokouksessa on oikeus rajoittaa puheaika vieläkin lyhyemmäksi, samoin sillä on oikeus rajoittaa niiden lukumäärä. Aika- ja puherajoitus ei koske liittotoimikunnan edustajaa tai alustajaa, mikäli heille tehdään kysymyksiä tai pyydetään selitystä rajoituksen voimassaoloaikana käytetyissä puheenvuoroissa.
5. Kaikki puheenvuorot on käytettävä puhujakorokkeelta.
6. Puheenvuoroja luovuttaessaan on puheenjohtaja velvollinen mainitsemaan seuraavan puheenvuoron saajan nimen.
7. Puheenvuoron käyttäjän on varottava toistamasta jo esitettyjä ajatuksia ja pyrit-

- tävä sanomaan sanottavansa keskitetysti sekä pysymään käsiteltävässä asiassa. Puheenjohtajalla on oikeus ja velvollisuus keskeyttää puhuja, jos hän käsittelee muita asioita kuin sitä, joka parhaillaan on käsittelyn alaisena. Ennen keskeytystä puheenjohtajan on kehoitettava puhujaa siirtymään esillä olevaan asiaan.
8. Mahdolliset muutosehdotukset on jätettävä kirjallisina kokouksen puheenjohtajalle
 9. Äänestys suoritetaan edustajakorttia käyttämällä tai nimenhuudolla tai suljetuin lipuin.
 10. Vaalit suoritetaan suljetuin lipuin, ellei vaalia voida todeta yksimieliseksi.
 11. Äänen mennessä tasan ratkaisee äänestyksen puheenjohtajan kanta ja vaaleissa arpa.
 12. Äänestysoikeus on ainoastaan sellaisilla osastojen edustajilla, joiden valtuuden on liittokokous vahvistanut. Puhe- ja esitysoikeus on liittoneuvoston ja liittotoimikunnan jäsenillä, piirijärjestöjen edustajilla, liiton toimihenkilöillä ja äänenkannattajan edustajilla. Näiden lisäksi on kokouksalissa läsnäolo-oikeus kutsuvierailta ja eri jaostojen edustajilla. Näille voi kokous pyynnöstä antaa puheenvuoroja heidän alansa koskeissa kysymyksissä.
 13. Kokoussaliin pääsevät edustaja- tai kutsuvieraskortin saaneet henkilöt. Sikäli kuin tila sallii, voidaan myös kokoussalin takaosaan päästää Sosialidemokraattisen Nuorison Keskusliiton ja SDP:n jäseniä kokoukskansliasta jäsenkirjaa vastaan annettavilla pääsylipuilla.
 14. Asiallisuus, lyhytsanaisuus ja joustamiskyky ovat hyvän kokousihmisen tunnusmerkit. Me olemme hyviä kokousihmisiä.

1. ÄÄNIOIKEUTETUT LIITTOKOKOUSEDUSTAJAT

Socialdemokratiska Ungdomsklubbarnas Central-Kommltté: Karis—Billnäs Soc-dem. Ungdomsklubb rf. 1 Stig-Eric Wikström (Matti Vesterlund, Kristiina Kämpe, Kaarina Kämpe).

Etelä-Saimaan piirin Sos.-dem. Nuorisjärjestö r.y.: Imatran Sos.-dem. Nuorisosasto r.y. 1 Martti Kiljunen (Markku Jouhki), Korvenkylän Ty:n Nuorisosasto 1 Eila Pokkinen, Lappeenrannan Ty:n Nuorisosasto 1 Esko Pyysing (Sauli Vetteranta), Lauritsalan Sos.-dem. Nuorisosasto r.y. 1 Paavo Lipponen (Teuvo Kinnunen), Tainionkosken Sos.-dem. Nuoret r.y. 1 Hannu Repka (Olavi Kärkkäinen), Vuoksennikan Sos.-dem. Nuorisosasto r.y. 1 Mikko Puhakka (Reino Vesterinen).

Helsingin piirin Sos.-dem. Nuorisjärjestö r.y.: Akateeminen Sos.-dem. Yhdistys r.y. 2 Pentti Lumme, Pertti Hynynen (Seppo Väisänen, Rauno Matikainen), Eiran Sos.-dem. Nuoret r.y. 1 Hannu Ahonen (Reijo Ahonen), Helsingin Eteläinen Sos.-dem. Nuorisosasto r.y. 1 Teuvo Lahti (Irja Muikku), Helsingin Sos.-dem. Nuorisoyhdistys r.y. 1 Raimo Riekkinen (Kauko Niemi), Herttoniemen Sos.-dem. Nuoret r.y. 1 Voitto Nieminen (Juhani Helenius), Kulosaaren Sos.-dem. Nuoret r.y. 1 Leila Salo (Raimo Piippo), Munkkisaaren Sos.-dem. Nuoret r.y. 1 Pekka Timonen, Nuorten Talderymä 63 1 Aimo Taleva (Kari Aaltonen, Markku Kähkönen), Puotinharjun Sos.-dem. Nuorisosasto 1 Kyösti Helin (Ritva Ailio), Tapanilan Sos.-dem. Nuorisosasto r.y. 1 Ari Mäkinen (Esa Kaalikoski), Toukolan Sos.-dem. Nuoret r.y. 1 Raimo Oksanen (Matti Lehesniemi).

Hämeenlinnan piirin Sos.-dem. Nuorisjärjestö r.y.: Harvialan Sos.-dem. Nuorisosasto r.y. 1 Markku Kainulainen (Osmo Heinikari), Hämeenlinnan Ty:n Nuorisosasto 1 Voitto Penttinen (Timo Lehto), Iittalan Sos.-dem. Nuoret r.y. 1 Pertti Vainio (Esko Nummela), Lahden Sos.-dem. Nuorisosasto r.y. 1 Ari Vuorinen (Pertti Neenen), Launosten Sos.-dem. Työläisnuorisosasto r.y. 1 Lauri Untinen (Keijo Kollin), Riihimäen Ty:n Nuorisosasto 1 Jorma Samuelsson (Hannu Rajala), Toijalan Sos.-dem. Nuorisosasto r.y. 1 Aarne Kiuru (Jorma Nerama), Turengin Sos.-dem. Nuorisosasto r.y. 1 Seppo Helminen (Timo Tuomi), Valkeakosken Sos.-dem. Nuorisoyhdistys r.y. 1 Seppo Dahl (Mauno Käpyaho).

Joensuun piirin Sos.-dem. Nuorisjärjestö r.y.: Enon Sos.-dem. Nuoret r.y. 1 Jorma Leppänen, Joensuun Sos.-dem. Nuoret r.y. 1 Reijo Vaaranta (Jorma Kettu-

nen), Lieksan Sos.-dem. Nuoret r.y. 1 Aune Partanen (Pirjo Parviainen) Nurmeksen Sos.-dem. Työlaisnuorisosaasto r.y. 1 Pentti Kuittinen (Mauri Nevalainen).

Keski-Suomen piirin Sos.-dem. Nuorisjärjestö r.y.: Jyväskylän Ty:n Nuorisosaasto 1 Pentti Mäkinen (Timo Kuisma), Keijon Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Ritva Ahonen (Kyllikki Granö), Löytänän Ty:n Nuorisosaasto 1 Reino Kivelä (Matti Varis, Alpo Paananen), Suolahden Työn Nuoret r.y. 1 Viktor Kurvinen (Seppo Liimatainen), Säynätsalon Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Seppo Hirvilampi (Raimo Kokko), Vaajakosken Sos.-dem. Nuoret r.y. 1 Arvo Virenius (Reijo Sinisalo), Äänekosken Sos.-dem. Nuorisosaasto 1 Mtkko Hirvilampi (Jouko Pulli).

Kuopion piirin Sos.-dem. Nuorisjärjestö r.y.: Iisalmen Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Eino Kärkkäinen (Jorma Kervinen), Kuopion Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Olavi Vepsäläinen (Ritva Hyvärinen), Könönpellon Sos.-dem. Nuoret r.y. 1 Ensio Gustafson (Eelis Ropponen), Varpaisjärven Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Pertti Kröger (Risto Nuoranto).

Kymenlaakson Sosialidemokraattinen Nuorisopiiri r.y.: Haminan Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Matti Ripattila (Jukka Lehtonen), Inkeröisten Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Raimo Räästi (Pekka Siukkola), Karhulan Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Keijo Hämäläinen (Kalevi Pärnänen), Kotkan Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Eija Kröger (Rainer Lassila), Kuusankosken Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Hannu Kajander (Timo Ahlgren), Länsi-Kotkan Sos.-dem. Nuorisosaasto 1 Pertti Hirvisaari (Erkki Jokela), Metsolan Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Kirsti Asplund (Vesa Sorsa), Myllykosken Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Veli Heikkilä (Lasse Pekkola), Pyhtään Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Seppo Backman (Pirkko Pirinen), Voikkaan Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Erkki Gröndahl (Jouko Hyypiä), Vuohijärven Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Eino Terävä (Heimo Hyppönen).

Lapin piirin Sos.-dem. Nuorisjärjestö r.y.: Aavasaksan Sos.-dem. Nuorisosaasto 1 Aarre Ajanki (Taisto Krans), Ajoksen Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Kari Perälä (Matti Rusanen), Karihaaran Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 (Jaakko Kemppainen (Mauri Pudas), Kemin Sos.-dem. Nuoret r.y. 1 Kalevi Liedes (Eilo Valli), Petäjäskosken Sos.-dem. Ty:n Nuorisosaasto 1 Jouko Salmela (Esko Leipälä), Rovaniemen Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Jorma Koskinen (Mikko Rautiainen), Saaren Sos.-dem. Nuorisosaasto 1 Olavi Ylisuutari (Leena Hyvönen), Tornion Sos.-dem. Nuorisosaasto 1 Aaro Pätäri (Valma Rautio).

Mikkelin piirin Sos.-dem. Nuorisjärjestö r.y.: Anttolan Sos.-dem. Nuorisosaasto 1 Jorma Lautiainen (Pentti Auvinen), Heinolan Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Niilo Virkkunen (Osma Järvinen), Hiirolan Sos.-dem. Nuorisosaasto 1 Ilkka Kinnaslampi (Seppo Laurikainen), Kallislahden Ty:n Nuorisosaasto 1 Erkki Leskinen (Paula Yletyinen), Kalvitsan Sos.-dem. Nuorisosaasto 1 Mauri Sikanen (Seppo Möttö), Kangaslammin Sos.-dem. Nuorisosaasto 1 Hannu Venäläinen (Teemu Juutilainen), Mikkelin Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Reino Korhonen (Ulla Airaksinen), Mäntyharjun Sos.-dem. Nuoret r.y. 1 Sirkka Karttunen (Sirpaliisa Ekholm), Pieksämäen Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Jorma Poikolainen (Pauli Leskinen), Saarikansan Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Juho Mikkonen (Kyösti Mikkonen), Savonlinnan Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 2 Taisto Niiranen, Väinö Saine (Tauno Jaakkola, Martti Leppänen), SNK:n Paitasen Nuorisosaasto 1 Seppo Kumpulainen (Leo Kinnunen), SNK:n Punkasalmien Nuorisosaasto 1 Raija Venäläinen (Toivo Venäläinen), Sulkavan Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Risto Laitinen (Toivo Stenberg), Sysmän Sos.-dem. Nuorisosaasto 1 Jaakko Neva (Esko Heino).

Oulun Sos.-dem. Nuorisjärjestö r.y.: Haapajärven Sos.-dem. Nuorisosaasto 1 Eero Laine (Kaino Syrjänen), Haukiputaan Sos.-dem. Nuorisosaasto 1 Aarno Ervasti (Rauno Ervasti), Kajaanin Sos.idem. Nuoret r.y. 1 Taisto Sonninen (Jouko Toionen), Kuusamon Sos.-dem. Nuorisokerho 1 Seppo Kämäräinen (Marja-Liisa Kotikumpu), Martinniemen Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Eero Niemelin (Annikki Niemelin), Muhoksen Sos.-dem. Nuorisosaasto 1 Jarmo Syväterä (Helena Löyhkö), Nivalan Sos.-dem. Nuorisosaasto 1 Jorma Sorvala (Raili Pyy), Oulaisten Sos.-dem. Ty:n Nuorisosaasto 1 Paavo Korolainen (Raimo Kemi), Oulun Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Toivo J. Kanninen (Tuula Harju), Raahen Sos.-dem. Ty:n Nuorisosaasto 1 Pentti Aho (Jaakko Turunen), Taivalkosken Sos.-dem. Ty:n Nuorisosaasto 1 Hans Korento

(Pentti Järvinen), Toppilan Sos.-dem. Nuorisosaasto 1 Terttu Pulkkinen (Timo Nyman), Uudenkylän Sos.-dem. Nuorisosaasto 1 Marita Kiukkonen (Eine Tokkonen), Ylivieskan Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Erkki Ojakangas (Matti Kippola).

Porin piirin Sosialidemokraattinen Nuorisjärjestö r.y.: Euran Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 2 Timo Nurmi, Simo Fleming (Lasse Helander, Pekka Mäenrinta), Harjavallan Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Jorma Luukkonen (Lea Rinta-Suksi), Isojoenrannan Ty:n Nuorisosaasto 1 Mikko Jokinen (Ari Sillanpää), Kankaanpään Ty:n Nuorisosaasto 1 Olavi Kujanpää (Asko Mäkelä), Keikyän Ty:n Nuorisosaasto 1 Aulis Rapeli (Urpo Heiskala), Kiukaisten Ty:n Nuorisosaasto 1 Antti Laine (Anneli Saarinen), Kyläsaaren Ty:n Nuorisosaasto 1 Jari Salminen (Tellervo Tulus), Merikarvian Ty:n Nuorisosaasto 1 Simo Nyroos (Liisa Huhtinen), Panelian Ty:n Nuorisosaasto 1 Taisto Vuolasaho (Seija Jokinen), Parkanon Ty:n Nuorisosaasto 1 Timo Kallio (Väinö Vestergård), Porin Sos.-dem. Nuorisoyhdistys r.y. 2 Simo Järvinen, Alpo Kivimäki (Anna-Liisa Koskinen, Erkki Heino), Reposaaren Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Tapio Ljungman (Aatos Tall), SNK:n Rauman Nuoret r.y. 1 Timo Aaltonen (Tauno Vaskelainen), Vanhan Koiviston Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Marja-Liisa Havu (Paavo Saarinen), SNK:n Vanhakylän jaosto 1 Jarmo Tuomola (Tapio Frangen), Vähärauman Ty:n Sos.-dem. Nuorisosaasto 1 Jouko Järvensivu (Lasse Talasma).

SNK:n Uudenmaan piiri r.y.: Halkian Ty:n Nuorisosaasto 1 Raija Felt (Matti Lampi), Itä-Hakkilan Sos.-dem. Nuorisosaasto 1 Teuvo Vatanen, Jokelan Sos.-dem. Nuoret r.y. 1 Seppo Tuuloskorpi (Tuula Tuuloskorpi), Järvenpään Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Liisa Anttila (Veikko Martinpelto), Karjaan Sos.-dem. Nuoret r.y. 1 Eero Kuokkanen (Erkki Westerlund), Kauklahden Sos.-dem. Nuoret r.y. 1 Pertti Koskio (Esa Lahtinen), Keravan Ty:n Nuorisosaasto 1 Pekka Nurminen (Pentti Nurminen), Laaksolahden Sos.-dem. Nuoret r.y. 1 Pentti Loiske (Jouko Eräretki), Lepävaaran Sos.-dem. Nuoret r.y. 1 Riitta-Liisa Vepsä (Lauri Vepsä, Torsti Vepsä), Lohjan Sos.-dem. Nuoret r.y. 1 Matti J. Nurmi (Isto Paananen, Teuvo Ylä-Peräinen), Nummelan Sos.-dem. Nuoret r.y. 1 Jorma Stålstedt (Jyrki Helle), SNK:n Hyrylän Nuoret r.y. 1 Kalevi Harsunen (Oiva Mahosenaho), SNK:n Hyvinkään Nuoret r.y. 1 Ritva Leino (Raili Arnimaa), SNK:n Järvenpään Osasto r.y. 1 Olli Torkkeli (Pentti Virtanen), SNK:n Porvoon Nuoret r.y. 1 Klaus Laurell (Aarno Peltola), SNK:n Tapiolan Osasto r.y. 1 Kari Nieminen (Pertti Kanninen).

Tampereen piirin Sos.-dem. Nuorisjärjestö r.y.: Nokian Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Risto Kandell (Juhani Kanerva), Mäntän Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Heimo Leinonen (Leo Koskinen), Sammon Sos.-dem. Nuorisosaasto 1 Juhani Lind (Helena Kannisto), Tampereen Akateeminen Sos.-dem. Yhdistys 1 Liisa Manninen (Harri Lehtonen), Tampereen Ty:n Nuorisosaasto 2 Hannu Lamminmäki, Heikki Kanerva (Olavi Järvinen, Toivo Lehtonen), Viialan Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Rauni K. Virtanen (Juhani Niinimäki, Timo Saarinen), Ylöjärven Sosialidemokraattinen Toveriseura r.y:n Nuorisosaasto 1 Keijo Honkanen (Martti Nieminen).

Vaasan läänin Sos.-dem. Nuorisopiiri r.y.: Alavuden Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Seppo Sivula (Aarre Kari), Kokkolan Sos.-dem. Keskusteluseuran Nuorisosaasto 1 Osmo Leppänen (Irma Vanhakangas), Koskenkorvan Sos.-dem. Ty:n Nuorisosaasto 1 Heikki Korpi (Kari Karvonen), Lahdenkylän Sos.-dem. Nuorisosaasto 1 Jaakko Hietaniemi (Reino Lepola), Palosaaren Sos.-dem. Ty:n Nuorisosaasto 1 Osmo Mäkinen (Leo Akkola), Pietarsaaren Sos.-dem. Työläisnuorisosaasto r.y. 1 Reino Toiviainen (Pekka Alho), Seinäjoen Sos.-dem. Nuorisosaasto r.y. 1 Reijo Aaltonen (Markus Aaltonen).

Varsinais-Suomen Sos.-dem. Nuorisopiiri r.y.: Kaarinan Ty Uurtajan nuorisosaasto 1 Auvo Leppänen (Pekka J. Nurmi), Kerttulin Sos.-dem. Yhdistyksen Nuorisosaasto 1 Pertti Paasio (Kirsti Johansson), Littoisten Sos.-dem. Nuoret r.y. 1 Pertti Tuominen, Pansion Sos.-dem. Nuorisosaasto 1 Hannu Suhonen (Jorma Turunen), Portsan Sos.-dem. Nuoret r.y. 1 Ritva Grönlund (Vilho Pirttisalo), Salon Sos.-dem. Nuorisoyhdistys r.y. 1 Matti Kivikoski (Timo Areva), SNK:n Uudenkaupungin nuorisoyhdistys r.y. 1 Raimo Nieminen, Turun SNK:n Veteraanit r.y. 1 Taisto Tontti (Kalevi Mellin), Turun Sos.-dem. Nuorisoyhdistys r.y. 1 Terho Lehto (Aarno Lindegqvist, Reima Heikkinen), Turun Sos.-dem. Opintoväen Ursin-seuran nuorisosaasto 1 Antero Sjöman (Pentti Väänänen).

SISÄLLYSLUETTELO

S | V U

Avaus	5
Kokouksen laillisuuden toteaminen	17
Edustajavaltuudet	17
Esitys-, puhe ja läsnäolo-oikeudet	18
Kokousvirkailijat	19
Työjärjestyksen hyväksyminen	19
Valiokunnat	20
Toimintakertomukset (vuosilta 1964, 1965 ja 1966)	25
Tilikertomukset ja tilintarkastajain lausunnot	45
Jäsenmaksun suuruus ja tilitystäpä	47
Liittoneuvoston ja liittotoimikunnan matkakustannusten korvaaminen	47
Puheenjohtajan vaali	47
Liittotoimikunnan jäsenten vaali	54, 61, 75, 82
Liittoneuvoston varsinaisten ja varajäsenten vaali	54
Vapaa-aikapoliittinen ohjelma	55
Koulupolitiikkaa koskeva liittotoimikunnan esitys sekä esitykset 7, 9, 11, 13, 14 ja 29	68
Esitykset 8, 10, 12, 15, 16 ja 26	77
Vasemmiston yhteistyötä koskeva liittotoimikunnan esitys sekä esitykset 1—6, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24 ja 25	78
Liittotoimikunnan uiko- ja turvallisuuspolitiikkaa ja yhteistoimintaa kansainvälisellä tasolla koskevat esitykset sekä esitykset 17, 18, 27 ja 28	86
Valiokunnista palanneet asiat	90
Pöytäkirjan painattaminen	98
Kokouksen päättäminen	102
Liitteet	
SNK ja vapaa-ai'kapolitiikka	106
Kohti uutta koulua	110
Vasemmiston yhteistyö	111
Uiko- ja turvallisuuspolitiikka	111
SNK:n yhteydet Itä-Euroopan maiden nuorisoon	112
Liittokokouksen julkilausuma	113
Perusjärjestöjen esitykset	114
Toimintakertomus vuodelta 1964	129
Toimintakertomus vuodelta 1965	143
Toimintakertomus vuodelta 1966	160
Liittokokouksen työjärjestys	173
Liittokokouksen järjestyssääntö	174
Äänioikeutetut liittokokouseastajat	175